

VŠĮ UKMERGĖS LIGONINĖ

SOCIOLOGINIS TYRIMAS TEMA:

**VšĮ Ukmergės ligoninės darbuotojų, stacionare besigydančių pacientų
ir Ukmergės rajono savivaldybės gyventojų antikorupcinis
sąmoningumas bei korupcinė patirtis**

Tyrimą atliko:

Korupcijos prevencijos pareigūnė Vilija Markauskienė

Ukmergė, 2023/2025 m.

TURINYS

IVADAS.....	3
1. TYRIMO DIZAINAS.....	4
1.1. Tyrimo eigos pristatymas.....	4
2. VŠĮ UKMERGĖS LIGONINĖS DARBUOTOJŲ TYRIMO REZULTATAI IR JŲ APTARIMAS.....	7
2.1. Demografiniai tiriamųjų duomenys.....	7
2.2. Tyrimo rezultatų analizė.....	8
2.2.1. Darbuotojų gebėjimas atpažinti korupciją.....	8
2.2.2. Darbuotojų požiūris į korupciją.....	13
2.2.3. Darbuotojų antikorupcinis potencialas.....	15
2.2.4. Darbuotojų korupcinė patirtis.....	19
3. VŠĮ UKMERGĖS LIGONINĖS STACIONARE BESIGYDANČIŲ PACIENTŲ TYRIMO REZULTATAI IR JŲ APTARIMAS.....	24
3.1. Demografiniai tiriamųjų duomenys.....	24
3.2. Tyrimo rezultatų analizė.....	25
3.2.1. Pacientų gebėjimas atpažinti korupciją.....	25
3.2.2. Pacientų požiūris į korupciją.....	30
3.2.3. Pacientų antikorupcinis potencialas.....	33
3.2.4. Pacientų korupcinė patirtis.....	36
4. UKMERGĖS RAJONO SAVIVALDYBĖS GYVENTOJŲ TYRIMO REZULTATAI IR JŲ APTARIMAS.....	41
4.1. Demografiniai tiriamųjų duomenys.....	41
4.2. Tyrimo rezultatų analizė.....	42
4.2.1. Gyventojų gebėjimas atpažinti korupciją.....	42
4.2.2. Gyventojų požiūris į korupciją.....	47
4.2.3. Gyventojų antikorupcinis potencialas.....	49
4.2.4. Gyventojų korupcinė patirtis.....	52
5. TYRIMO REZULTATŲ APIBENDRINIMAS.....	57
5.1. VŠĮ Ukmergės ligoninės darbuotojų tyrimo rezultatų apibendrinimas.....	57
5.2. VŠĮ Ukmergės ligoninės stacionare besigydančių pacientų tyrimo rezultatų apibendrinimas.....	58
5.3. Ukmergės rajono savivaldybės gyventojų tyrimo rezultatų apibendrinimas.....	60
IŠVADOS IR PASIŪLYMAI.....	62
NAUDOTA LITERATŪRA.....	63

IVADAS

Piliečių pasitikėjimą valstybe ir norą aktyviai dalyvauti jos gyvenime stiprina teisingi, skaidrūs ir sąžiningi procesai. Itin svarbus kiekvieno piliečio apsisprendimas prisidėti kuriant korupcijai atsparią, pasitikėjimu ir sąžiningumu grįstą Lietuvą. Būtina didinti visuomenės, viešojo ir privataus sektorių sąmoningumą veikti skaidriai ir sąžiningai, netoleruoti korupcijos ar kito nesąžiningo elgesio, pranešti apie korupcinio pobūdžio teisės pažeidimus. Antikorupcinio sąmoningumo didinimo tikslas – stiprios piliečių antikorupcinės nuostatos ir visuotinis nepakantumas korupcijai (<https://www.stt.lt>, 2022).

Sociologinio tyrimo tikslas – įvertinti VšĮ Ukmergės ligoninės darbuotojų, pacientų ir Ukmergės rajono savivaldybės gyventojų antikorupcinio sąmoningumo lygį bei korupcinę patirtį.

Sociologinio tyrimo uždaviniai:

1. Nustatyti tikslinių grupių (VšĮ Ukmergės ligoninės darbuotojų, stacionare besigydančių pacientų, Ukmergės rajono savivaldybės gyventojų) (toliau – ir respondentų) gebėjimą atpažinti korupciją.
2. Išsiaiškinti respondentų požiūrį į korupciją.
3. Įvertinti respondentų antikorupcinį potencialą.
4. Nustatyti respondentų korupcinę patirtį.

1. TYRIMO DIZAINAS

1.1. Tyrimo eigos pristatymas

Tyrimo metodai:

1. Planuojant tyrimą, kaip empirinio tyrimo duomenų rinkimo metodą, buvo pasirinkta anketinė apklausa. Šis metodas pasirinktas, nes su nedidelėmis lėšų sąnaudomis ir per trumpą laiką galima apklausti tiriamos populiacijos reprezentatyvios imties elementus, kas padės atsakyti į tyrimo probleminius klausimus – koks yra VšĮ Ukmergės ligoninės (toliau – ir Ligoninė) darbuotojų, stacionare besigydančių pacientų ir Ukmergės rajono savivaldybės gyventojų antikorupcinio sąmoningumo lygis bei kokia jų korupcinė patirtis. Anoniminė anketa užtikrina didesnę respondentų atvirumą ir nuoširdumą, kas turi įtakos tyrimo tikslumui. Šio tyrimo tikslas – paruošti ir surinkti anketines apklausas.

2. Planuojant tyrimą, kaip duomenų apdorojimo metodas, buvo pasirinktas statistinis metodas. Duomenys apskaičiuoti naudojant „Excel“ programą. Šio tyrimo tikslas – apdoroti tyrimo duomenis.

3. Planuojant tyrimą, kaip duomenų analizės metodas, buvo pasirinktas statistinis metodas. Analizė atlikta raštiškai, naudotos diagramos kaip surinktų duomenų vaizdavimo būdas. Šio metodo tikslas – gauti duomenų analizę.

Tyrimo instrumentai. Išsamiai nagrinėjamos problemos analizei buvo sudaryta 18 klausimų anketa (žiūrėti pirmą priedą). Anketa – anoniminė, pusiau standartizuota, kurioje dalis klausimų yra su pateiktais galimais atsakymų variantais, kita dalis – suteikia galimybę respondentams atsakymus suformuluoti patiems. Klausimai skirti įvertinti respondentų (Ligoninės darbuotojų, stacionare besigydančių pacientų ir Ukmergės rajono savivaldybės gyventojų):

1) gebėjimą atpažinti korupciją (nuomonė, ar pateiktose situacijose yra korupcijos požymių). Anketos 4 klausimas;

2) požiūrį į korupciją (korupcijos problemos mastų VšĮ Ukmergės ligoninėje vertinimas, nuostata dėl kyšio medikui, medicinos įstaigos darbuotojui paveikumo, nuomonė apie korupciją. Anketos 5-7 klausimai;

3) antikorupcinį potencialą (informuotumą ir nuostatą apie galimybę pranešti apie korupcijos atvejį, nepranešimo apie korupcijos atvejį priežastys). Anketos 8-11 klausimai;

4) korupcinę patirtį (kyšio prašymo, davimo, pasinaudojimo pažintimis faktai, kyšio paėmimo faktai, kyšio neėmimo motyvai). Anketos 12-18 klausimai.

Pirmieji trys klausimai sudaryti siekiant išsiaiškinti respondentų demografinius bruožus: lytį, amžių, išsilavinimą.

Tyrimo imtis ir atrankos būdai.

Ukmergės rajono savivaldybės gyventojų tyrimo imtis. Ukmergės rajono savivaldybės gyventojams anketos buvo platinamos siunčiant į Ukmergės įstaigas (savivaldybės administraciją, seniūnijas, mokyklas, darželius), skelbiant socialiniuose tinkluose (Ukmergiškiai, Ukmergės miesto bendruomenė, Ukmergės rajono bendruomeninės organizacijos) bei skelbiant VŠĮ Ukmergės ligoninės, Ukmergės rajono savivaldybės administracijos, Ukmergės rajono policijos komisariato „Facebook“ puslapiuose. 2023 metais grįžo užpildytos 275 tyrimo anketos, 2025 metais – 274 tyrimo anketos.

Šiame tyrime imties dydžiui apskaičiuoti taikoma imties dydžio nustatymo formulė, kai žinomos atrankinės visumos proporcijos, nes nėra žinoma tiksli tiriamoji populiacija. Išrenkama neatsitiktinė patogumo imtis (Folz, 1996; Čekanavičius, Murauskas, 2000).

Imties dydis, šiuo atveju, apskaičiuojamas naudojant formulę:

$$n = \frac{z^2 \times [\pi \times (1 - \pi)]}{\varepsilon^2}$$

kur:

n – imties dydis;

z – standartinio normaliojo skirstinio 0.05 lygmens kritinė reikšmė;

π – parametro proporcija atrankinėje visumoje;

ε – atrankos paklaida.

Fiksuojant reikšmingumo lygmenį, standartinio normaliojo skirstinio kritinė reikšmė, $z = 1.96$. Apskaičiuojant imties didumą, fiksuojama santykinai nedidelė atrankos paklaida, 7 %, t. y. $\varepsilon = 0.07$. Kadangi parametro proporcija atrankinėje visumoje nėra žinoma, pasirenkama reikšmė $\pi = 0.5$. Tokiu atveju, rekomenduojamas tyrimo imties dydis lygus:

$$n = \frac{1.96^2 \times [0.5 \times (1 - 0.5)]}{0.07^2} \approx 196$$

Atlikus skaičiavimus nustatyta, kad rekomenduojama tyrimo imtis turi būti nemažesnė nei 196 respondentai. Internetinį klausimyną 2023 metais užpildė 275 respondentai, o 2025 metais – 274 respondentai, todėl tyrimo imtį 2023 metais sudarys 275 stebiniai, o 2025 metais – 274 stebiniai.

VŠĮ Ukmergės ligoninės darbuotojų tyrimo imtis. Tyrimas buvo atliktas 2023 m. kovo – liepos mėnesiais. Šiuo laikotarpiu ligoninėje dirbo 456 darbuotojai. Buvo išdalintos 456 anketos. Grįžo užpildytos 137 anketos. Taigi, tyrime 2023 metais dalyvavo 30 procentų darbuotojų. 2025 metais buvo platinamos anketos elektroninėmis ryšio priemonėmis. Grįžo užpildytos 126 anketos. Taigi, tyrime 2025 metais dalyvavo 28 procentai darbuotojų.

VŠĮ Ukmergės ligoninės stacionare besigydančių pacientų tyrimo imtis. Tyrimas buvo atliktas 2023 m. kovo – liepos mėnesiais. Šiuo laikotarpiu ligoninės skyriuose gydėsi 2210 pacientų.

Buvo išdalinta 1500 anketų. Grįžo užpildytos 95 anketos. Taigi, tyrime dalyvavo 4 procentai pacientų. 2025 metais buvo platinamos anketos birželio – spalio mėnesiais elektroninėmis ryšio priemonėmis. Šiuo laikotarpiu ligoninės skyriuose gydėsi 2181 pacientas. Grįžo užpildyta 91 anketa. Taigi, tyrime 2025 metais dalyvavo 4 procentai pacientų.

Tyrimo etika. Atliekant tyrimą buvo laikomasi konfidencialumo, bendradarbiavimo, geranoriškumo, teisingumo, teisės gauti tikslią informaciją principais. Respondentai buvo informuojami apie anketos anonimiškumą siekiant didesnio nuoširdumo bei informuojami, kokių tikslų atliekamas tyrimas. Taip pat buvo pranešta, jog atsakymai bus panaudoti tik sociologiniam tyrimui atlikti.

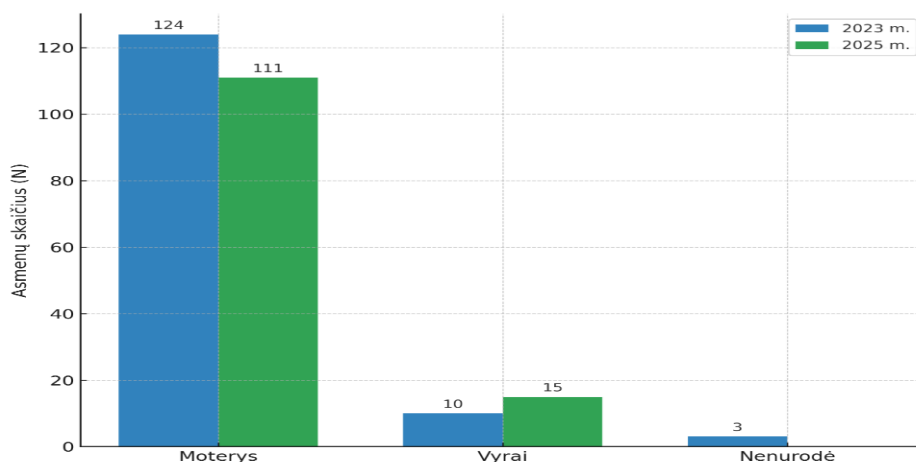
Tyrimo tęstinumas. Siekiant įvertinti korupcijos prevencijos priemonių taikymo efektyvumą, tyrimas atliktas 2023 ir 2025 metais, atliekant lyginamąją analizę.

2. VŠĮ UKMERGĖS LIGONINĖS DARBUOTOJŲ TYRIMO REZULTATAI IR JŲ APTARIMAS

2.1. Demografiniai tiriamųjų duomenys

2023 metais dauguma, tai yra 91 proc. (N=124) tiriamųjų buvo moterys, o vyrai sudarė 7 proc. (N=10). Tuo tarpu 3 respondentai (2 proc.) lyties nenurodė. Iš viso buvo apklausta 137 tiriamieji.

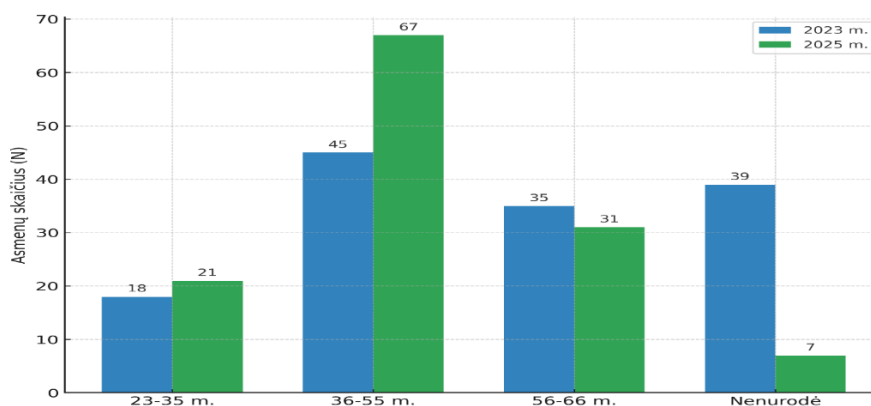
2025 metais taip pat dauguma respondentų buvo moterys – 88,10 proc. (N=111), o vyrai sudarė 11,90 proc. (N=15). Iš viso buvo apklausti 126 darbuotojai.

1 pav. Pasiskirstymas pagal lytį

2023 metais 13 proc. (N=18) sudarė 23–35 metų, 33 proc. (N=45) – 36–55 metų, 25 proc. (N=35) – 56–66 metų amžiaus tiriamieji. Tuo tarpu 39 respondentai (28 proc.) amžiaus nenurodė.

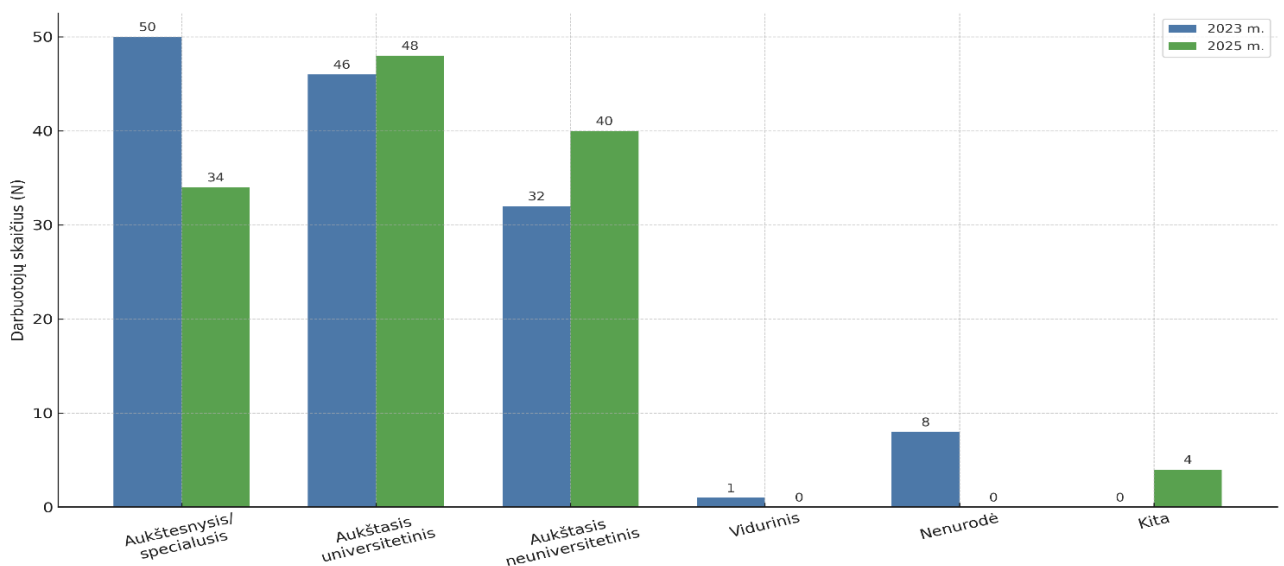
2025 metais 16,8 proc. (N=21) sudarė 23–35 metų, daugiausia respondentų – 53,6 proc. (N=67) – buvo 36–55 metų, o 25 proc. (N=31) sudarė 56–66 metų amžiaus darbuotojai. Tik 7 respondentai (4,6 proc.) amžiaus nenurodė.

2 pav. Pasiskirstymas pagal amžių

2023 metais 36,50 proc. (N=50) respondentų sudarė turintys aukštesnįjį/specialųjį vidurinį išsilavinimą, 33,58 proc. (N=46) – aukštąjį universitetinį išsilavinimą, 23,36 proc. (N=32) – aukštąjį neuniversitetinį išsilavinimą. Tik vienas asmuo (0,72 proc.) nurodė įgijęs vidurinį išsilavinimą. Aštuoni darbuotojai (5,84 proc.) išsilavinimo nenurodė.

2025 metais dauguma darbuotojų nurodė turintys aukštąjį universitetinį išsilavinimą – 38,10 proc. (N=48). 31,70 proc. (N=40) pažymėjo turintys aukštąjį neuniversitetinį išsilavinimą, 27 proc. (N=34) – aukštesnįjį/specialųjį vidurinį išsilavinimą. Nedidelė dalis respondentų – 3,20 proc. (N=4), nurodė kitą išsilavinimą.

3 pav. Paskirstymas pagal išsilavinimą

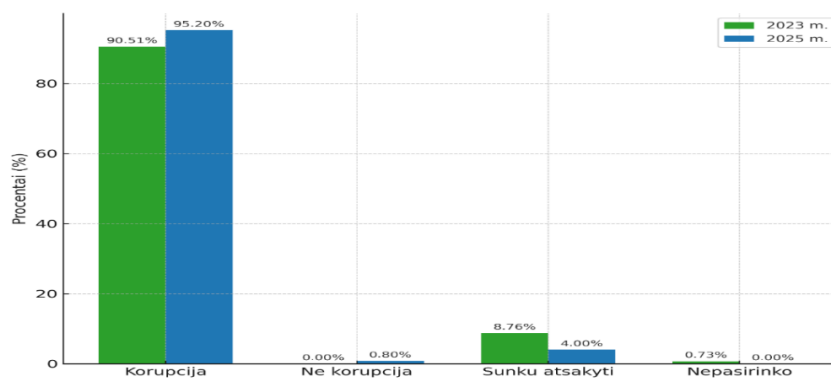
2.2. Tyrimo rezultatų analizė

2.2.1. Darbuotojų gebėjimas atpažinti korupciją

Siekiant nustatyti tikslinės grupės (VšĮ Ukmergės ligoninės darbuotojų) gebėjimą atpažinti korupciją, tyrimo anketoje buvo nurodytos įvairios situacijos ir prašoma jas įvertinti, pasirenkant galimus atsakymo variantus: „korupcija“, „ne korupcija“, „sunku atsakyti“.

2023 metų duomenimis, pateikus situaciją: „Asmuo duoda piniginių atlygį medikui norėdamas, kad jam reikalinga paslauga būtų suteikta geriau ar greičiau“, net 124 darbuotojai (90,51 proc.) ją įvertino teisingai, nurodydami, jog tai yra korupcija. Neteisingų atsakymų, jo tai nėra korupcija, pateikta nebuvo. Nurodė, kad sunku atsakyti 12 respondentų (8,76 proc.). Vienas asmuo (0,73 proc.) jokio atsakymo nepasirinko.

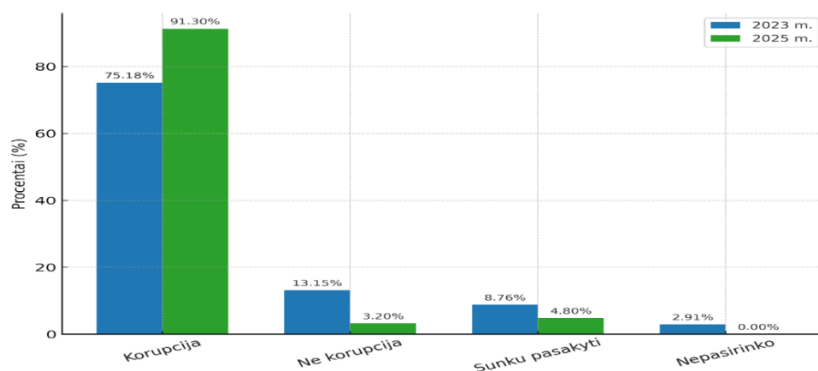
2025 metų duomenimis, pateikus situaciją: „Asmuo duoda piniginį atlygį medikui norėdamas, kad jam reikalinga paslauga būtų suteikta geriau ar greičiau“, dauguma darbuotojų – 120 (95,2 proc.) ją įvertino teisingai, nurodydami, jog tai yra korupcija. Tik vienas asmuo (0,8 proc.) atsakė neteisingai, jog tai nėra korupcija. Tuo tarpu 5 darbuotojai (4,0 proc.) pažymėjo, kad į šį klausimą sunku atsakyti. Visi respondentai atsakymą pateikė.

4 pav. Situacijos: „Asmuo duoda piniginį atlygį medikui norėdamas, kad jam reikalinga paslauga būtų suteikta geriau ar greičiau“ vertinimas

Pateikus situaciją: „Asmuo pasinaudoja pažintimis, kad jam reikalinga paslauga būtų atlikta geriau ar greičiau“, 2023 metais 75,18 proc. (N=103) darbuotojų ją įvertino teisingai, nurodydami, jog tai yra korupcija. Neteisingai, jog tai nėra korupcija, atsakė 13,15 proc. (N=18) darbuotojų. Nurodė, kad sunku atsakyti – 8,76 proc. (N=12) respondentų. Jokio atsakymo nepasirinko 2,91 proc. (N=4) darbuotojai.

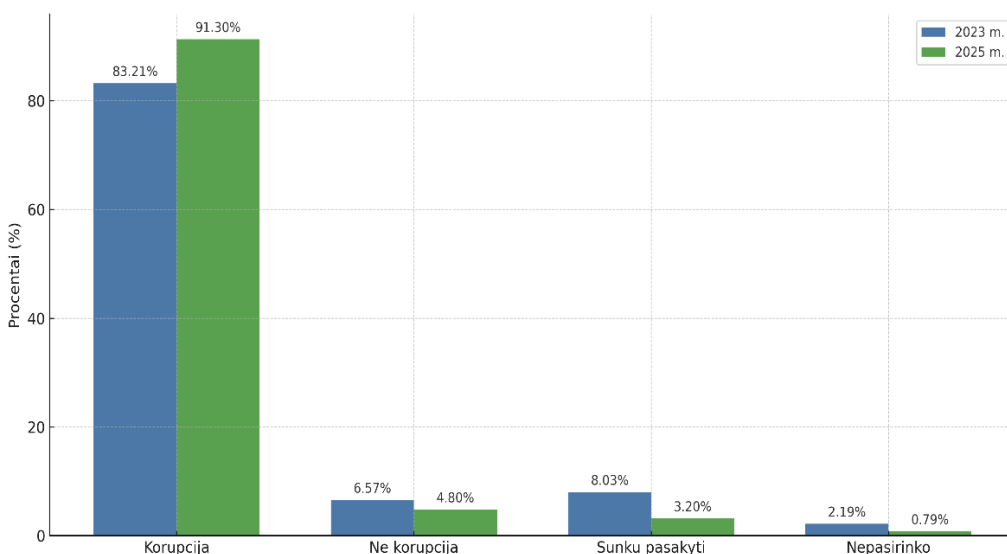
2025 metų duomenimis, dauguma darbuotojų – 115 (91,3 proc.) pateiktą situaciją įvertino teisingai, nurodydami, jog tai yra korupcija. Tik 4 darbuotojai (3,2 proc.) atsakė neteisingai, kad tai nėra korupcija, o 6 asmenys (4,8 proc.) pažymėjo, kad į šį klausimą sunku atsakyti. Visi respondentai atsakymą pateikė.

5 pav. Situacijos: „Asmuo pasinaudoja pažintimis, kad jam reikalinga paslauga būtų suteikta geriau ar greičiau“ vertinimas

Pateikus situaciją: „Asmuo medikui atsidėkoja pinigais po sėkmingai atliktos operacijos ar procedūros“, 2023 metais 83,21 proc. (N=114) apklaustų darbuotojų ją įvertino teisingai, nurodydami, jog tai yra korupcija. Neteisingai, jog tai nėra korupcija, atsakė 6,57 proc. (N=9) darbuotojų. Nurodė, kad sunku atsakyti 8,03 proc. (N=11) bei jokio atsakymo nepasirinko 2,19 proc. (N=3) darbuotojai.

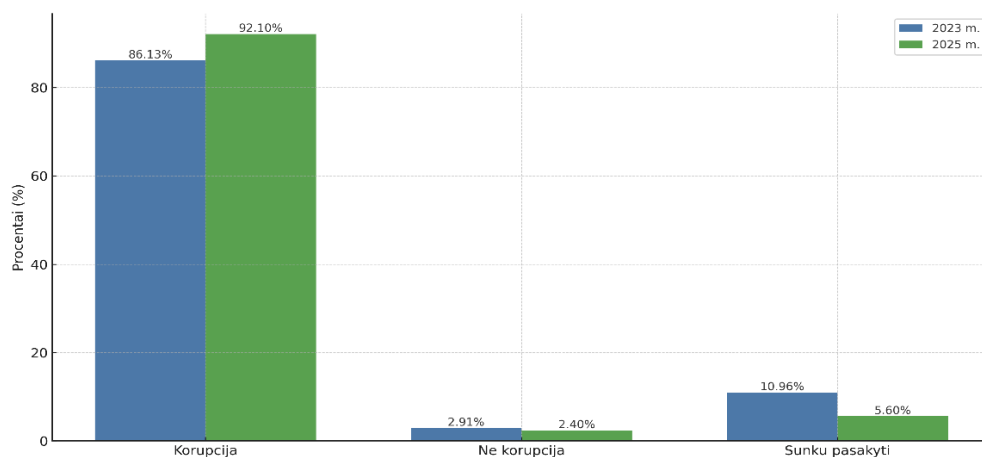
2025 metais dauguma darbuotojų – 115 (91,3 proc.) situaciją taip pat įvertino teisingai, nurodydami, jog tai yra korupcija. Tik 6 darbuotojai (4,8 proc.) atsakė neteisingai, nurodydami, jog tai nėra korupcija, o 4 darbuotojai (3,2 proc.) teigė, kad į šį klausimą sunku atsakyti. Vienas respondentas atsakymo nepateikė.

6 pav. Situacijos: „Asmuo medikui atsidėkoja pinigais po sėkmingai atliktos operacijos ar procedūros“ vertinimas

Pateikus situaciją: „Asmuo, norėdamas, kad jam reikalinga paslauga būtų suteikta geriau ar greičiau, siūlo medicinos įstaigoje dirbančiam asmeniui pasinaudoti jo įmonės teikiamomis paslaugomis nemokamai arba su didele nuolaida“, 2023 metais 86,13 proc. (N=118) apklaustų darbuotojų ją įvertino teisingai, nurodydami, jog tai yra korupcija. Neteisingai, jog tai nėra korupcija, atsakė 2,91 proc. (N=4) darbuotojų. Nurodė, kad sunku atsakyti – 10,96 proc. (N=15) asmenų.

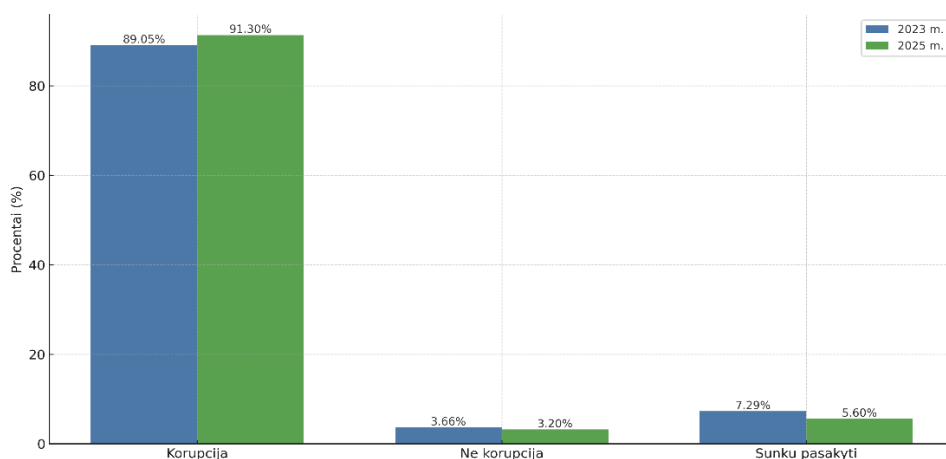
2025 metais dauguma darbuotojų – 116 (92,1 proc.) situaciją taip pat įvertino teisingai, nurodydami, kad tai yra korupcija. Tik 3 darbuotojai (2,4 proc.) nurodė, kad tai nėra korupcija, o 7 darbuotojai (5,6 proc.) pažymėjo, kad į šį klausimą sunku atsakyti. Visi respondentai atsakymą pateikė.

7 pav. Situacijos: „Asmuo medikui atsidėkoja pinigais po sėkmingai atliktos operacijos ar procedūros“ vertinimas

2023 metų duomenimis, pateikus situaciją: „Asmuo tik dėl turimų pažinčių įsidarbina į valstybės instituciją“, 89,05 proc. (N=122) apklaustų darbuotojų ją įvertino teisingai, nurodydami, jog tai yra korupcija. Neteisingai, jog tai nėra korupcija, atsakė 3,66 proc. (N=5) darbuotojų. Nurodė, kad sunku atsakyti 7,29 proc. (N=10) respondentų.

2025 metų duomenimis, pateikus tą pačią situaciją, dauguma darbuotojų – 115 (91,3 proc.) ją įvertino teisingai, nurodydami, jog tai yra korupcija. Tik 4 darbuotojai (3,2 proc.) atsakė, kad tai nėra korupcija, o 7 asmenys (5,6 proc.) pažymėjo, kad į šį klausimą sunku atsakyti. Visi respondentai atsakymą pateikė.

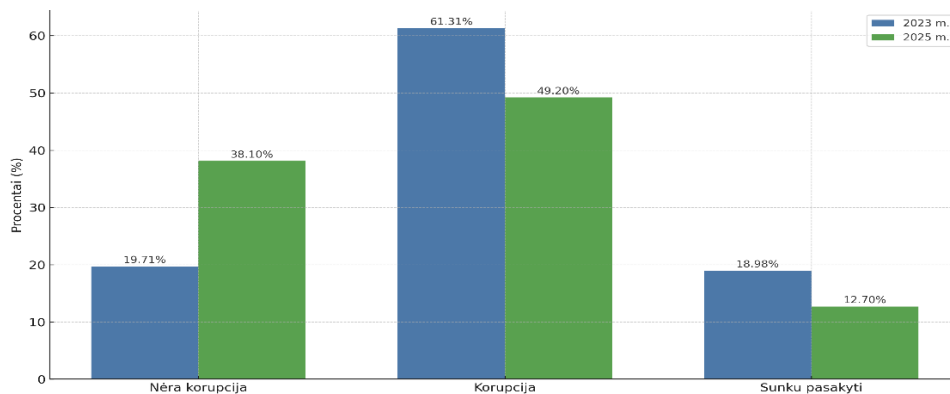

8 pav. Situacijos: „Asmuo tik dėl turimų pažinčių įsidarbina į valstybės instituciją“ vertinimas

2023 metų duomenimis, pateikus situaciją: „Asmuo tik dėl turimų pažinčių įsidarbina į privačią instituciją“, tik 19,71 proc. (N=27) apklaustų darbuotojų ją įvertino teisingai, nurodydami,

jog tai nėra korupcija. Neteisingai, jog tai yra korupcija, atsakė 61,31 proc. (N=84) darbuotojų. Nurodė, kad sunku atsakyti 18,98 proc. (N=26) respondentų.

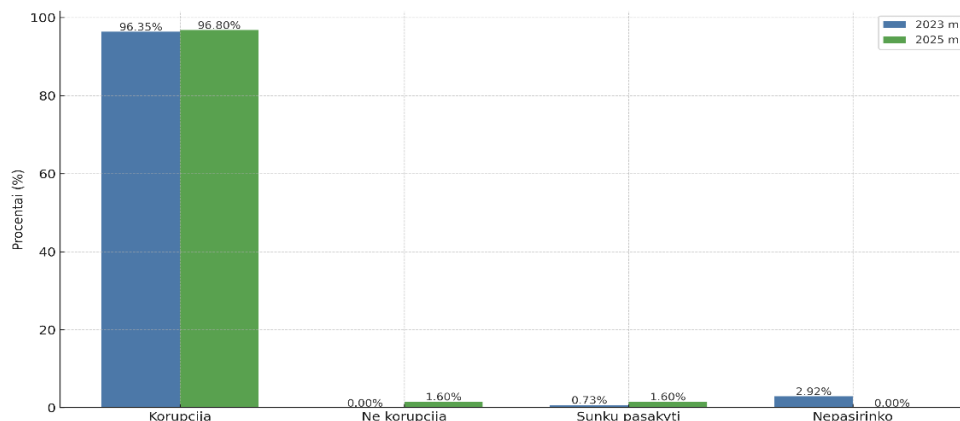
2025 metų duomenimis, pateikus tą pačią situaciją, 38,1 proc. (N=48) darbuotojų ją įvertino teisingai, nurodydami, jog tai nėra korupcija. Neteisingai, jog tai yra korupcija, atsakė 49,2 proc. (N=62) darbuotojų. Nurodė, kad sunku atsakyti 12,7 proc. (N=16) respondentų. Visi darbuotojai atsakymą pateikė.

9 pav. Situacijos: „Asmuo tik dėl turimų pažinčių įsidarbina į privačią instituciją“ vertinimas

Pateikus situaciją: „Medicinos įstaigoje dirbantis asmuo paima piniginį atlygį už paslaugos atlikimą ar atlikimo pagreitinimą“, net 96,35 proc. (N=132) apklaustų darbuotojų 2023 metais ją įvertino teisingai, nurodydami, jog tai yra korupcija. Neteisingai, jog tai nėra korupcija, neatsakė nei vienas darbuotojas. Nurodė, kad sunku atsakyti 1 respondentas (0,73 proc.). Nepateikė jokio atsakymo 4 asmenys (2,92 proc.).

2025 metų duomenimis, dauguma darbuotojų – 122 (96,8 proc.) ją taip pat įvertino teisingai, nurodydami, jog tai yra korupcija. Tik 2 darbuotojai (1,6 proc.) atsakė, jog tai nėra korupcija, ir tiek pat – 2 darbuotojai (1,6 proc.) nurodė, kad į šį klausimą sunku atsakyti. Visi respondentai atsakymą pateikė.

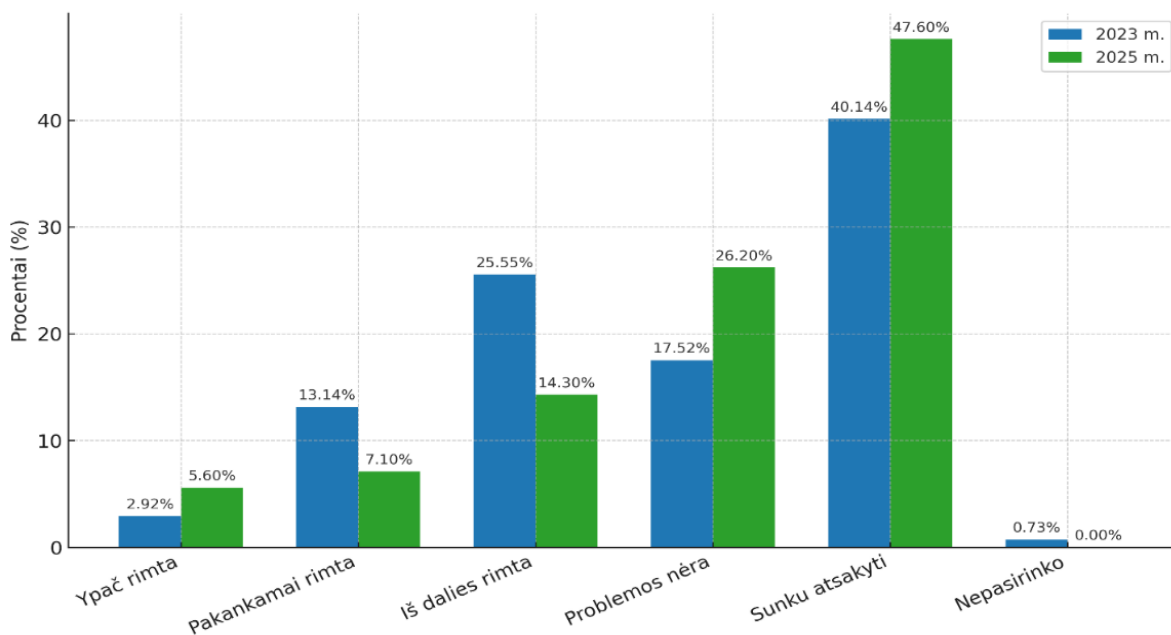
10 pav. Situacijos: „Medicinos įstaigoje dirbantis asmuo paima piniginį atlygį už paslaugos atlikimą ar atlikimo pagreitinimą“ vertinimas

2.2.2. Darbuotojų požiūris į korupciją

Siekiant išsiaiškinti respondentų požiūrį į korupciją, buvo pateikti klausimai apie korupcijos problemos mastą VšĮ Ukmergės ligoninėje vertinimą, nuostatą dėl kyšio medikui, medicinos įstaigos darbuotojui poveikimo, nuomonę apie korupciją.

Iš tiriamųjų atsakymų 2023 metais matyti, kad 2,92 proc. (N=4) asmenų nurodė, jog korupcijos problema VšĮ Ukmergės ligoninėje yra ypač rimta. Tai, kad problema pakankamai rimta, teigė 13,14 proc. (N=18) asmenų, o kad iš dalies rimta – 25,55 proc. (N=35) apklaustųjų. Tuo tarpu, kad problemos nėra, nurodė 17,52 proc. (N=24) darbuotojų. Teigė, jog sunku atsakyti 40,14 proc. (N=55) darbuotojų. Vienas asmuo (0,73 proc.) nepasirinko jokio atsakymo.

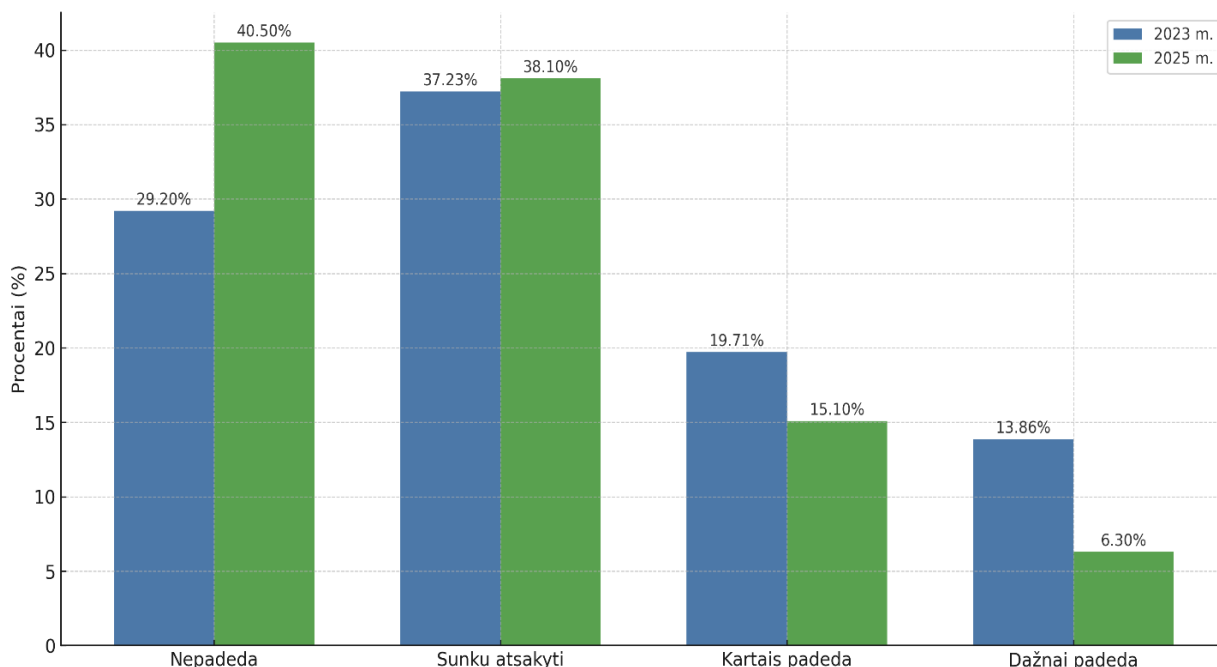
2025 metų duomenimis, 5,6 proc. (N=7) darbuotojų nurodė, jog korupcijos problema ligoninėje yra ypač rimta. Tai, kad problema pakankamai rimta, pažymėjo 7,1 proc. (N=9) respondentų, o 14,3 proc. (N=18) darbuotojų teigė, kad problema iš dalies rimta. Tuo tarpu, kad korupcijos problemos nėra, nurodė 26,2 proc. (N=33) darbuotojų. Didžiausia dalis – 47,6 proc. (N=59) apklaustųjų – pažymėjo, kad į šį klausimą sunku atsakyti. Visi respondentai atsakymą pateikė.

11 pav. Tiriamųjų pasiskirstymas pagal klausimą: „Kiek rimta korupcijos problema VšĮ Ukmergės ligoninėje?“

Taip pat iš tiriamųjų atsakymų 2023 metais matyti, kad 29,20 proc. (N=40) respondentų nurodė, jog kyšis nepadaeda spręsti problemų VšĮ Ukmergės ligoninėje, o 37,23 proc. (N=51) asmenų į šį klausimą buvo sunku atsakyti. Tai, kad kyšis kartais padeda spręsti problemas, nurodė 19,71 proc. (N=27), o kad dažnai padeda – 13,86 proc. (N=19) apklaustųjų.

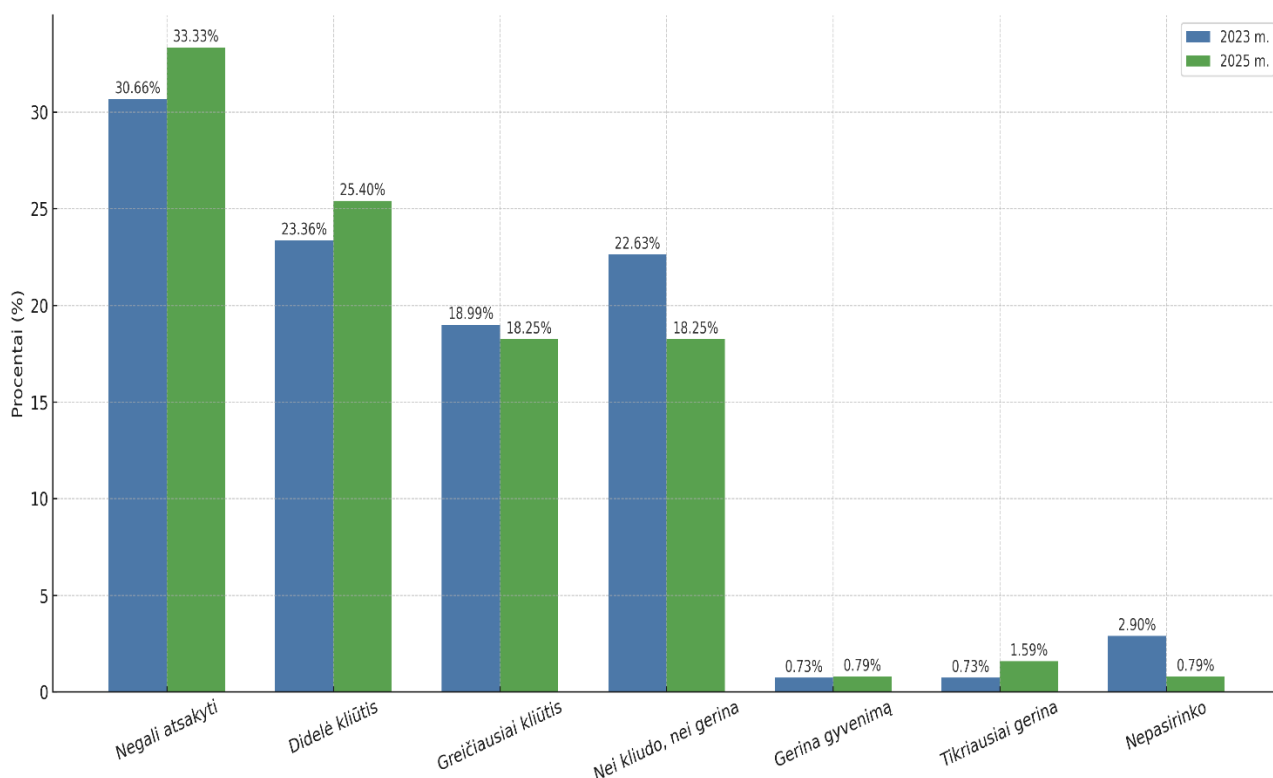
2025 metų duomenimis, 40,5 proc. (N=51) darbuotojų nurodė, jog kyšis nepadaeda spręsti problemų VšĮ Ukmergės ligoninėje. Tuo tarpu 38,1 proc. (N=48) pažymėjo, kad į šį klausimą sunku atsakyti. Kad kyšis kartais padeda spręsti problemas, nurodė 15,1 proc. (N=19) darbuotojų, o 6,3 proc. (N=8) atsakė, jog dažniausiai padeda. Visi darbuotojai atsakymą pateikė.

12 pav. Tiriamųjų pasiskirstymas pagal klausimą: „Kaip manote, ar kyšis (pinigai, dovanos, paslaugos ar pan.) padeda spręsti problemas VšĮ Ukmergės ligoninėje?“

Pateikus klausimą: „Kuris iš šių požiūrių labiausiai atitinka Jūsų nuomonę apie korupciją?“ ir pateikus galimus atsakymo variantus, daugiausiai respondentų, t. y. 30,66 proc. (N=42) nurodė, kad į šį klausimą atsakyti negali. Tai, kad korupcija yra didelė kliūtis gerai gyventi, nurodė 23,36 proc. (N=32) asmenų. Tai, kad korupcija greičiausiai yra kliūtis gerai gyventi, nurodė 18,99 proc. (N=26) asmenų. Panašus apklaustųjų skaičius – 22,63 proc. (N=31) – nurodė, kad korupcija nei kliudo, nei gerina gyvenimą. Tuo tarpu, kad korupcija gerina gyvenimą bei kad tikriausiai gerina gyvenimą, nurodė po vieną darbuotoją, tai yra iš viso 2 darbuotojai, kas sudaro 1,46 proc. apklaustųjų. Jokio atsakymo varianto nepasirinko 4 darbuotojai, tai sudaro 2,90 proc. apklaustųjų.

2025 metų duomenimis, daugiausia darbuotojų – 42 (33,33 proc.) – nurodė, kad į šį klausimą atsakyti negali. Tai, kad korupcija yra didelė kliūtis gerai gyventi, pažymėjo 32 darbuotojai (25,40 proc.). Panaši dalis – po 23 darbuotojus (18,25 proc.) – nurodė, kad korupcija greičiausiai yra kliūtis gerai gyventi bei kad korupcija nei kliudo, nei gerina gyvenimą. Tuo tarpu 1 darbuotojas (0,79 proc.) atsakė, jog korupcija gerina gyvenimą, o 2 darbuotojai (1,59 proc.) pažymėjo, kad ji tikriausiai gerina gyvenimą. Be to, vienas darbuotojas (0,79 proc.) nepateikė jokio atsakymo.

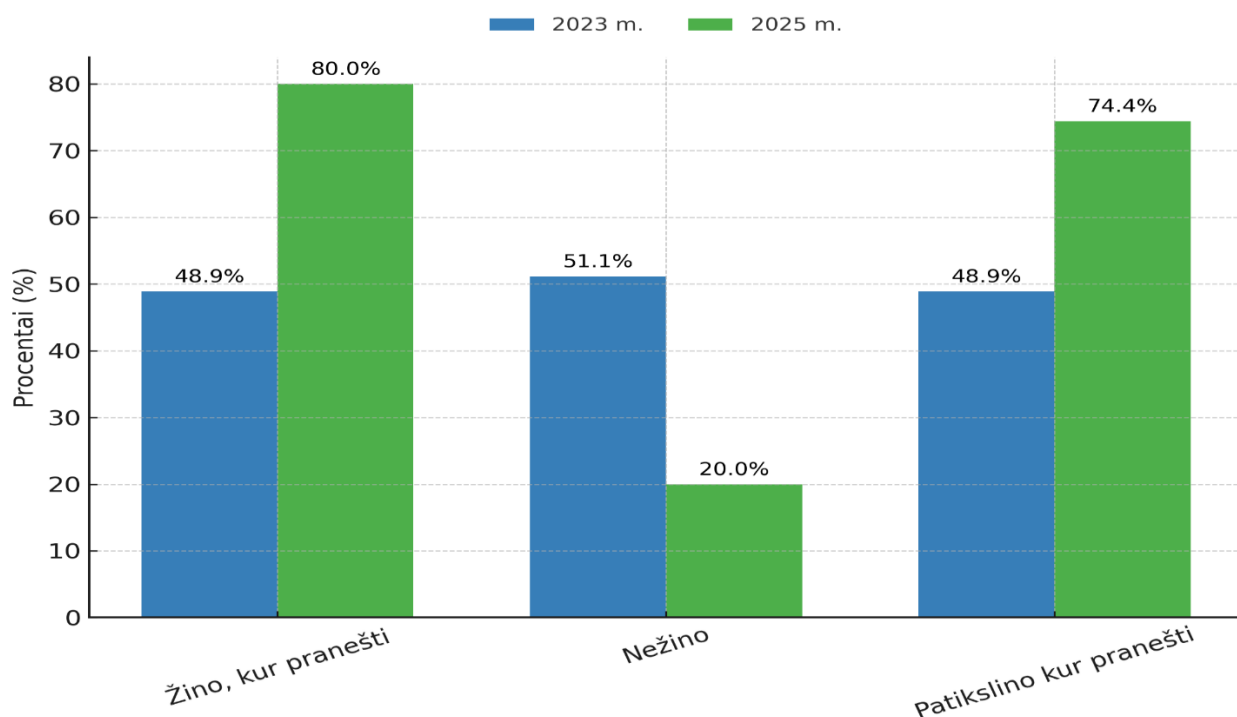
13 pav. Tiriamųjų pasiskirstymas pagal klausimą: „Kuris iš šių požiūrių labiausiai atitinka Jūsų nuomonę apie korupciją?“

2.2.3. Darbuotojų antikorupcinis potencialas

Siekiant įvertinti VšĮ Ukmergės ligoninės darbuotojų antikorupcinį potencialą buvo vertinamas jų informuotumas bei nuostatos apie galimybę pranešti apie korupcijos atvejį bei galimo nepranešimo apie korupcijos atvejį priežastys.

Iš tiriamųjų atsakymų 2023 metais matyti, kad net 30,66 proc. (N=42) darbuotojų nurodė, kad nežino, kur reikia pranešti apie korupcijos atvejį. Nors 69,34 proc. (N=95) darbuotojų nurodė, kad jiems yra žinoma, kur reikia kreiptis norint pranešti apie korupcijos atvejį, tačiau paprašius nurodyti, kur reikia pranešti, atsakymus pateikė tik 67 darbuotojai, kas atitinka 48,91 proc. apklaustų darbuotojų. Taigi, žino, kur reikia pranešti – 67 apklausti darbuotojai (48,91 proc.), o nežino – 70 darbuotojų (51,09 proc.).

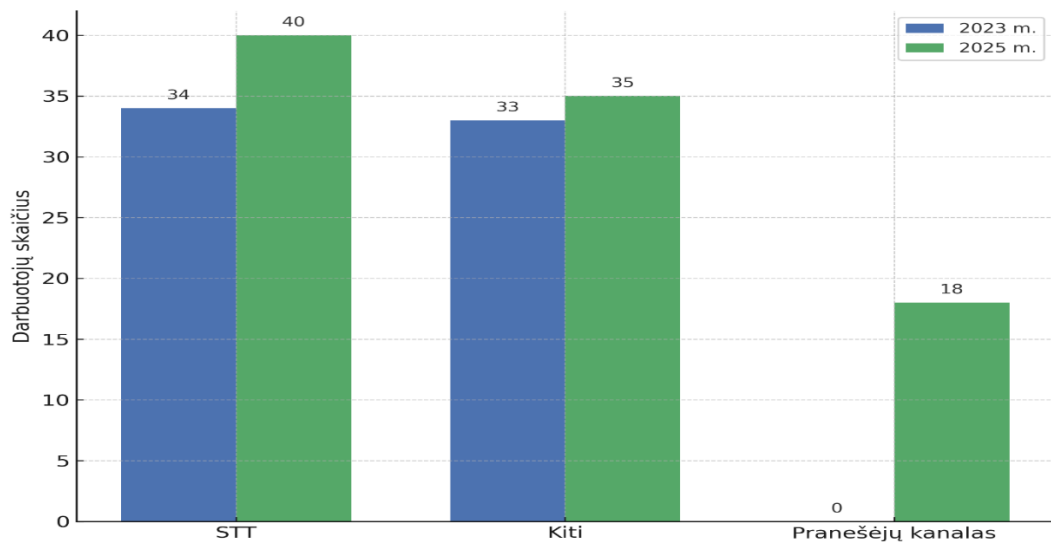
2025 metų duomenimis, dauguma darbuotojų – 100 asmenų (80,0 proc.) nurodė, kad žino, kur reikia pranešti apie korupcijos atvejį. Tuo tarpu 25 darbuotojai (20,0 proc.) atsakė, kad nežino. Paprašius patikslinti, kur konkrečiai reikėtų pranešti, atsakymą pateikė 93 respondentai, tai sudaro 74,4 proc. visų apklaustų darbuotojų.

14 pav. Tiriamųjų pasiskirstymas pagal klausimą: „Ar žinote, kur reikia kreiptis norint pranešti apie korupcijos atvejį?“

Iš pateiktų 67 anketų, kuriose patikslinta kur reikia pranešti, matyti, kad daugiau nei pusė (34 darbuotojai) įvardijo, kad galima pranešti Lietuvos Respublikos specialiųjų tyrimų tarnybai (STT). Kiti 33 darbuotojai nurodė įvairius subjektus. Pavyzdžiui, ligoninės administraciją, korupcijos prevencijos pareigūną, teisėsaugą, policijos bendrąjį numerį – 112, elektroninius paštus: korupcija@sam.lt, pranesk@uklig.lt. Taip pat, įvardinti tokie subjektai kaip: Valstybinė mokesčių inspekcija, Antikorupcinė tarnyba, Antikorupcinė komisija. Nei vienas darbuotojas nenurodė, kad galima pranešti Pranešėjų apsaugos kanalu.

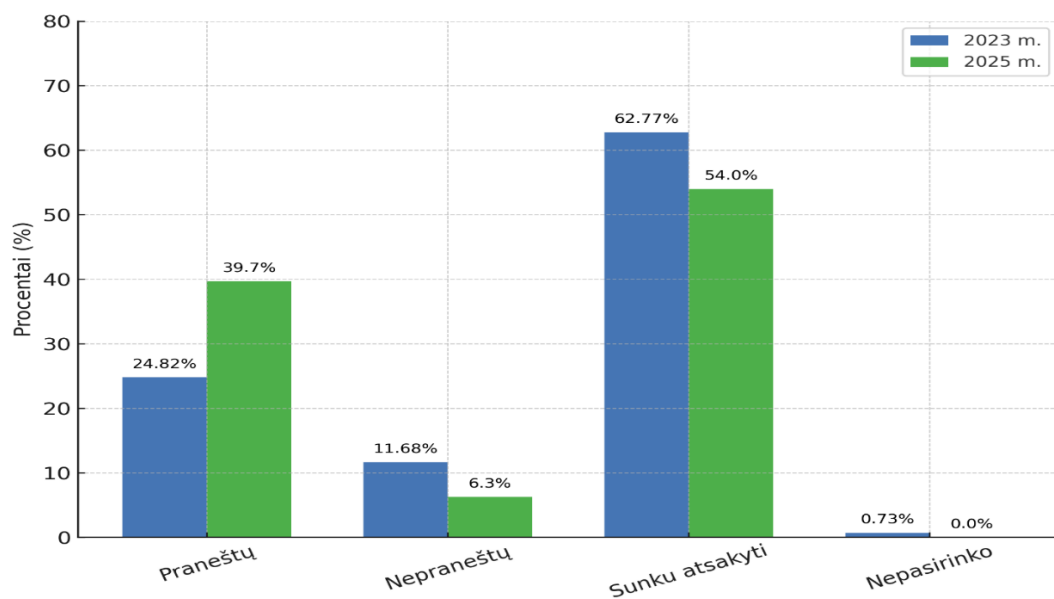
2025 metų duomenimis, iš pateiktų 93 anketų, kuriose patikslinta kur reikia pranešti, dauguma darbuotojų (40) taip pat nurodė, kad apie korupcijos atvejus galima pranešti Lietuvos Respublikos specialiųjų tyrimų tarnybai. Kita dalis respondentų (35) įvardijo kitus subjektus: ligoninės administraciją, vadovą, korupcijos prevencijos pareigūną, policiją, Sveikatos apsaugos ministeriją, Valstybinę mokesčių inspekciją, Finansinių nusikaltimų tyrimo tarnybą. Taip pat buvo nurodyti elektroniniai paštai (pvz., pranesk@uklig.lt, korupcija@sam.lt). Apie tai, kad galima pranešti Pranešėjų apsaugos kanalu nurodė 18 darbuotojų.

15 pav. Tiriamųjų pasiskirstymas pagal klausimą: „Kur reikia pranešti?“

Pateikus klausimą: „Ar Jūs asmeniškai praneštumėte apie žinomą korupcijos atvejį?“, 2023 metų duomenimis paaiškėjo, kad praneštų tik 24,82 proc. (N=34) apklaustų darbuotojų. Tuo tarpu nepraneštų 11,68 proc. (N=16) darbuotojų. Dauguma, tai yra 62,77 proc. (N=86) darbuotojų nurodė, kad į šį klausimą sunku atsakyti, o vienas darbuotojas (0,73 proc.) jokie atsakymo nepateikė.

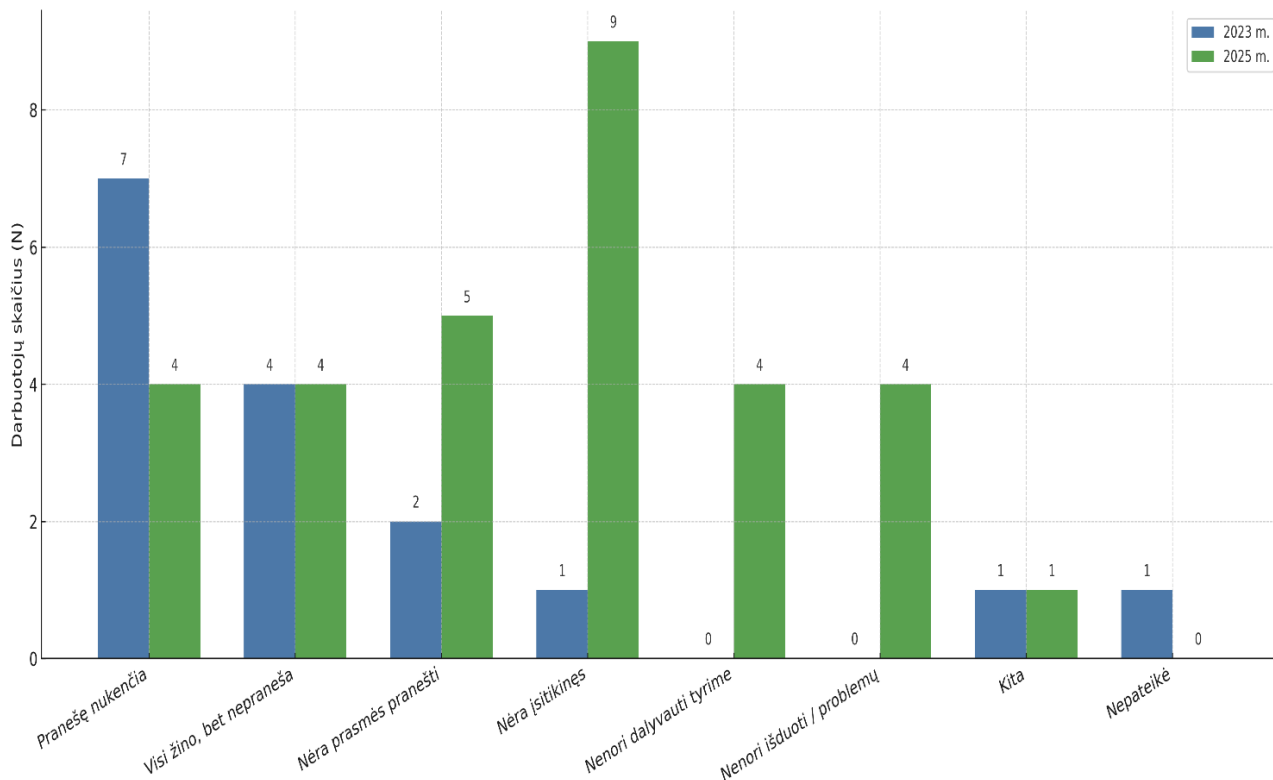
2025 metų duomenimis, praneštų 39,7 proc. (N=50) darbuotojų, nepraneštų – 6,3 proc. (N=8) apklaustųjų. Dauguma, 54 proc. (N=68), atsakė, kad į šį klausimą sunku atsakyti, nes tai priklausytų nuo aplinkybių. Visi respondentai atsakymą pateikė.

16 pav. Tiriamųjų pasiskirstymas pagal klausimą: „Ar Jūs asmeniškai praneštumėte apie žinomą korupcijos atvejį?“

2023 metais grupė darbuotojų (16 asmenų), kurie nurodė, kad nepraneštų apie žinomą korupcijos atvejį, papildomai paaiškino savo pasirinkimą. Daugiausiai darbuotojų – 7 asmenys, nurodė, jog nepraneštų, nes tie, kas praneša, nukenčia skaudžiausiai. Be to, 4 darbuotojai nurodė, kad visi žino apie šiuos atvejus, bet niekas nepraneša; 2 darbuotojai pažymėjo, kad nėra prasmės pranešti, nes kalti asmenys nebus nubausti; 1 darbuotojas nurodė, kad nėra įsitikinęs, jog tai korupcijos atvejis. Taip pat 1 darbuotojas nurodė kitą priežastį (licencijų praradimai, teistumai). Dar vienas darbuotojas jokio paaiškinimo nepateikė.

2025 metų duomenimis, tai, kad nepraneštų apie korupcijos atvejį buvo nurodę 8 darbuotojai. Tačiau papildomame klausime atsakymus pateikė net 31 asmuo, todėl galima daryti prielaidą, kad dalis darbuotojų nesuprato klausimo ir atsakinėjo iš grupės „sunku atsakyti“. Daugiausiai respondentų – 29 proc. (N=9) – nurodė, kad nėra įsitikinęs, jog tai korupcijos atvejis. Po 12,9 proc. (N=4) darbuotojų pažymėjo, kad pranešus nukenčia tie, kas praneša, arba kad visi žino apie tokius atvejus, bet niekas nepraneša. 16,1 proc. (N=5) apklaustųjų teigė, kad nėra prasmės pranešti, nes kalti asmenys nebus nubausti. Be to, po 12,9 proc. (N=4) darbuotojų nurodė, kad nenori dalyvauti korupcijos atvejo tyrime arba kad nenori nieko išduoti, sukelti papildomų problemų. Vienas darbuotojas (3,2 proc.) įvardijo kitą priežastį.

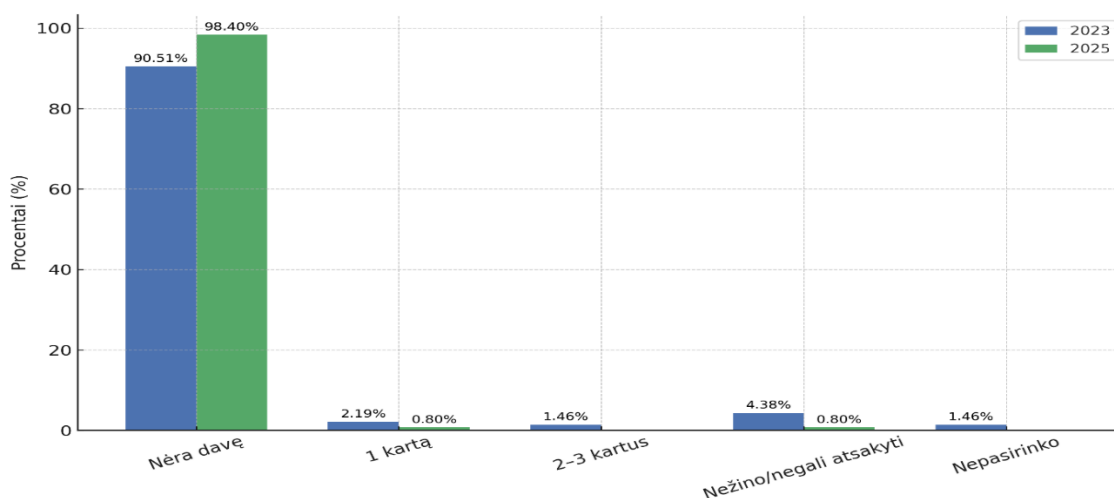
17 pav. Grupės tiriamųjų pasiskirstymas pagal klausimą: „Kodėl nepranešumėte apie korupcijos atvejį?“

2.2.4. Darbuotojų korupcinė patirtis

Siekiant įvertinti VšĮ Ukmergės ligoninės darbuotojų korupcinę patirtį, buvo analizuojami darbuotojų atsakymai į klausimus apie galimą atsilyginimą už gautas paslaugas, apie kyšio poveikumą, galimus kyšio siūlymo ar paėmimo faktus bei kyšio ėmimo/neėmimo motyvus.

Iš tiriamųjų atsakymų 2023 metais matyti, kad dauguma – 90,51 proc. (N=124) apklaustų darbuotojų per pastaruosius 12 mėnesių nėra davę kyšio VšĮ Ukmergės ligoninėje. Itin maža dalis darbuotojų nurodė, kad yra davę kyši: 2,19 proc. (N=3) teigė, jog davė 1 kartą, 1,46 proc. (N=2) teigė, jog davė 2-3 kartus. Kita maža dalis apklaustųjų – 4,38 proc. (N=6) nurodė, jog į šį klausimą nežino/negali atsakyti, o 2 darbuotojai (1,46 proc.) nepateikė jokio atsakymo.

Remiantis 2025 metų duomenimis, dauguma darbuotojų – net 98,4 proc. (N=124) nurodė, kad per pastaruosius 12 mėnesių kyšio VšĮ Ukmergės ligoninėje nėra davę. Tik labai maža dalis respondentų – 1 asmuo (0,8 proc.) – pažymėjo, kad yra davęs kyši vieną kartą. Kiti atsakymų variantai, tokie kaip „2–3 kartus“, „4–9 kartus“ ar „10 ir daugiau kartų“, nebuvo pasirinkti nė vieno darbuotojo. Taip pat 1 respondentas (0,8 proc.) nurodė, jog į šį klausimą nežino arba negali atsakyti. Visi darbuotojai pateikė atsakymus.

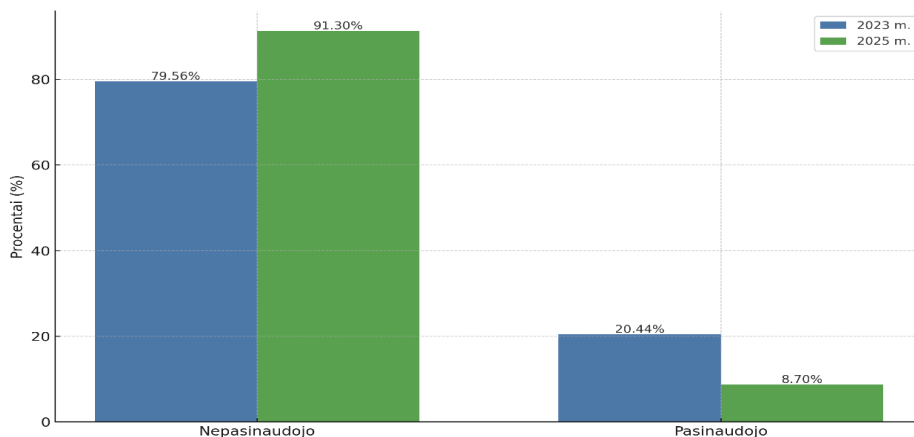

18 pav. Grupės tiriamųjų pasiskirstymas pagal klausimą: „Ar per pastaruosius 12 mėnesių Jūs davėte kyši VšĮ Ukmergės ligoninėje?“

Be to, iš tiriamųjų atsakymų 2023 metais matyti, kad dauguma – 79,56 proc. (N=109) apklaustų darbuotojų nėra pasinaudoję pažintimis tvarkant reikalus VšĮ Ukmergės ligoninėje. Tuo tarpu maža dalis darbuotojų – 20,44 proc. (N=28) nurodė, jog tokiomis pažintimis pasinaudojo, siekdami, kad paslaugos būtų suteiktos kokybiškiau ir/ar greičiau.

2025 metų duomenimis, absoliuti dauguma darbuotojų – 91,3 proc. (N=115) – nurodė, kad nėra pasinaudoję pažintimis tvarkant reikalus ligoninėje. Tik 8,7 proc. (N=11) respondentų pripažino,

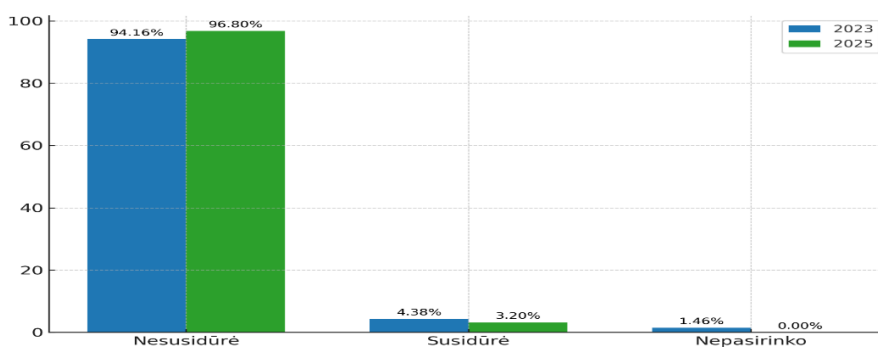
kad pasinaudojo pažintimis, siekdami, kad paslaugos būtų suteiktos kokybiškiau ir/ar greičiau. Visi apklaustieji pateikė atsakymus.

19 pav. Grupės tiriamųjų pasiskirstymas pagal klausimą: „Ar tvarkant reikalus VŠĮ Ukmergės ligoninėje pasinaudojote pažintimis, norėdamas, kad paslaugos Jums būtų suteiktos kokybiškiau ir/ar greičiau?“

Be to, iš tiriamųjų atsakymų matyti, kad dauguma darbuotojų – 94,16 proc. (N=129) nėra susidūrę su situacija kuomet tvarkant reikalus VŠĮ Ukmergės ligoninėje kiti darbuotojai jiems leistų suprasti, kad norėtų gauti pinigų ar kitokios naudos. Visgi, 6 darbuotojai (4,38 proc.) nurodė, kad su tokia situacija yra susidūrę, o 2 darbuotojai (1,46 proc.) nepateikė jokio atsakymo.

2025 metų duomenimis, beveik visi respondentai – 96,8 proc. (N=122) – nurodė, kad su tokia situacija nebuvo susidūrę. Tik 4 darbuotojai (3,2 proc.) pažymėjo, kad buvo susidūrę su situacija, kai darbuotojai leido suprasti, kad norėtų gauti pinigų ar kitokios naudos. Visi respondentai pateikė atsakymą.

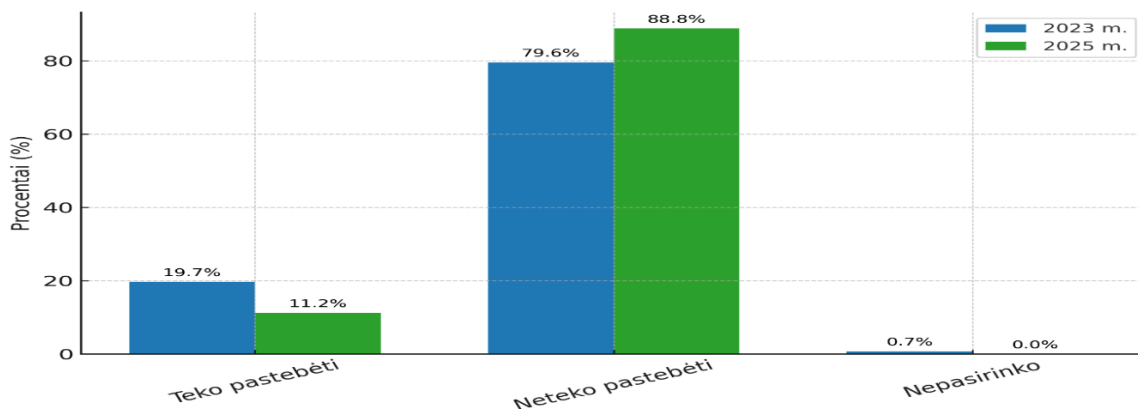

20 pav. Grupės tiriamųjų pasiskirstymas pagal klausimą: „Ar tvarkant reikalus VŠĮ Ukmergės ligoninėje darbuotojai leido Jums suprasti, kad norėtų gauti pinigų ar kitokios naudos?“

Pateikus klausimą: „Ar per pastaruosius 12 mėnesių teko pastebėti situaciją ligoninėje, kuri galimai yra korupcinė?“, paaiškėjo, kad 2023 metais tokios situacijos neteko pastebėti 79,56 proc.

(N=109) darbuotojams, o teko pastebėti 19,70 proc. (N=27) darbuotojams. Jokio atsakymo nepažymėjo 1 darbuotojas (0,74 proc.).

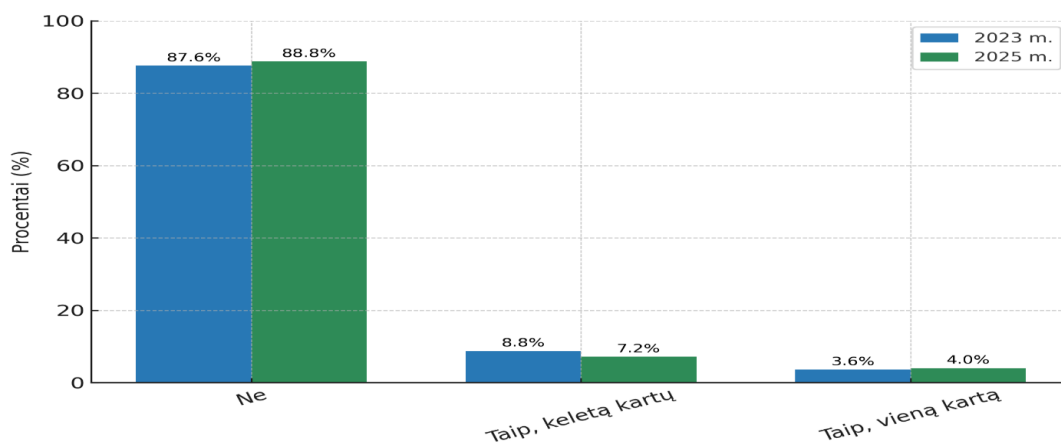
2025 metų duomenimis, didžioji dauguma darbuotojų – 88,8 proc. (N=111) – nurodė, kad per pastaruosius 12 mėnesių tokių situacijų nepastebėjo. Tuo tarpu 11,2 proc. (N=14) respondentų teigė, kad yra pastebėję galimai korupcinę situaciją. Visi darbuotojai atsakymus pateikė.

21 pav. Grupės tiriamųjų pasiskirstymas pagal klausimą: „Ar per pastaruosius 12 mėnesių teko pastebėti situaciją ligoninėje, kuri galimai yra korupcinė?“

Taip pat, pateikus klausimą apie tai, ar buvo respondentams asmeniškai siūlomas kyšis ar duodama suprasti, kad bus vienaip ar kitaip atsilyginama, paaiškėjo, kad daugumai darbuotojų – 87,59 proc. (N=120) – 2023 metais nei karto nebuvo siūlomas kyšis ar duodama suprasti, kad bus atsilyginta. Tuo tarpu 8,76 proc. (N=12) darbuotojų nurodė, kad su tokia situacija keletą kartų teko susidurti, o 3,65 proc. (N=5) nurodė, kad su tokia situacija susidūrė vieną kartą.

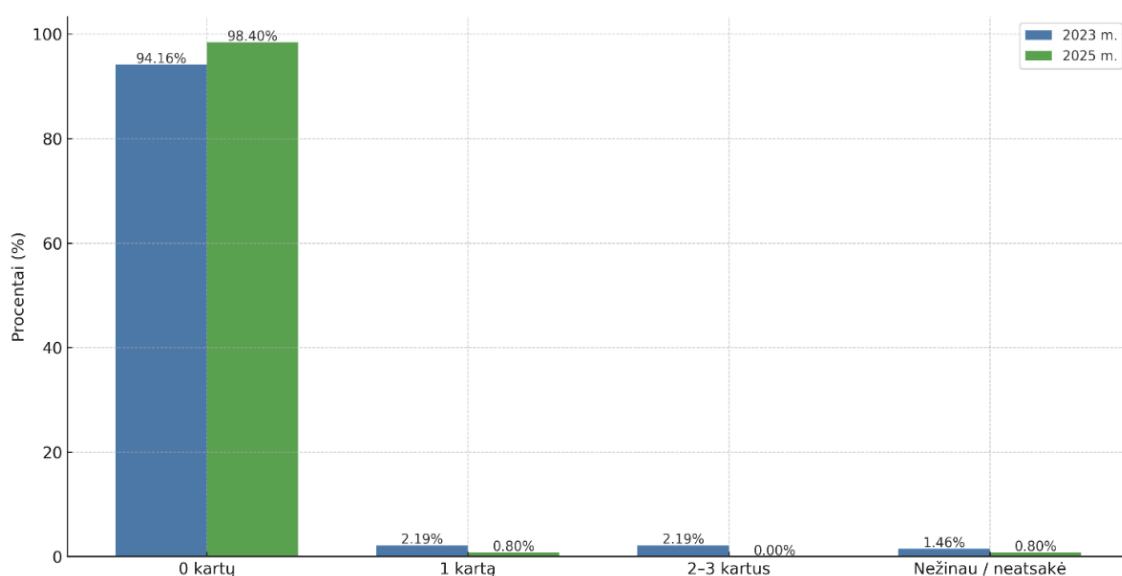
2025 metų duomenimis, 88,8 proc. (N=111) darbuotojų taip pat nurodė, kad jiems per pastaruosius 12 mėnesių nebuvo siūlomas kyšis ar duodama suprasti, kad bus atsilyginta. Tuo tarpu 7,2 proc. (N=9) apklaustųjų atsakė, kad su tokia situacija teko susidurti keletą kartų, o 4,0 proc. (N=5) darbuotojų pažymėjo, kad tokia situacija buvo pasitaikiusi vieną kartą. Visi darbuotojai pateikė atsakymą.

22 pav. Grupės tiriamųjų pasiskirstymas pagal klausimą: „Ar per pastaruosius 12 mėnesių Jums asmeniškai buvo siūlomas kyšis ar duodama suprasti, kad bus vienaip ar kitaip atsilyginta?“

Taip pat iš tiriamųjų atsakymų 2023 metais matyti, kad net 94,16 proc. (N=129) apklaustų darbuotojų per pastaruosius 12 mėnesių nė karto nėra paėmę kyšio. Maža dalis darbuotojų nurodė, kad teko paimti: 1 kartą teko paimti 3 darbuotojams (2,19 proc.) bei 2-3 kartus – 3 darbuotojams (2,19 proc.). Dar 2 darbuotojai (1,46 proc.) nepateikė atsakymo, nurodydami: „nežinau/negaliu atsakyti“.

2025 metais 98,4 proc. (N=124) apklaustų darbuotojų nurodė, kad per pastaruosius 12 mėnesių nė karto nėra paėmę kyšio. 1 darbuotojas (0,8 proc.) nurodė, kad teko paimti 1 kartą ir 1 darbuotojas (0,8 proc.) nepateikė jokio atsakymo.

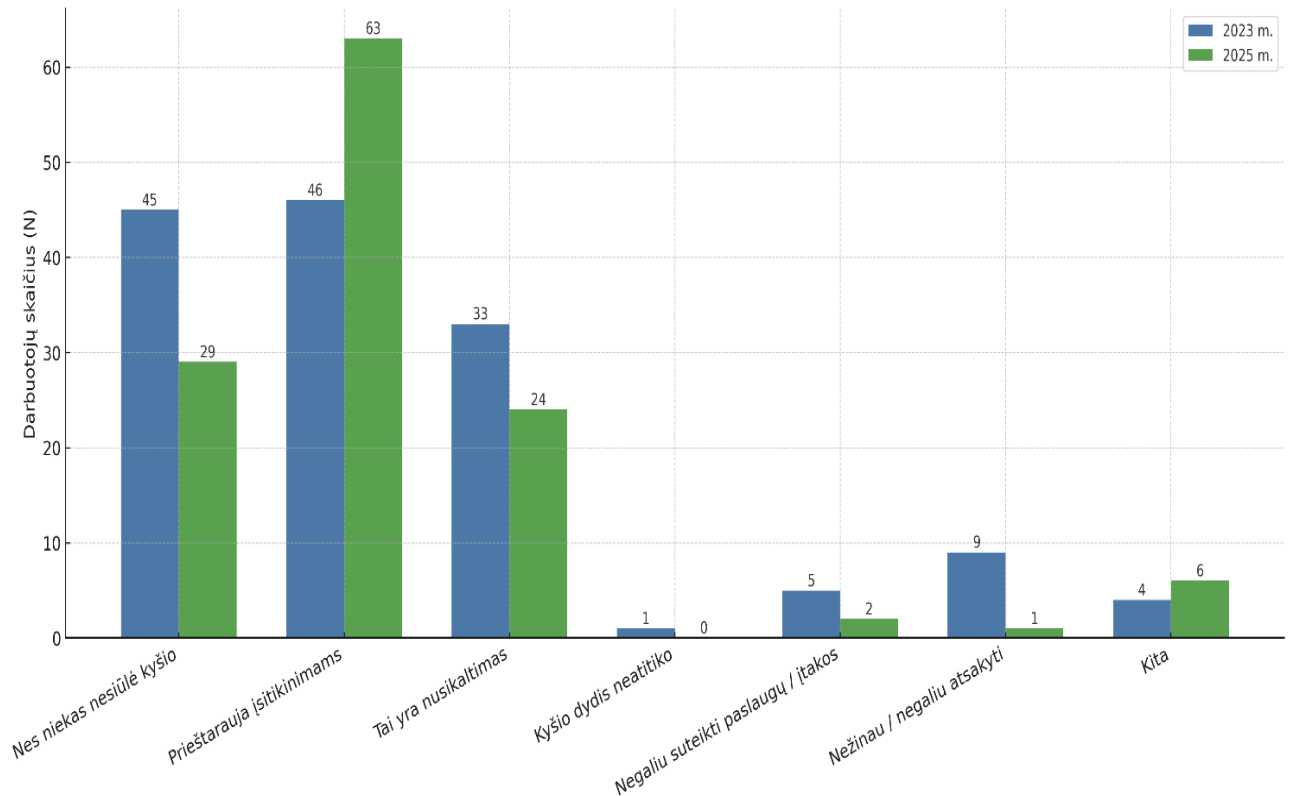

23 pav. Grupės tiriamųjų pasiskirstymas pagal klausimą: „Ar per pastaruosius 12 mėnesių Jums teko paimti kyšį?“

Siekiant nustatyti kyšio neėmimo priežastis, paskutinis klausimas 2023 metais buvo pateiktas 94,16 proc. (N=129) respondentų, kurie nurodė, jog kyšio nėra paėmę. Dauguma apklausiamų darbuotojų rinkosi ne vieną, o keletą kyšio neėmimo priežasčių. Iš gautų atsakymų matyti, kad 45 asmenys pasirinko priežastį: „Nes niekas nesiūlė kyšio“, 46 asmenys pasirinko priežastį: „Nes tai prieštarauja mano įsitikinimams“, 33 – „Nes tai yra nusikaltimas už kurį baudžiama“, 1 – „Nes kyšio dydis neatitiko paslaugos dydžio, neapsimokėjo rizikuoti“, 5 – „Nes negaliu suteikti prašomų paslaugų ar daryti įtakos priimamiems sprendimams, 9 – „Nežinau/negaliu atsakyti“. Taip pat 4 darbuotojai nurodė kitas priežastis.

2025 metais šis klausimas buvo pateiktas 98,4 proc. (N=124) respondentų, kurie nurodė, jog kyšio nėra paėmę. Dauguma apklausiamų darbuotojų rinkosi ne vieną, o keletą kyšio neėmimo priežasčių. Iš gautų atsakymų matyti, kad 63 asmenys pasirinko priežastį: „Nes tai prieštarauja mano

įsitikinimams“, 29 asmenys pasirinko priežastį: „Nes niekas nesiūlė kyšio“, 24 – „Nes tai yra nusikaltimas už kurį baudžiama“, 2 – „Nes negaliu suteikti prašomų paslaugų ar daryti įtakos priimamiems sprendimams“, 1 – „Nežinau/negaliu atsakyti“. Taip pat 6 darbuotojai nurodė kitas priežastis.

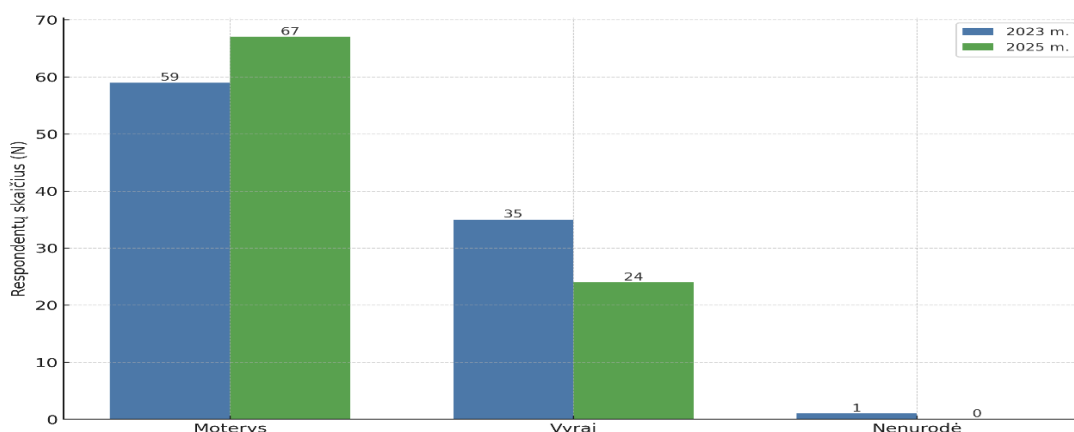
24 pav. Grupės tiriamųjų pasiskirstymas pagal klausimą: „Kuris teiginys labiausiai tiktų paaiškinti tai, kad niekada neėmėte kyšio?“

3. VŠĮ UKMERGĖS LIGONINĖS STACIONARĖ BESIGYDANČIŲ PACIENTŲ TYRIMO REZULTATAI IR JŲ APTARIMAS

3.1. Demografiniai tiriamųjų duomenys

2023 metais buvo apklausti 95 asmenys. Dauguma, tai yra 62 proc. (N=59) tiriamųjų buvo moterys, o vyrai sudarė 37 proc. (N=35). Vienas respondentas amžiaus nenurodė.

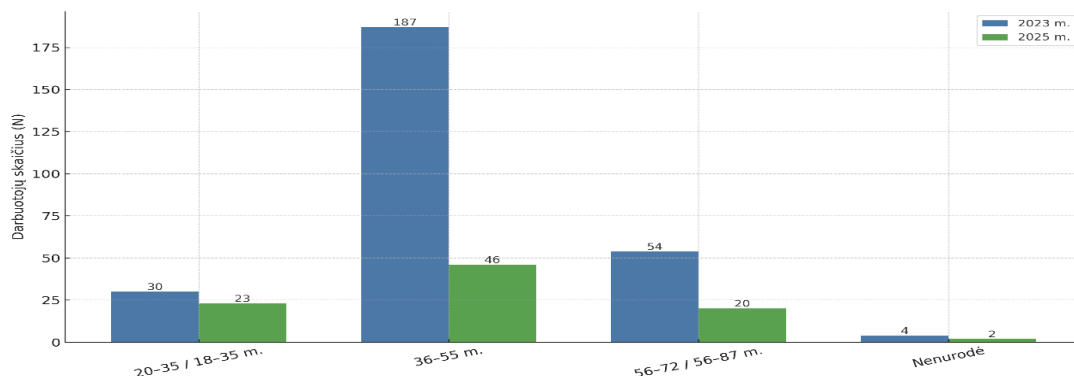
2025 metais buvo apklaustas 91 asmuo. Dauguma, tai yra 73 proc. (N=67) tiriamųjų buvo moterys, o vyrai sudarė 27 proc. (N=24).

25 pav. Pasiskirstymas pagal lytį

2023 metais 10,91 proc. (N=30) sudarė 20-35 metų, 68 proc. (N=187) sudarė 36-55 metų, 19,64 proc. (N=54) sudarė 56-72 metų amžiaus tiriamieji. 4 respondantai (1,45 proc.) amžiaus nenurodė.

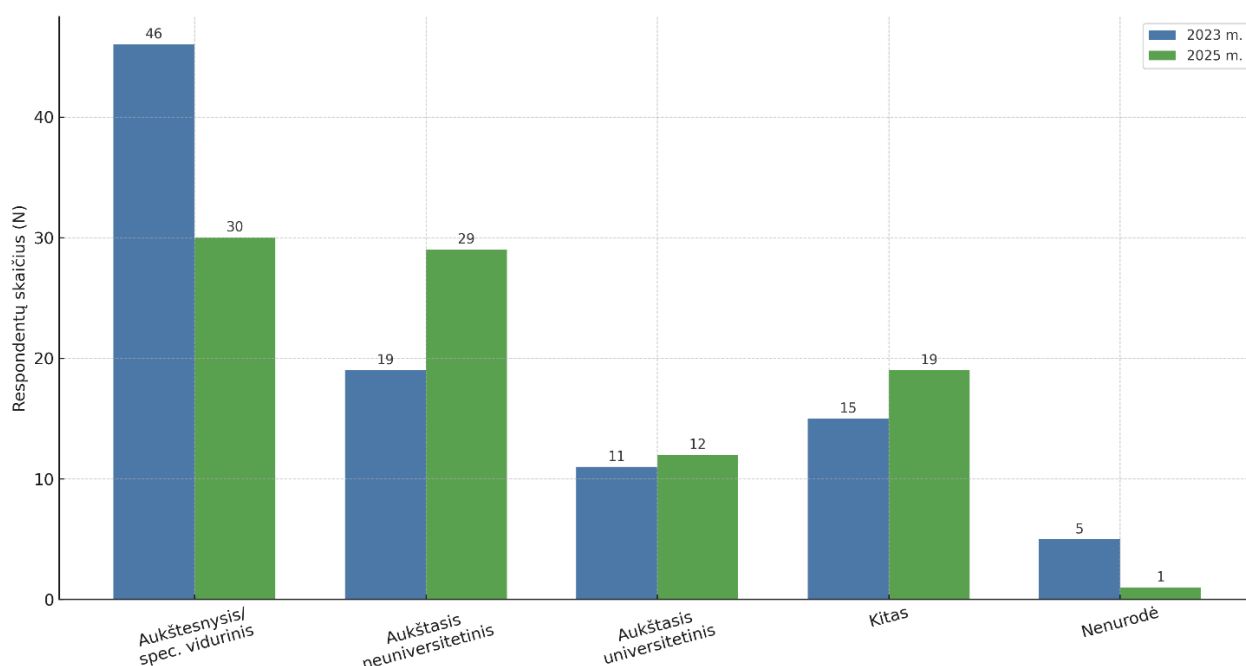
2025 metais 25,72 proc. (N=23) sudarė 18-35 metų, 50,55 proc. (N=46) sudarė 36-55 metų, 21,98 proc. (N=20) sudarė 56-87 metų amžiaus tiriamieji. 2 respondantai (2,20 proc.) amžiaus nenurodė.

26 pav. Paskirstymas pagal amžių

Pagal išsilavinimą 2023 metais daugiausia respondentų – 49 proc. (N=46) sudarė, turintys aukštesnįjį/spec. vidurinį išsilavinimą. Kiti respondentai sudarė: 20 proc. (N=19), turintys aukštąjį neuniversitetinį išsilavinimą, 11 proc. (N=11), turintys aukštąjį universitetinį išsilavinimą, 15 proc. (N=15), kitą išsilavinimą. Tuo tarpu 5 proc. (N=5) jokio išsilavinimo nenurodė.

2025 metais daugiausia respondentų – 33,3 proc. (N=30) sudarė, turintys aukštesnįjį/spec. vidurinį išsilavinimą. Kiti respondentai sudarė: 32,2 proc. (N=29), turintys aukštąjį neuniversitetinį išsilavinimą, 13,3 proc. (N=12), turintys aukštąjį universitetinį išsilavinimą, 21,1 proc. (N=19), kitą išsilavinimą. Tuo tarpu 1,1 proc. (N=1) jokio išsilavinimo nenurodė.

27 pav. Paskirstymas pagal išsilavinimą

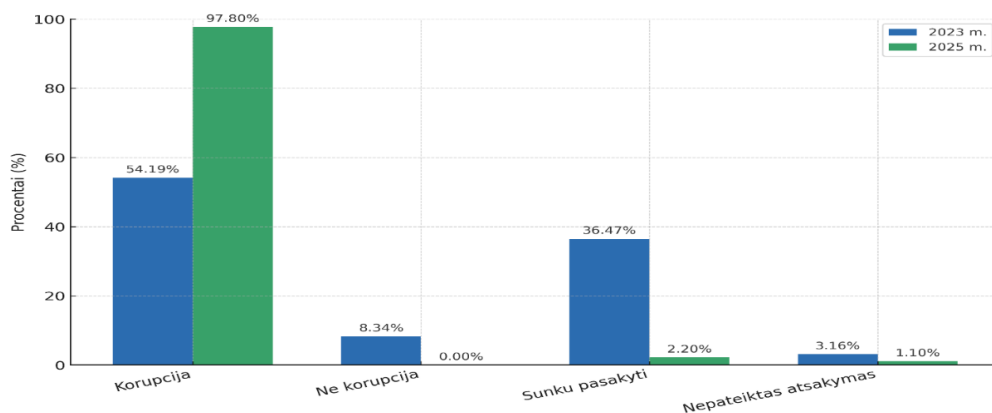
3.2. Tyrimo rezultatų analizė

3.2.1. Stacionare besigydančių pacientų gebėjimas atpažinti korupciją

Siekiant nustatyti tikslinės grupės (VŠĮ Ukmergės ligoninės stacionare besigydančių pacientų) gebėjimą atpažinti korupciją, tyrimo anketoje buvo nurodytos įvairios situacijos ir prašoma jas įvertinti, pasirenkant galimus atsakymo variantus: „korupcija“, „ne korupcija“, „sunku atsakyti“.

2023 metais pateikus situaciją: „Asmuo duoda piniginį atlygį medikui norėdamas, kad jam reikalinga paslauga būtų suteikta geriau ar greičiau“, net 52 pacientai (54,19 proc.) apklaustųjų ją įvertino teisingai, nurodydami, jog tai yra korupcija. Neteisingą atsakymą, jo tai nėra korupcija, pateikė tik 8 asmenys (8,34 proc.). Nurodė, kad sunku atsakyti 35 respondentai (36,47 proc.).

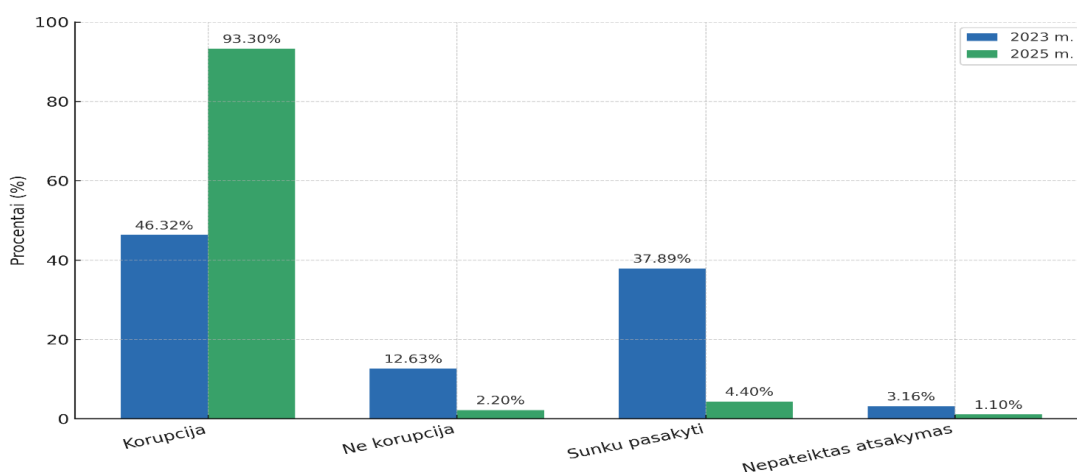
2025 metais pateikus situaciją: „Asmuo duoda piniginį atlygį medikui norėdamas, kad jam reikalinga paslauga būtų suteikta geriau ar greičiau“, net 88 pacientai (97,8 proc.) apklaustųjų ją įvertino teisingai, nurodydami, jog tai yra korupcija. Neteisingo atsakymo niekas nepateikė. Nurodė, kad sunku atsakyti 2 respondentai (2,2 proc.). Jokio atsakymo nepasirinko 1 pacientas (1,1 proc.).

28 pav. Situacijos: „Asmuo duoda piniginį atlygį medikui norėdamas, kad jam reikalinga paslauga būtų suteikta geriau ar greičiau“ vertinimas

2023 metais pateikus situaciją: „Asmuo pasinaudoja pažintimis, kad jam reikalinga paslauga būtų atlikta geriau ar greičiau“, 46,32 proc. (N=44) pacientų ją įvertino teisingai, nurodydami, jog tai yra korupcija. Neteisingai, jog tai nėra korupcija, atsakė 12,63 proc. (N=12) pacientų. Nurodė, kad sunku atsakyti net – 37,89 proc. (N=36) respondentų. Jokio atsakymo nepasirinko 3,16 proc. (N=3) pacientai.

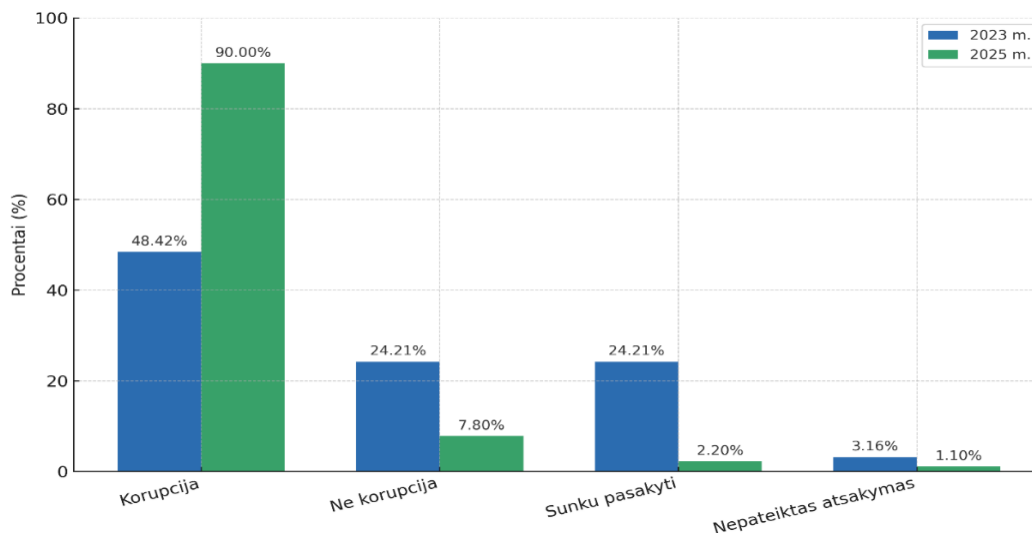
2025 metais pateikus situaciją: „Asmuo pasinaudoja pažintimis, kad jam reikalinga paslauga būtų atlikta geriau ar greičiau“, 93,3 proc. (N=84) pacientų ją įvertino teisingai, nurodydami, jog tai yra korupcija. Neteisingai, jog tai nėra korupcija, atsakė 2,2 proc. (N=2) pacientų. Nurodė, kad sunku atsakyti net – 4,4 proc. (N=4) respondentų. Jokio atsakymo nepasirinko 1,1 proc. (N=1) pacientai.

29 pav. Situacijos: „Asmuo pasinaudoja pažintimis, kad jam reikalinga paslauga būtų suteikta geriau ar greičiau“ vertinimas

2023 metais pateikus situaciją: „Asmuo medikui atsidėkoja pinigais po sėkmingai atliktos operacijos ar procedūros“, 48,42 proc. (N=46) apklaustų pacientų ją įvertino teisingai, nurodydami, jog tai yra korupcija. Neteisingai, jog tai nėra korupcija, atsakė 24,21 proc. (N=23) pacientų. Nurodė, kad sunku atsakyti 24,21 proc. (N=23) bei jokio atsakymo nepasirinko 3,16 proc. (N=3) asmenys.

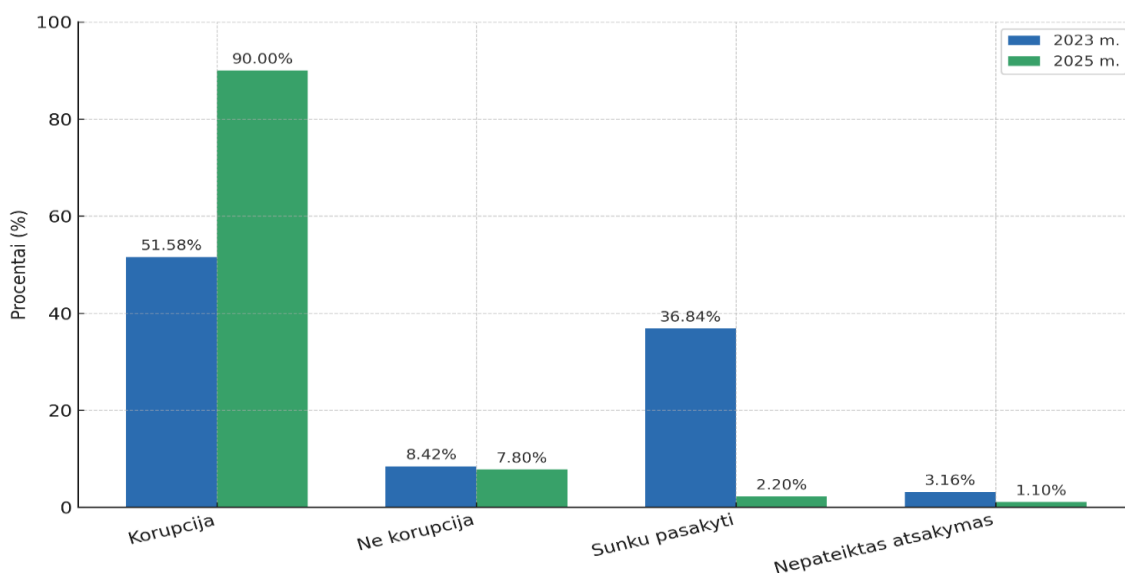
2025 metais pateikus situaciją: „Asmuo medikui atsidėkoja pinigais po sėkmingai atliktos operacijos ar procedūros“, 90,0 proc. (N=82) apklaustų pacientų ją įvertino teisingai, nurodydami, jog tai yra korupcija. Neteisingai, jog tai nėra korupcija, atsakė 7,8 proc. (N=7) pacientų. Nurodė, kad sunku atsakyti 2,2 proc. (N=2) bei jokio atsakymo nepasirinko 1,1 proc. (N=1) asmuo.

30 pav. Situacijos: „Asmuo medikui atsidėkoja pinigais po sėkmingai atliktos operacijos ar procedūros“ vertinimas

2023 metais pateikus situaciją: „Asmuo, norėdamas, kad jam reikalinga paslauga būtų suteikta geriau ar greičiau, siūlo medicinos įstaigoje dirbančiam asmeniui pasinaudoti jo įmonės teikiamomis paslaugomis nemokamai arba su didele nuolaida“, 51,58 proc. (N=49) apklaustų pacientų ją įvertino teisingai, nurodydami, jog tai yra korupcija. Neteisingai, jog tai nėra korupcija, atsakė 8,42 proc. (N=8) pacientų. Nurodė, kad sunku atsakyti – 36,84 proc. (N=35) asmenų. Jokio atsakymo nepateikė 3,16 proc. (N=3) pacientai.

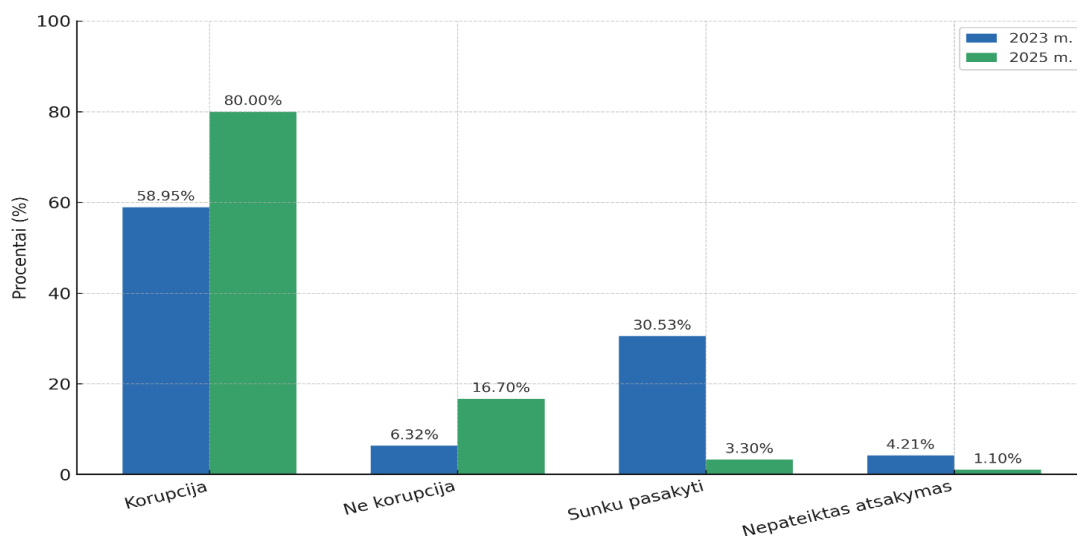
2025 metais pateikus situaciją: „Asmuo, norėdamas, kad jam reikalinga paslauga būtų suteikta geriau ar greičiau, siūlo medicinos įstaigoje dirbančiam asmeniui pasinaudoti jo įmonės teikiamomis paslaugomis nemokamai arba su didele nuolaida“, 90,0 proc. (N=82) apklaustų pacientų ją įvertino teisingai, nurodydami, jog tai yra korupcija. Neteisingai, jog tai nėra korupcija, atsakė 7,8 proc. (N=7) pacientų. Nurodė, kad sunku atsakyti – 2,2 proc. (N=2) asmenų. Jokio atsakymo nepateikė 1,1 proc. (N=1) pacientas.

31 pav. Situacijos: „Asmuo medikui atsidėkoja pinigais po sėkmingai atliktos operacijos ar procedūros“ vertinimas

2023 metais pateikus situaciją: „Asmuo tik dėl turimų pažinčių įsidarbina į valstybės instituciją“, 58,95 proc. (N=56) apklaustų pacientų ją įvertino teisingai, nurodydami, jog tai yra korupcija. Neteisingai, jog tai nėra korupcija, atsakė 6,32 proc. (N=6) pacientų. Nurodė, kad sunku atsakyti 30,53 proc. (N=29), o jokio atsakymo nepateikė 4,21 proc. (N=4) respondentų.

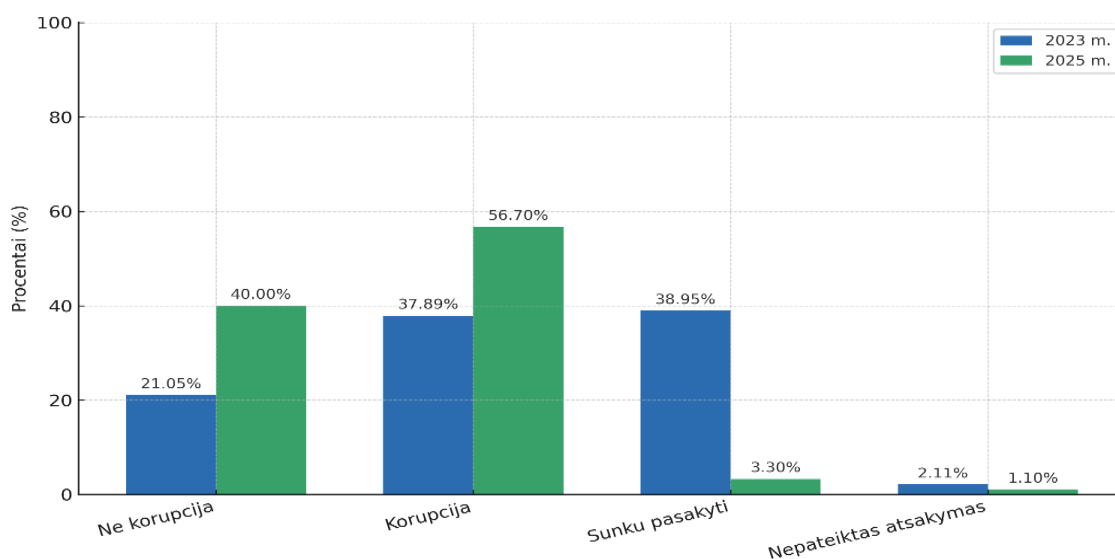
2025 metais pateikus situaciją: „Asmuo tik dėl turimų pažinčių įsidarbina į valstybės instituciją“, 80,0 proc. (N=72) apklaustų pacientų ją įvertino teisingai, nurodydami, jog tai yra korupcija. Neteisingai, jog tai nėra korupcija, atsakė 16,7 proc. (N=15) pacientų. Nurodė, kad sunku atsakyti 3,3 proc. (N=3), o jokio atsakymo nepateikė 1,1 proc. (N=1) respondentų.

32 pav. Situacijos: „Asmuo tik dėl turimų pažinčių įsidarbina į valstybės instituciją“ vertinimas

2023 metais pateikus situaciją: „Asmuo tik dėl turimų pažinčių įsidarbina į privačią instituciją“, tik 21,05 proc. (N=20) apklaustų pacientų ją įvertino teisingai, nurodydami, jog tai nėra korupcija. Neteisingai, jog tai yra korupcija, atsakė 37,89 proc. (N=36) pacientų. Panašus skaičius – 38,95 proc. (N=37) asmenų nurodė, kad į šį klausimą sunku atsakyti. Tuo tarpu jokio atsakymo nepateikė 2 apklaustieji, kas sudaro 2,11 proc.

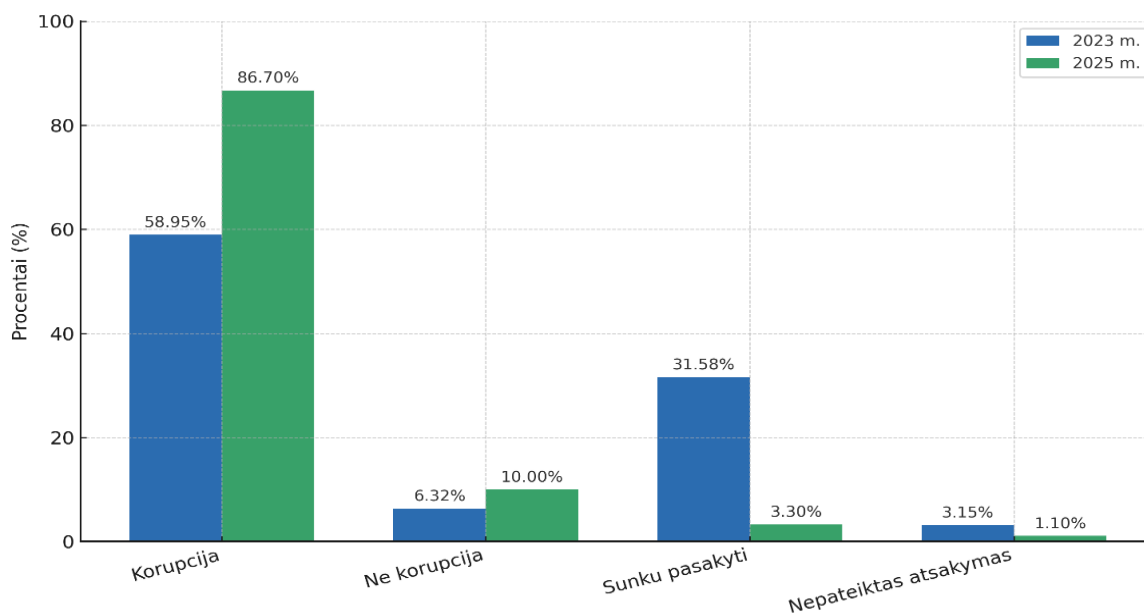
2025 metais pateikus situaciją: „Asmuo tik dėl turimų pažinčių įsidarbina į privačią instituciją“, tik 40,0 proc. (N=36) apklaustų pacientų ją įvertino teisingai, nurodydami, jog tai nėra korupcija. Neteisingai, jog tai yra korupcija, atsakė 56,7 proc. (N=51) pacientų. Panašus skaičius – 3,3 proc. (N=3) asmenų nurodė, kad į šį klausimą sunku atsakyti. Tuo tarpu jokio atsakymo nepateikė 1 apklaustasis, kas sudaro 1,1 proc.

33 pav. Situacijos: „Asmuo tik dėl turimų pažinčių įsidarbina į privačią instituciją“ vertinimas

2023 metais pateikus situaciją: „Medicinos įstaigoje dirbantis asmuo paima piniginį atlygį už paslaugos atlikimą ar atlikimo pagreitinimą“, daugiau kaip pusė – 58,95 proc. (N=56) apklaustų pacientų ją įvertino teisingai, nurodydami, jog tai yra korupcija. Neteisingai, jog tai nėra korupcija, atsakė 6,32 proc. (N=6) pacientai. Nurodė, kad sunku atsakyti 31,58 proc. (N=30) respondentas. Nepateikė jokio atsakymo 3 asmenys (3,15 proc.).

2025 metais pateikus situaciją: „Medicinos įstaigoje dirbantis asmuo paima piniginį atlygį už paslaugos atlikimą ar atlikimo pagreitinimą“, daugiau kaip pusė – 86,7 proc. (N=78) apklaustų pacientų ją įvertino teisingai, nurodydami, jog tai yra korupcija. Neteisingai, jog tai nėra korupcija, atsakė 10,0 proc. (N=9) pacientai. Nurodė, kad sunku atsakyti 3,3 proc. (N=3) respondentai. Nepateikė jokio atsakymo 1 asmuo (1,1 proc.).

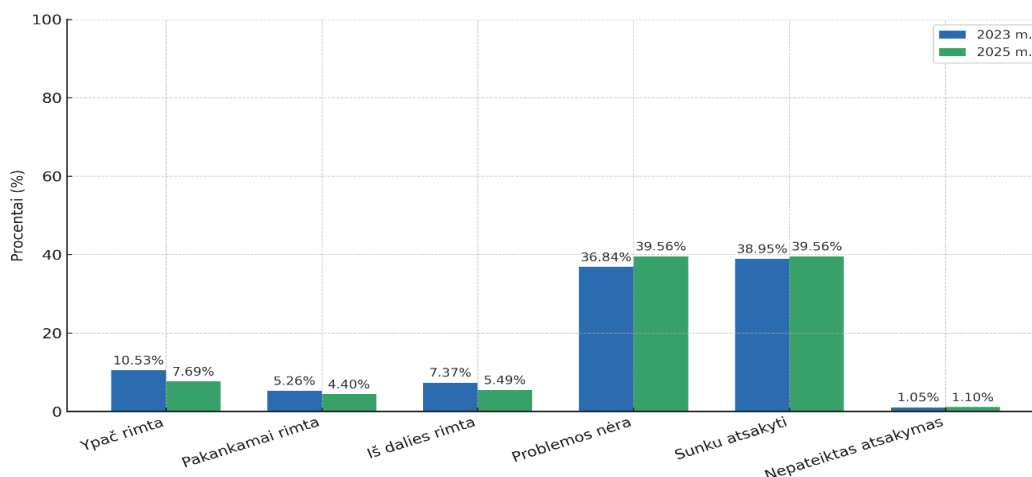
34 pav. Situacijos: „Medicinos įstaigoje dirbantis asmuo paima piniginį atlygį už paslaugos atlikimą ar atlikimo pagreitinimą“ vertinimas

3.2.2. Stacionare besigydančių pacientų požiūris į korupciją

Siekiant išsiaiškinti respondentų požiūrį į korupciją, buvo pateikti klausimai apie korupcijos problemos mastą VšĮ Ukmergės ligoninėje vertinimą, nuostatą dėl kyšio medikui, medicinos įstaigos darbuotojui poveikimo.

2023 metais iš tiriamųjų atsakymų matyti, kad 10,53 proc. (N=10) asmenų nurodė, kad korupcijos problema VšĮ Ukmergės ligoninėje yra ypač rimta. Tai, kad problema pakankamai rimta teigė 5,26 proc. (N=5) asmenų, o, kad iš dalies rimta 7,37 proc. (N=7) apklaustųjų. Tuo tarpu, kad problemos nėra nurodė 36,84 proc. (N=35) pacientų. Teigė, jog sunku atsakyti 38,95 proc. (N=37) pacientų. Vienas asmuo (1,05 proc.) nepasirinko jokio atsakymo.

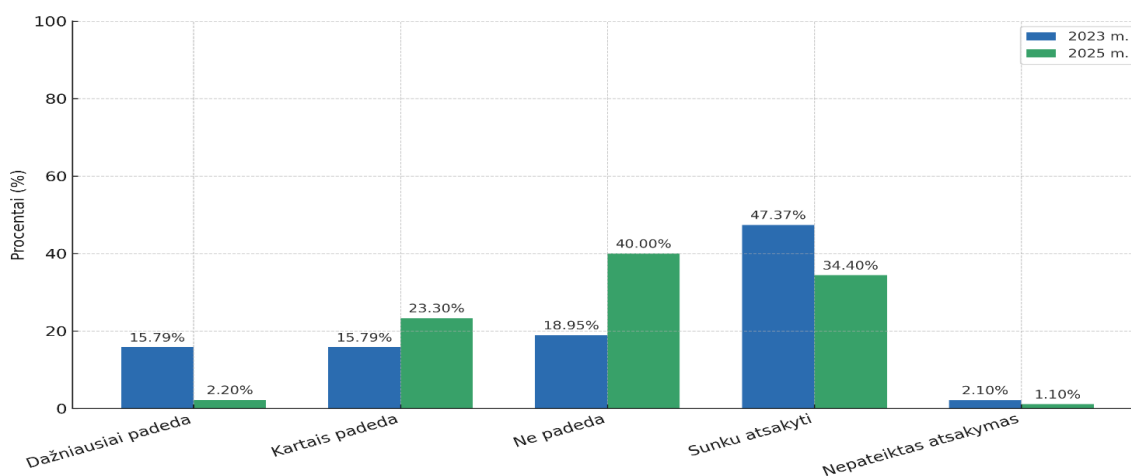
2025 metais iš tiriamųjų atsakymų matyti, kad 7,69 proc. (N=7) asmenų nurodė, kad korupcijos problema VšĮ Ukmergės ligoninėje yra ypač rimta. Tai, kad problema pakankamai rimta teigė 4,40 proc. (N=4) asmenys, o, kad iš dalies rimta 5,49 proc. (N=5) apklaustųjų. Tuo tarpu, kad problemos nėra nurodė 39,56 proc. (N=36) pacientų. Teigė, jog sunku atsakyti 39,56 proc. (N=36) pacientų. Vienas asmuo (1,10 proc.) nepasirinko jokio atsakymo.

35 pav. Tiriamųjų pasiskirstymas pagal klausimą: „Kiek rimta korupcijos problema VšĮ Ukmergės ligoninėje?“

Taip pat 2023 metais iš tiriamųjų atsakymų matyti, kad 15,79 proc. (N=15) respondentų nurodė, jog kyšis dažniausiai padeda spręsti problemas VšĮ Ukmergės ligoninėje. Toks pat asmenų skaičius (15,79 proc.) nurodė, jog kartais padeda. Tai, kad kyšis nepadeda spręsti problemų nurodė 18,95 proc. (N=18) apklaustųjų. Didelei daliai pacientų (47,37 proc. (N=45)) į šį klausimą buvo sunku atsakyti. Jokio atsakymo nepateikė 2 respondantai (2,10 proc.).

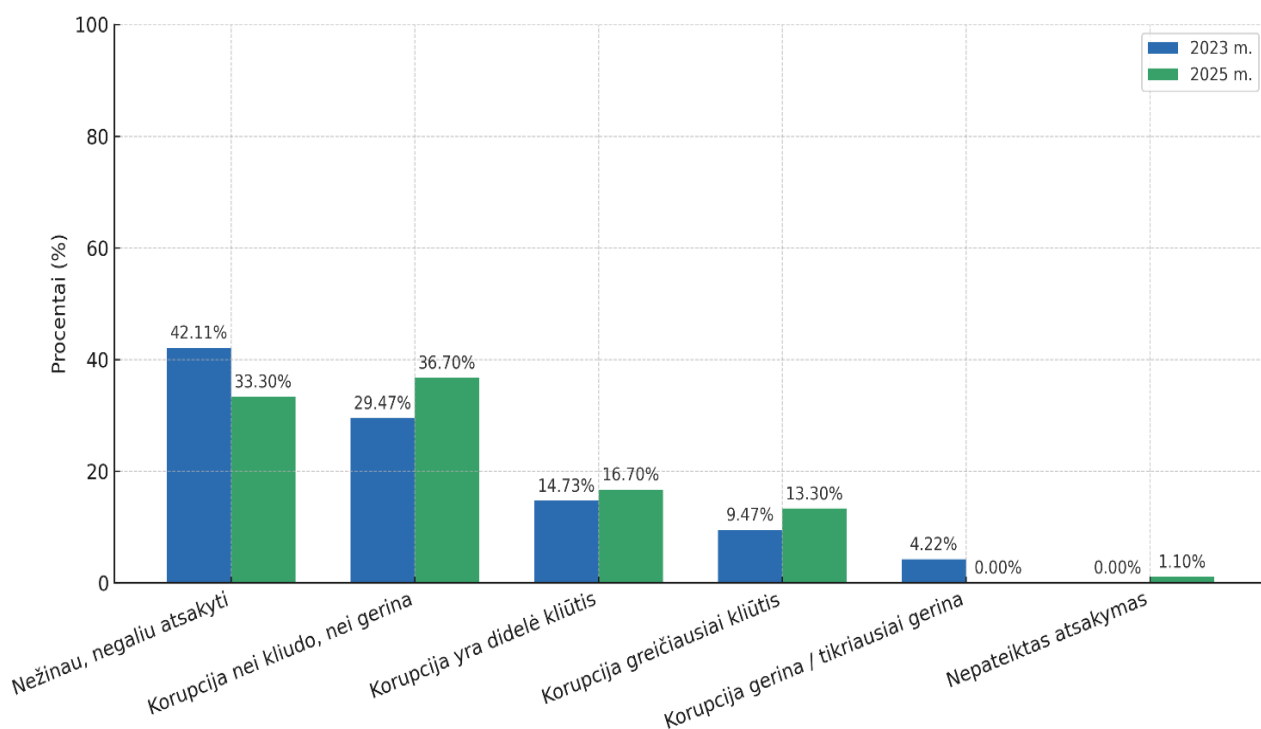
2025 metais iš tiriamųjų atsakymų matyti, kad 2,2 proc. (N=2) respondentų nurodė, jog kyšis dažniausiai padeda spręsti problemas VšĮ Ukmergės ligoninėje. 23,3 proc. (N=21) asmenų nurodė, jog kartais padeda. Tai, kad kyšis nepadeda spręsti problemų nurodė 40,0 proc. (N=36) apklaustųjų. Didelei daliai pacientų (34,4 proc. (N=31)) į šį klausimą buvo sunku atsakyti. Jokio atsakymo nepateikė 1 respondantas (1,1 proc.).

36 pav. Tiriamųjų pasiskirstymas pagal klausimą: „Kaip manote, ar kyšis (pinigai, dovanos, paslaugos ar pan.) padeda spręsti problemas VšĮ Ukmergės ligoninėje?“

2023 metais pateikus klausimą: „Kuris iš šių požiūrių labiausiai atitinka Jūsų nuomonę apie korupciją?“ ir pateikus galimus atsakymo variantus, didelė dalis respondentų, t. y. 42,11 proc. (N=40) nurodė, kad į šį klausimą atsakyti negali. Kitai daliai (29,47 proc. (N=28) respondentų korupcija nei kliudo, nei gerina gyvenimo. Tai, kad korupcija yra didelė kliūtis gerai gyventi nurodė 14,73 proc. (N=14) asmenų. Tai, kad korupcija greičiausiai yra kliūtis gerai gyventi nurodė 9,47 proc. (N=9) asmenų. Tuo tarpu, kad korupcija gerina gyvenimą bei, kad tikriausiai gerina gyvenimą nurodė tik po du pacientus, tai yra po 2,11 proc. pacientų.

2025 metais pateikus klausimą: „Kuris iš šių požiūrių labiausiai atitinka Jūsų nuomonę apie korupciją?“ ir pateikus galimus atsakymo variantus, didelė dalis respondentų, t. y. 33,3 proc. (N=30) nurodė, kad į šį klausimą atsakyti negali. Kitai daliai (36,7 proc. (N=33) respondentų korupcija nei kliudo, nei gerina gyvenimo. Tai, kad korupcija yra didelė kliūtis gerai gyventi nurodė 16,7 proc. (N=15) asmenų. Tai, kad korupcija greičiausiai yra kliūtis gerai gyventi nurodė 13,3 proc. (N=12) asmenų. Tuo tarpu, kad korupcija gerina gyvenimą bei, kad tikriausiai gerina gyvenimą nenurodė nė vienas respondentas (0,0 proc.). Jokio atsakymo nepateikė 1 respondentas (1,1 proc.).

37 pav. Tiriamųjų pasiskirstymas pagal klausimą: „Kuris iš šių požiūrių labiausiai atitinka Jūsų nuomonę apie korupciją?“

3.2.3. Stacionare besigydančių pacientų antikorupcinis potencialas

Siekiant įvertinti VšĮ Ukmergės ligoninės stacionare besigydančių pacientų antikorupcinį potencialą buvo vertinamas jų informuotumas bei nuostatos apie galimybę pranešti apie korupcijos atvejį bei galimo nepranešimo apie korupcijos atvejį priežastys.

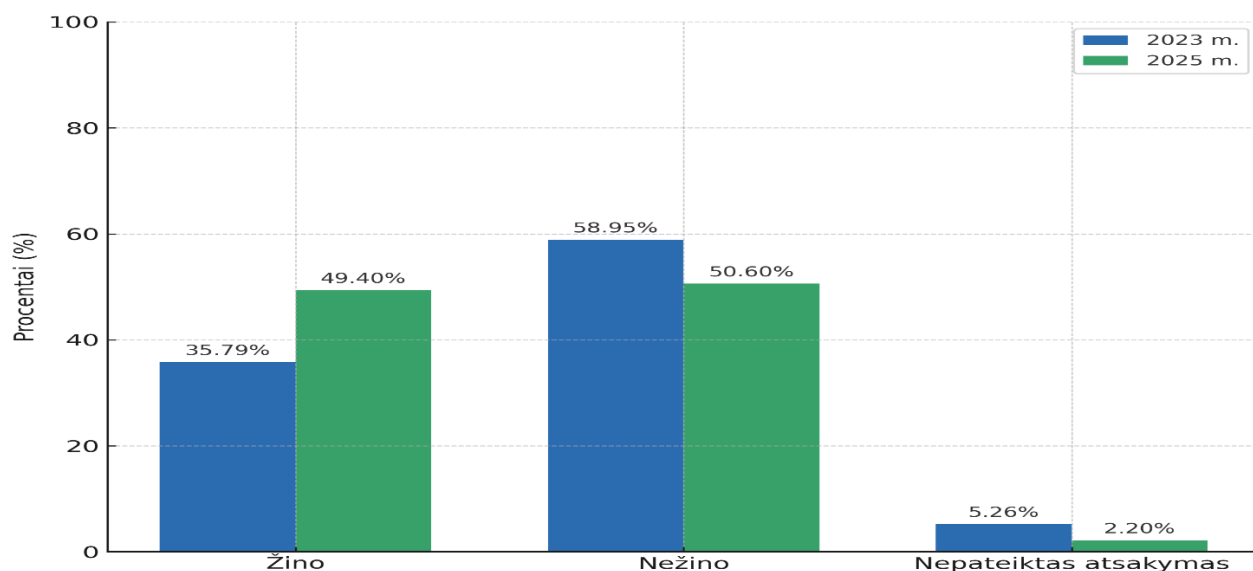
2023 metais iš tiriamųjų atsakymų matyti, kad net 58,95 proc. (N=56) pacientų nurodė, kad nežino, kur reikia pranešti apie korupcijos atvejį, o jokio atsakymo nepateikė 5,26 proc. (N=5) apklaustųjų. Nors 35,79 proc. (N=34) pacientų nurodė, kad jiems yra žinoma, kur reikia kreiptis norint pranešti apie korupcijos atvejį, tačiau paprašius nurodyti, kur reikia pranešti, atsakymus pateikė tik 11 pacientų, kas atitinka 11,58 proc. apklaustų asmenų. Taigi, nežinojo kur reikia pranešti net 88,42 proc. (N=88) apklaustų pacientų.

Iš pateiktų atsakymų matyti, kad beveik visi – 9 asmenys nurodė Lietuvos Respublikos specialiųjų tyrimų tarnybą, kaip įstaigą kuriai galima pranešti apie žinomą korupcijos atvejį. Kiti 2 asmenys nurodė, kad praneštų ligoninės vadovybei. Ligoninės korupcijos prevencijos pareigūno, kaip asmens, kuriam galima pranešti, nenurodė nei vienas apklaustas pacientas. Duomenys pateikti 38, 39 paveiksluose.

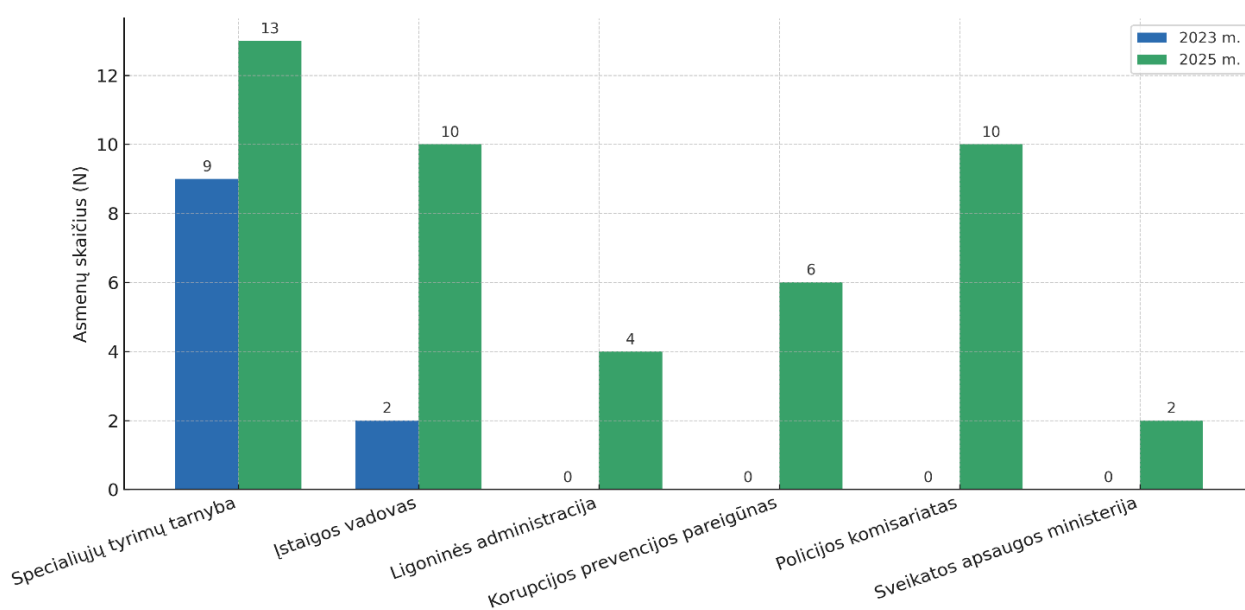
2025 metais iš tiriamųjų atsakymų matyti, kad 50,6 proc. (N=45) pacientų nurodė, kad nežino, kur reikia pranešti apie korupcijos atvejį, o jokio atsakymo nepateikė 2,2 proc. (N=2) apklaustųjų. 49,4 proc. (N=44) pacientų nurodė, kad jiems yra žinoma, kur reikia kreiptis norint pranešti apie korupcijos atvejį, ir net 42 iš jų pateikė atsakymą, kas sudaro 46,2 proc. apklaustų asmenų. Taigi, nežinojo kur reikia pranešti 53,8 proc. (N=46) apklaustų pacientų.

2023 metais iš pateiktų atsakymų matyti, kad beveik visi – 9 asmenys nurodė Specialiųjų tyrimų tarnybą, kaip įstaigą kuriai galima pranešti apie žinomą korupcijos atvejį. Kiti 2 asmenys nurodė, kad praneštų ligoninės vadovybei. Ligoninės korupcijos prevencijos pareigūno, kaip asmens, kuriam galima pranešti, nenurodė nei vienas apklaustas pacientas.

2025 metais iš pateiktų atsakymų matyti, kad buvo nurodyta po kelis subjektus kur galima būtų pranešti. Daugiausiai apklaustųjų, nurodė, kad galima pranešti Specialiųjų tyrimų tarnybai (13 asmenų). Panašus skaičius (10 asmenų) nurodė, kad galima pranešti įstaigos vadovui. Kiti apklaustieji nurodė, kad galima pranešti: ligoninės administracijai (4 asmenys), korupcijos prevencijos pareigūnui (6 asmenys), policijos komisariatui (10 asmenų), Sveikatos apsaugos ministerijai (2 asmenys). Duomenys pateikti 38, 39 paveiksluose.

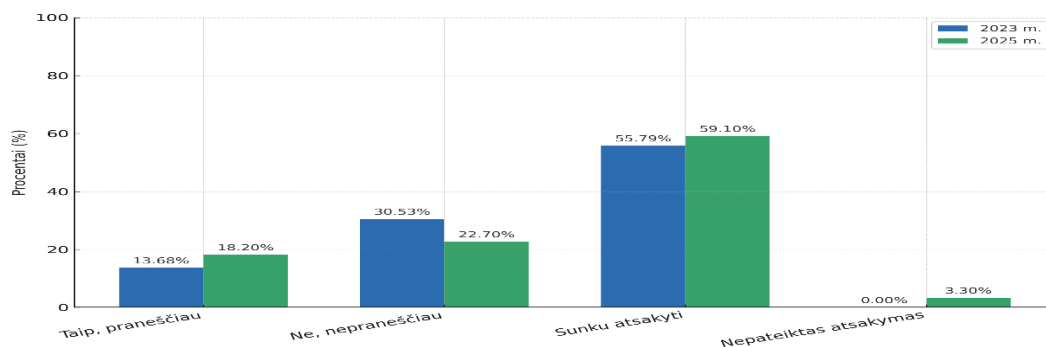
38 pav. Tiriamųjų pasiskirstymas pagal klausimą: „Ar žinote, kur reikia kreiptis norint pranešti apie korupcijos atvejį?“

39 pav. Tiriamųjų pasiskirstymas pagal klausimą: „Kur reikia pranešti?“

2023 metais pateikus klausimą: „Ar Jūs asmeniškai praneštumėte apie žinomą korupcijos atvejį?“, paaiškėjo, kad praneštų tik 13,68 proc. (N=13) apklaustų stacionaro pacientų. Tuo tarpu nepraneštų 30,53 proc. (N=29) pacientų. Dauguma, tai yra 55,79 proc. (N=53) pacientų nurodė, kad į šį klausimą sunku atsakyti.

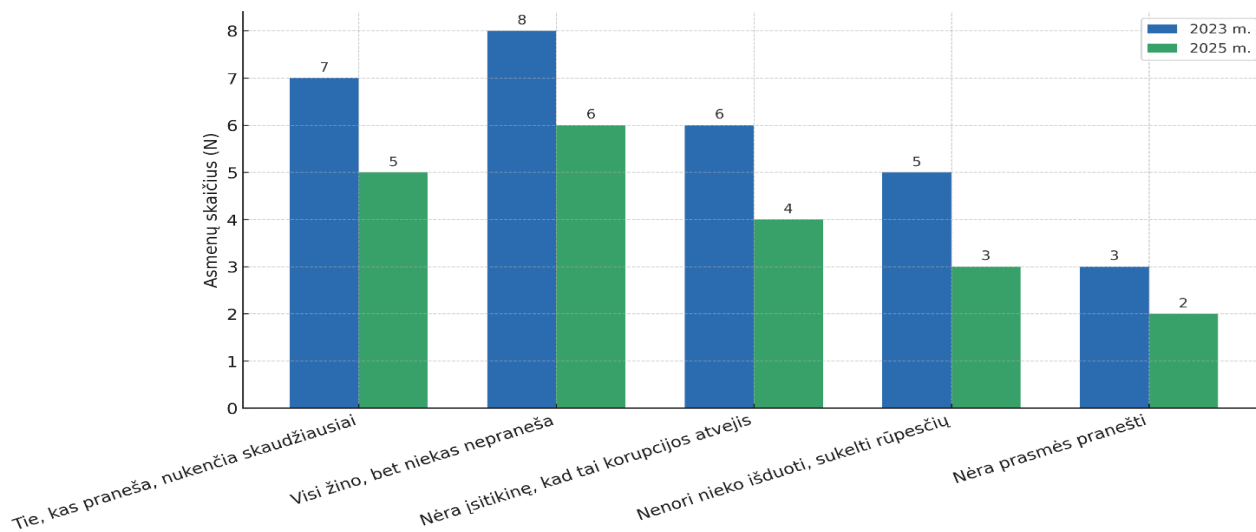
2025 metais pateikus klausimą: „Ar Jūs asmeniškai praneštumėte apie žinomą korupcijos atvejį?“, paaiškėjo, kad praneštų 18,2 proc. (N=16) apklaustų stacionaro pacientų. Tuo tarpu nepraneštų 22,7 proc. (N=20) pacientų. Dauguma, tai yra 59,1 proc. (N=52) pacientų nurodė, kad į šį klausimą sunku atsakyti. 3 asmenys (3,3 proc.) nepateikė jokio atsakymo.

40 pav. Tiriamųjų pasiskirstymas pagal klausimą: „Ar Jūs asmeniškai praneštumėte apie žinomą korupcijos atvejį?“

2023 metais grupei pacientų (29 asmenims), kurie nurodė, kad nepraneštų apie žinomą korupcijos atvejį pateikus papildomą klausimą: „Kodėl nepraneštumėte apie korupcijos atvejį?“, paaiškėjo, kad 7 asmenys nepraneštų, nes tie, kas praneša nukenčia skaudžiausiai. Panašus skaičius – 8 asmenys nepraneštų, nes visi žino, apie šiuos atvejus, bet niekas nepraneša. Kiek mažiau, tai yra 6 asmenys nepraneštų, nes nėra įsitikinę, kad tai korupcijos atvejis, 5 asmenys, nes nenori nieko išduoti, sukelti papildomų rūpesčių. Maža dalis pacientų (3 asmenys) nurodė, kad nėra prasmės pranešti, nes kalti asmenys nebus nubausti. Duomenys pateikti 41 paveiksle.

2025 metais grupei pacientų (20 asmenų), kurie nurodė, kad nepraneštų apie žinomą korupcijos atvejį pateikus papildomą klausimą: „Kodėl nepraneštumėte apie korupcijos atvejį?“, paaiškėjo, kad 5 asmenys nepraneštų, nes tie, kas praneša nukenčia skaudžiausiai. 6 asmenys nepraneštų, nes visi žino, apie šiuos atvejus, bet niekas nepraneša. 4 asmenys nepraneštų, nes nėra įsitikinę, kad tai korupcijos atvejis, 3 asmenys, nes nenori nieko išduoti, sukelti papildomų rūpesčių. Maža dalis pacientų (2 asmenys) nurodė, kad nėra prasmės pranešti, nes kalti asmenys nebus nubausti.

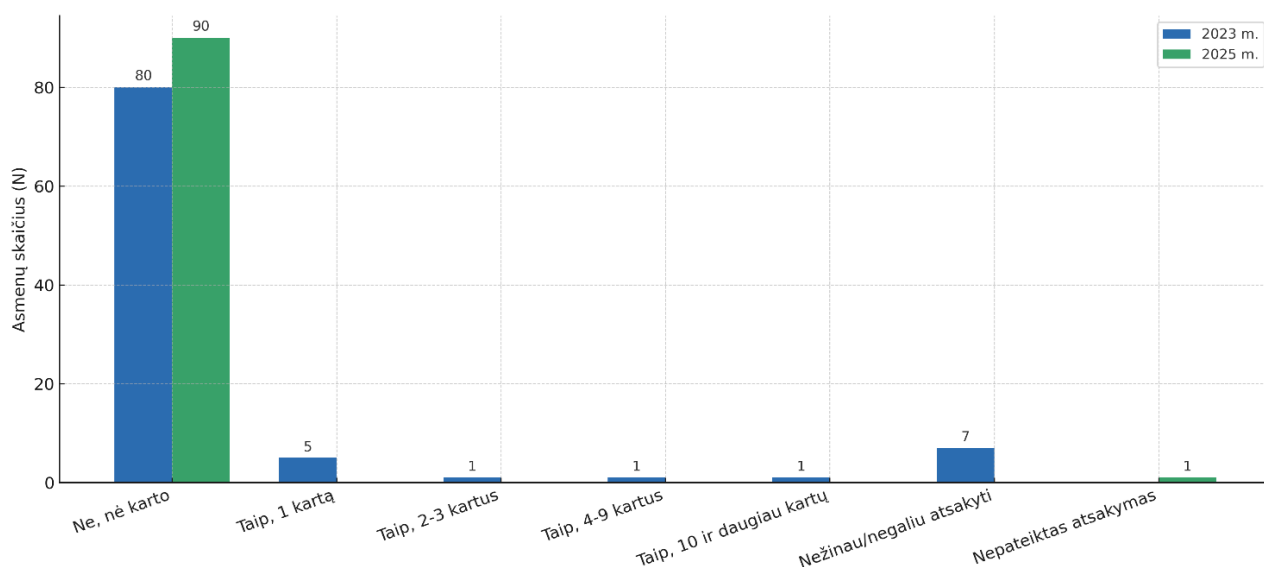
41 pav. Grupės tiriamųjų pasiskirstymas pagal klausimą: „Kodėl nepraneštumėte apie korupcijos atvejį?“

3.2.4. Stacionare besigydančių pacientų korupcinė patirtis

Siekiant įvertinti VšĮ Ukmergės ligoninės klinikiniuose skyriuose besigydančių pacientų korupcinę patirtį, buvo analizuojami pacientų atsakymai į klausimus apie galimą atsilyginimą už gautas paslaugas, apie kyšio poveikumą, galimus kyšio siūlymo ar paėmimo faktus bei kyšio ėmimo/neėmimo motyvus.

2023 metais iš tiriamųjų atsakymų matyti, kad dauguma – 84,21 proc. (N=80) apklaustų pacientų per pastaruosius 12 mėnesių nėra davę kyšio VšĮ Ukmergės ligoninėje. Itin maža dalis darbuotojų nurodė, kad yra davę kyšį: 5,26 proc. (N=5) teigė, jog davė 1 kartą, po 1,05 proc. (N=1) apklaustųjų teigė, jog davė 2-3 kartus, 4-9 kartus, 10 ir daugiau kartų. Kita maža dalis apklaustųjų – 7,38 proc.

2025 metais iš tiriamųjų atsakymų matyti, kad visi asmenys, tai yra 98,9 proc. (N=90) apklaustų pacientų per pastaruosius 12 mėnesių nėra davę kyšio VšĮ Ukmergės ligoninėje. Vienas asmuo (1,1 proc.) nepateikė jokio atsakymo.

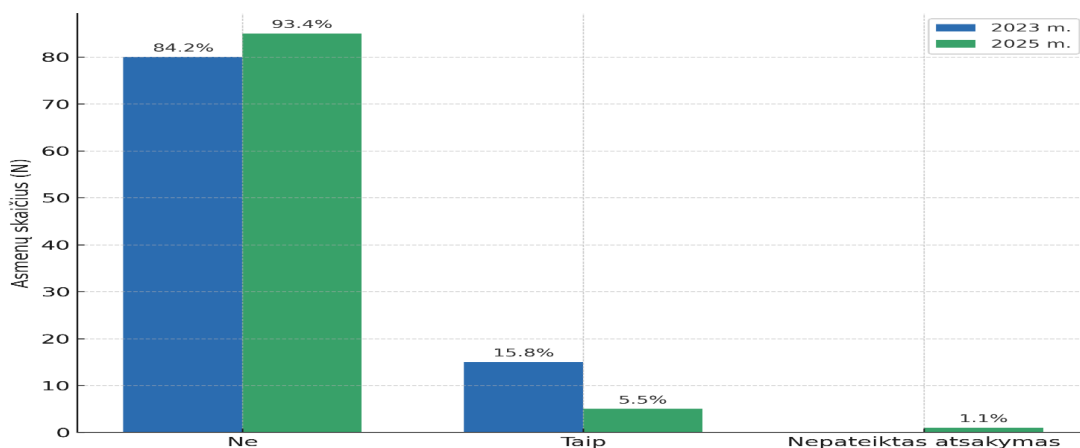

42 pav. Grupės tiriamųjų pasiskirstymas pagal klausimą: „Ar per pastaruosius 12 mėnesių Jūs davėte kyšį VšĮ Ukmergės ligoninėje?“

Be to, 2023 metais iš tiriamųjų atsakymų matyti, kad dauguma – 84,21 proc. (N=80) apklaustų pacientų nėra pasinaudoję pažintimis tvarkant reikalus VšĮ Ukmergės ligoninėje. Tuo tarpu maža dalis pacientų, tai yra 15,79 proc. (N=15) nurodė, jog tokiomis pažintimis pasinaudojo, siekdami, kad paslaugos būtų suteiktos kokybiškiau ir/ar greičiau.

2025 metais iš tiriamųjų atsakymų matyti, kad dauguma – 94,4 proc. (N=85) apklaustų pacientų nėra pasinaudoję pažintimis tvarkant reikalus VšĮ Ukmergės ligoninėje. Tuo tarpu maža

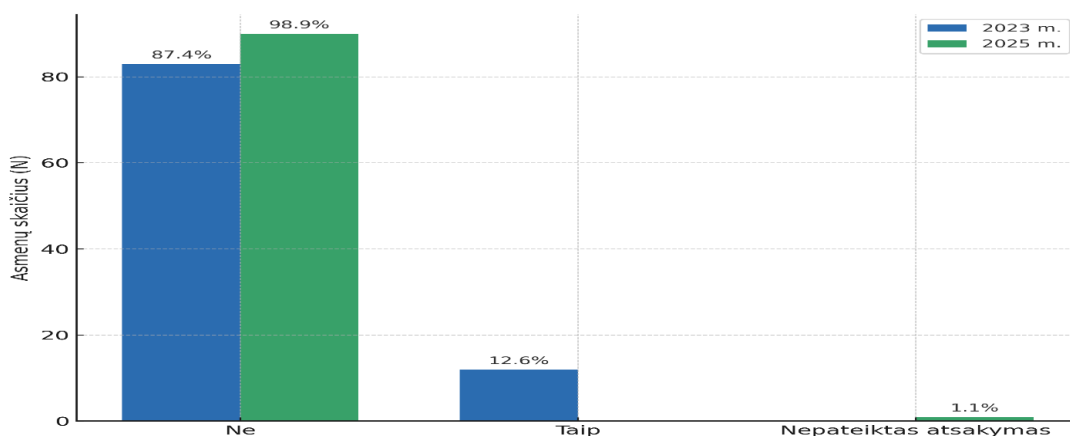
dalis – 5,6 proc. (N=5) nurodė, jog tokiomis pažintimis pasinaudojo, siekdami, kad paslaugos būtų suteiktos kokybiškiau ir/ar greičiau. Vienas respondentas (1,1 proc.) nepateikė jokio atsakymo.

43 pav. Grupės tiriamųjų pasiskirstymas pagal klausimą: „Ar tvarkant reikalus VšĮ Ukmergės ligoninėje pasinaudojote pažintimis, norėdamas, kad paslaugos Jums būtų suteiktos kokybiškiau ir/ar greičiau?“

Be to, 2023 metais iš tiriamųjų atsakymų matyti, kad dauguma pacientų – 87,37 proc. (N=83) nėra susidūrę su situacija kuomet tvarkant reikalus VšĮ Ukmergės ligoninėje, darbuotojai jiems leistų suprasti, kad norėtų gauti pinigų ar kitokios naudos. Visgi, 12 pacientų (12,63 proc.) nurodė, kad su tokia situacija yra susidūrę.

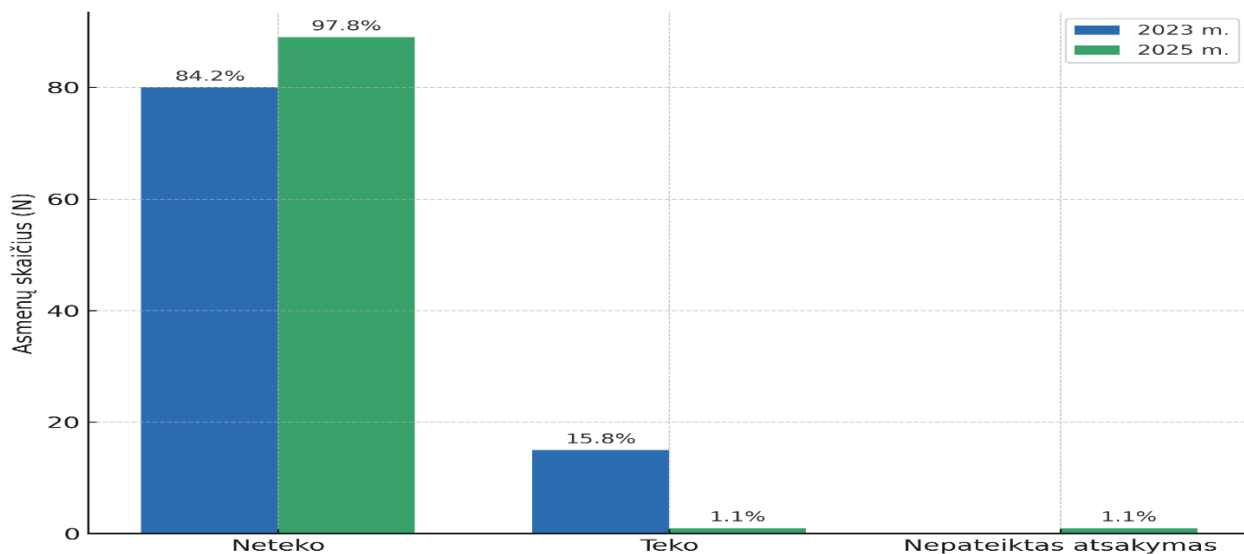
2025 metais iš tiriamųjų atsakymų matyti, kad 90 pacientų – 98,9 proc. nėra susidūrę su situacija kuomet tvarkant reikalus VšĮ Ukmergės ligoninėje, darbuotojai jiems leistų suprasti, kad norėtų gauti pinigų ar kitokios naudos. Nei vienas pacientas nenurodė, kad su tokia situacija susidūrė, o vienas respondentas (1,1 proc.) nepateikė jokio atsakymo. Duomenys pateikti 44 paveiksle.

44 pav. Grupės tiriamųjų pasiskirstymas pagal klausimą: „Ar tvarkant reikalus VšĮ Ukmergės ligoninėje darbuotojai leido Jums suprasti, kad norėtų gauti pinigų ar kitokios naudos?“

2023 metais pateikus klausimą: „Ar per pastaruosius 12 mėnesių teko pastebėti situaciją ligoninėje, kuri galimai yra korupcinė?“, paaiškėjo, kad tokios situacijos neteko pastebėti 84,21 proc. (N=80) pacientams, o teko pastebėti 15,79 proc. (N=15) pacientams..

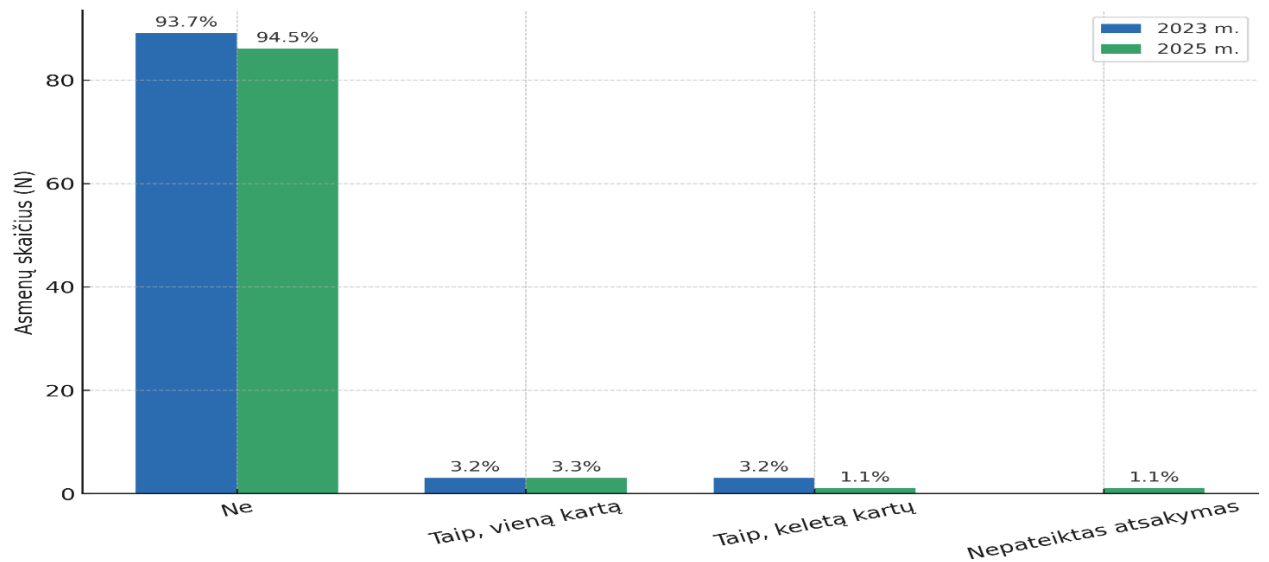
2025 metais pateikus klausimą: „Ar per pastaruosius 12 mėnesių teko pastebėti situaciją ligoninėje, kuri galimai yra korupcinė?“, paaiškėjo, kad tokios situacijos neteko pastebėti 98,9 proc. (N=89) pacientams, o teko pastebėti 1,1 proc. (N=1) pacientui. Vienas respondentas (1,1 proc.) nepateikė jokio atsakymo.

45 pav. Grupės tiriamųjų pasiskirstymas pagal klausimą: „Ar per pastaruosius 12 mėnesių teko pastebėti situaciją ligoninėje, kuri galimai yra korupcinė?“

Taip pat, 2023 metais pateikus klausimą apie tai, ar per pastaruosius 12 mėnesių apklaustiems pacientams asmeniškai buvo siūlomas kyšis ar duodama suprasti, kad bus vienaip ar kitaip atsilyginama, paaiškėjo, kad daugumai apklaustųjų – 93,68 proc. (N=89) per pastaruosius 12 mėnesių nei karto nebuvo siūlomas kyšis ar duodama suprasti, kad bus atsilyginta. Tuo tarpu 3,16 proc. (N=3) pacientų nurodė, kad su tokia situacija keletą kartų teko susidurti. Toks pat skaičius – 3,16 proc. (N=3) nurodė, kad su tokia situacija susidūrė vieną kartą.

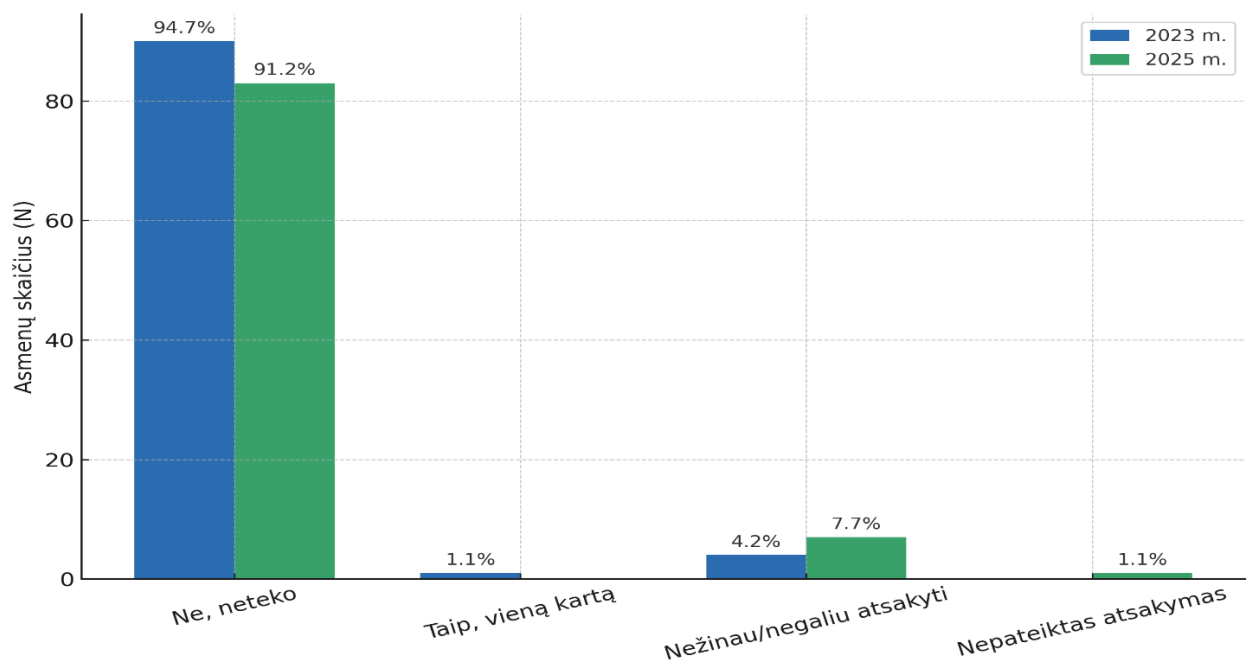
2025 metais daugumai apklaustųjų – 95,6 proc. (N=86) nei karto nebuvo siūlomas kyšis ar duodama suprasti, kad bus vienaip ar kitaip atsilyginta. Nedidelė dalis – 3,3 proc. (N=3) nurodė, kad tokia situacija buvo vieną kartą, o 1,1 proc. (N=1) – keletą kartų. Vienas respondentas (1,1 proc.) nepateikė jokio atsakymo.

46 pav. Grupės tiriamųjų pasiskirstymas pagal klausimą: „Ar per pastaruosius 12 mėnesių Jums asmeniškai buvo siūlomas kyšis ar duodama suprasti, kad bus vienaip ar kitaip atsilyginta?“

Taip pat iš tiriamųjų atsakymų matyti, kad 2023 metais net 94,74 proc. (N=90) apklaustų pacientų per pastaruosius 12 mėnesių nė karto nėra paėmę kyšio. Tik 1 pacientas (1,05 proc.) nurodė, kad teko paimti vieną kartą. 4 pacientai (4,21 proc.) nurodė: „nežinau/negaliu atsakyti“.

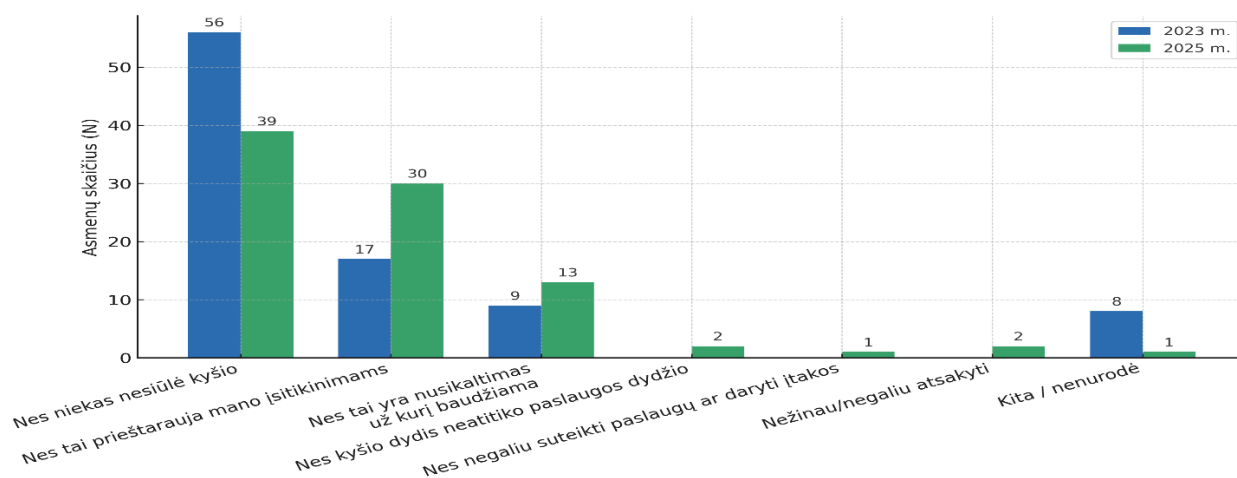
2025 metais dauguma – 92,2 proc. (N=83) apklaustų pacientų nurodė, kad nė karto nėra paėmę kyšio. Nei vienas pacientas nenurodė, kad yra paėmęs kyšį. 7,8 proc. (N=7) nurodė, kad „nežino/negali atsakyti“. Vienas respondentas (1,1 proc.) nepateikė jokio atsakymo. Duomenys pateikti 47 paveiksle.

47 pav. Grupės tiriamųjų pasiskirstymas pagal klausimą: „Ar per pastaruosius 12 mėnesių Jums teko paimti kyšį?“

2023 metais, siekiant nustatyti kyšio neėmimo priežastis, paskutinis klausimas buvo pateiktas 94,74 proc. (N=90) respondentų, kurie nurodė, jog kyšio nėra paėmę. Dauguma apklaustųjų, net 56 asmenys pasirinko priežastį: „Nes niekas nesiūlė kyšio“. Mažiau apklaustųjų – 17 asmenų pasirinko priežastį: „Nes tai prieštarauja mano įsitikinimams“. Dar mažiau – 9 asmenys pasirinko priežastį: „Nes tai yra nusikaltimas už kurį baudžiama“. Kiti apklaustieji (8 asmenys) nurodė kitas priežastis arba priežasčių nenurodė.

2025 metais šį klausimą atsakė 88 respondentai. Dauguma – 39 asmenys pasirinko priežastį: „Nes niekas nesiūlė kyšio“. Antroje vietoje – 30 asmenų, pasirinkusių variantą „Nes tai prieštarauja mano įsitikinimams“. 13 respondentų nurodė, kad „Nes tai yra nusikaltimas, už kurį baudžiama“. Mažesnę dalis apklaustųjų – 2 asmenys teigė, kad „Nes kyšio dydis neatitiko paslaugos dydžio – neapsimokėjo rizikuoti“, tiek pat (2 asmenys) atsakė „Nežinau/negaliu atsakyti“. Po vieną respondentą pasirinko priežastis „Nes negaliu suteikti prašomų paslaugų ar daryti įtakos priimamiems sprendimams“ ir „Kita“.

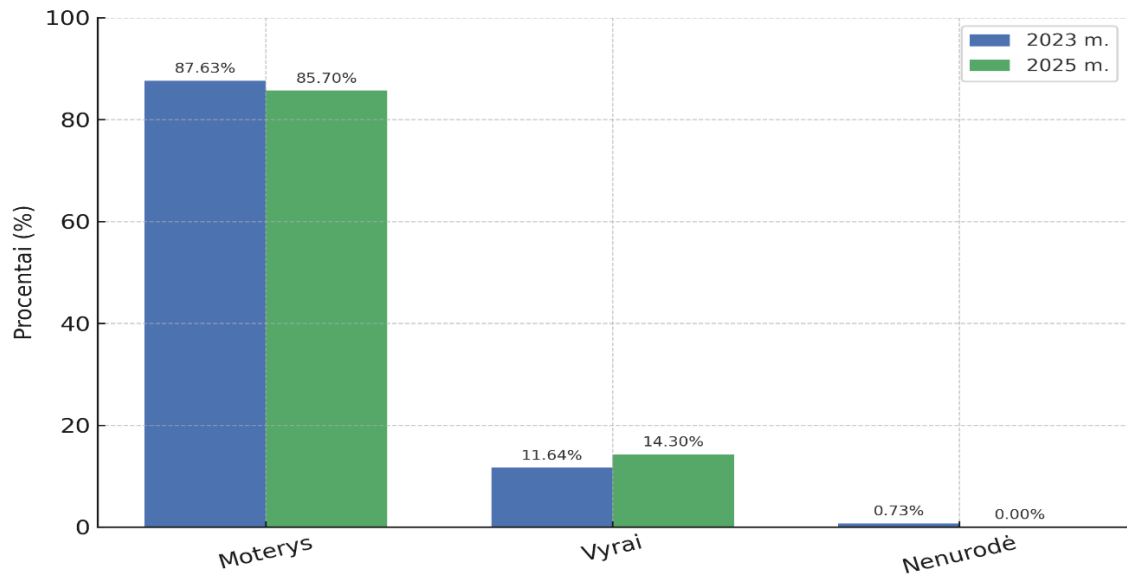
48 pav. Grupės tiriamųjų pasiskirstymas pagal klausimą: „Kuris teiginys labiausiai tiktų paaiškinti tai, kad niekada neėmėte kyšio?“

4. UKMERGĖS RAJONO SAVIVALDYBĖS GYVENTOJŲ TYRIMO REZULTATAI IR JŲ APTARIMAS

4.1. Demografiniai tiriamųjų duomenys

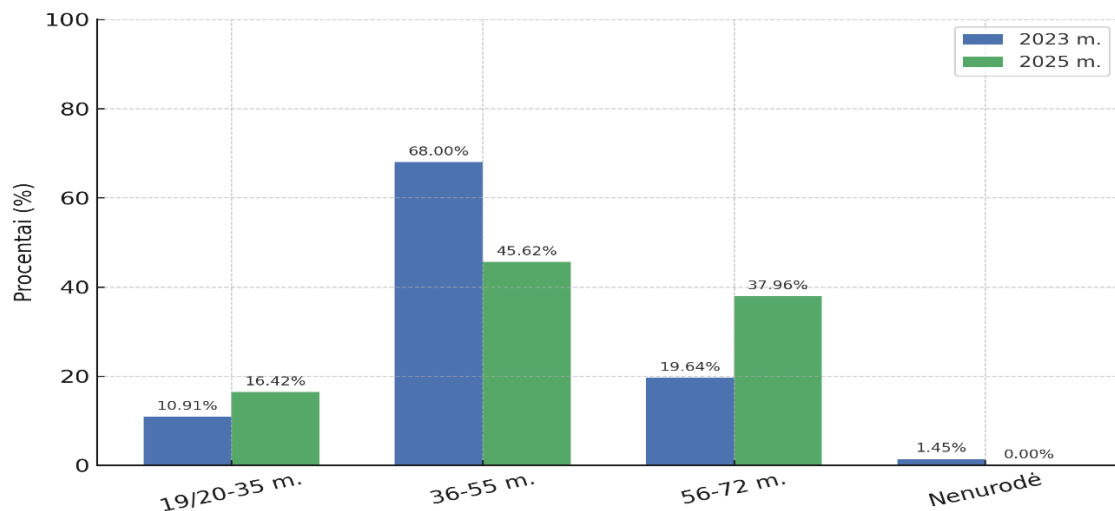
2023 metais buvo apklausti 275 asmenys. Dauguma, tai yra 87,63 proc. (N=241) tiriamųjų buvo moterys, o vyrai sudarė 11,64 proc. (N=32). 2 respondentai (0,73 proc.) lyties nenurodė.

2025 metais buvo apklausti – 274 asmenys. Dauguma, tai yra 85,70 proc. (N=234) tiriamųjų buvo moterys, o vyrai sudarė 14,30 proc. (N=39).

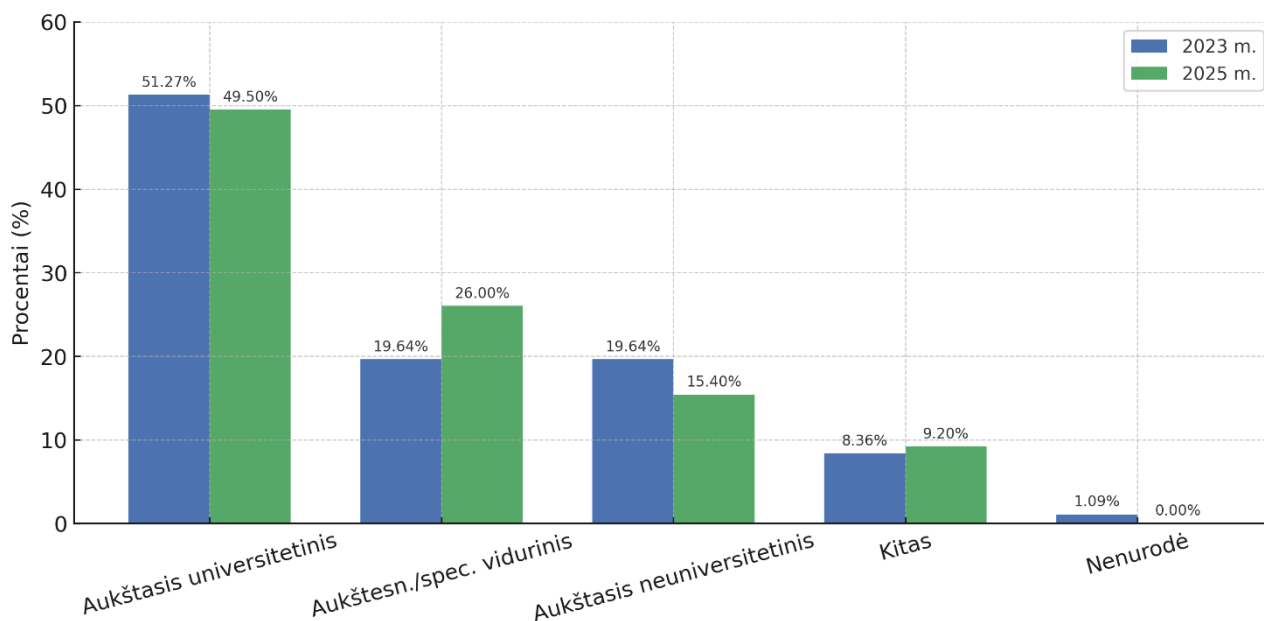
49 pav. Pasiskirstymas pagal lytį

2023 metais 10,91 proc. (N=30) sudarė 20-35 metų, 68 proc. (N=187) sudarė 36-55 metų, 19,64 proc. (N=54) sudarė 56-72 metų amžiaus tiriamieji. 4 respondantai (1,45 proc.) amžiaus nenurodė. 2025 metais 16,42 proc. (N=45) sudarė 19-35 metų, 45,62 proc. (N=125) sudarė 36-55 metų, 37,96 proc. (N=104) sudarė 56-72 metų amžiaus tiriamieji.

50 pav. Paskirstymas pagal amžių

2023 metais daugiausia respondentų – 51,27 proc. (N=141) sudarė, turintys aukštąjį universitetinį išsilavinimą. Kiti respondentai, tai yra 19,64 proc. (N=54) nurodė aukštesnįjį/spec. vidurinį išsilavinimą, 19,64 proc. (N=54) nurodė aukštąjį neuniversitetinį išsilavinimą, 8,36 proc. (N=23) nurodė kitą išsilavinimą. Trys (1,09 proc.) išsilavinimo nenurodė. 2025 metais daugiausia respondentų – 49,50 proc. (N=135) sudarė, turintys aukštąjį universitetinį išsilavinimą. Kiti respondentai, tai yra 26 proc. (N=71) nurodė aukštesnįjį/spec. vidurinį išsilavinimą, 15,40 proc. (N=42) nurodė aukštąjį neuniversitetinį išsilavinimą, 9,20 proc. (N=25) nurodė kitą išsilavinimą.

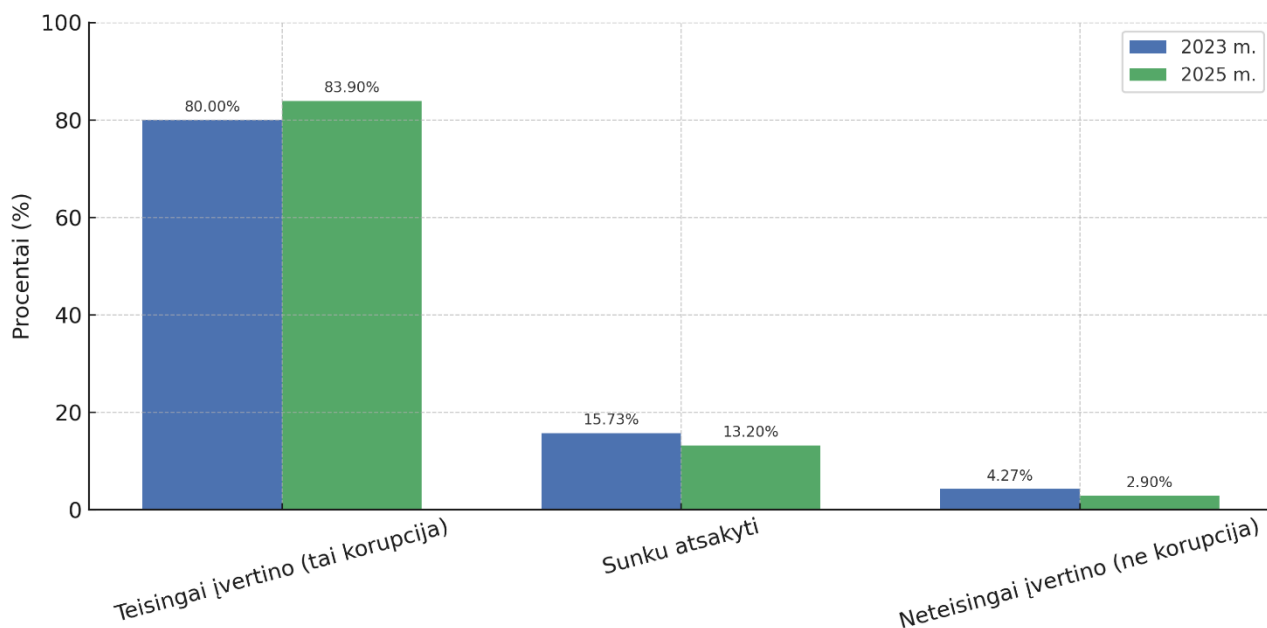
51 pav. Paskirstymas pagal išsilavinimą

4.2. Tyrimo rezultatų analizė

4.2.1. Ukmergės rajono savivaldybės gyventojų gebėjimas atpažinti korupciją

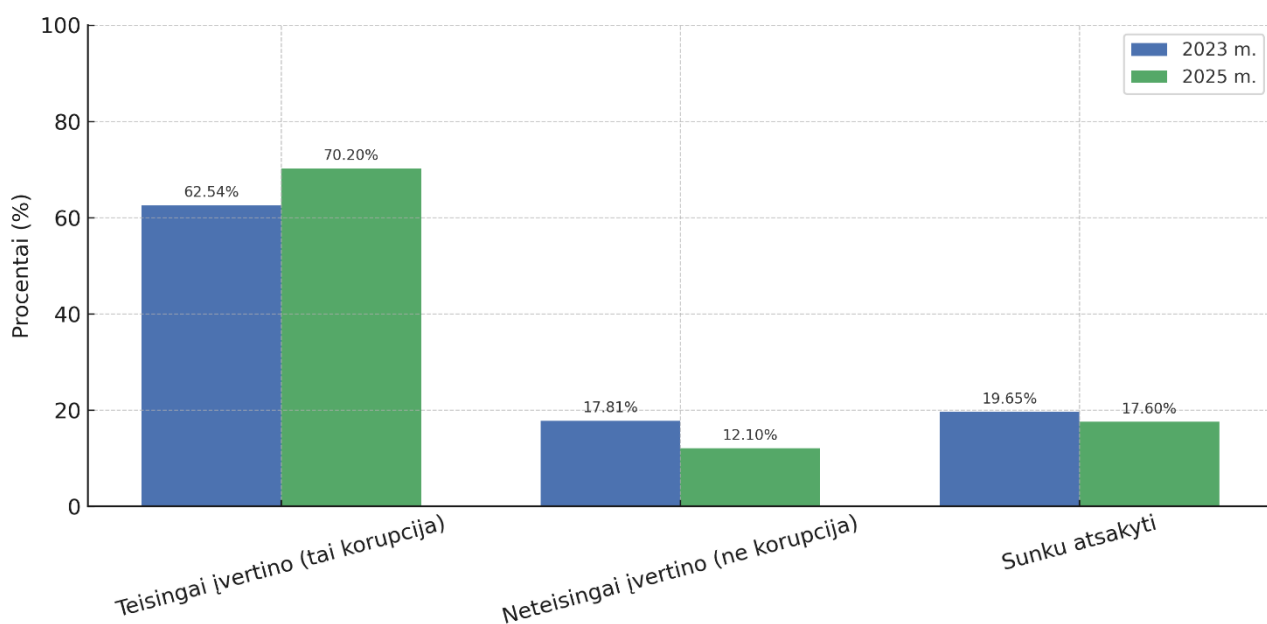
Siekiant nustatyti tikslinės grupės (Ukmergės rajono savivaldybės gyventojų) gebėjimą atpažinti korupciją, tyrimo anketoje buvo nurodytos įvairios situacijos ir prašoma jas įvertinti, pasirenkant galimus atsakymo variantus: „korupcija“, „ne korupcija“, „sunku atsakyti“.

Pateikus situaciją: „Asmuo duoda piniginių atlygį medikui norėdamas, kad jam reikalinga paslauga būtų suteikta geriau ar greičiau“, 2023 metais 220 asmenys (80 proc.) apklaustųjų ją įvertino teisingai, nurodydami, jog tai yra korupcija. Nurodė, kad sunku atsakyti 43 respondentai (15,73 proc.). Neteisingą atsakymą, jog tai nėra korupcija, pasirinko 11 asmenų (4,27 proc.). 2025 metais 229 asmenys (83,90 proc.) apklaustųjų ją įvertino teisingai, nurodydami, jog tai yra korupcija. Nurodė, kad sunku atsakyti 36 respondentai (13,20 proc.). Neteisingą atsakymą, jog tai nėra korupcija, pasirinko 8 asmenys (2,90 proc.).

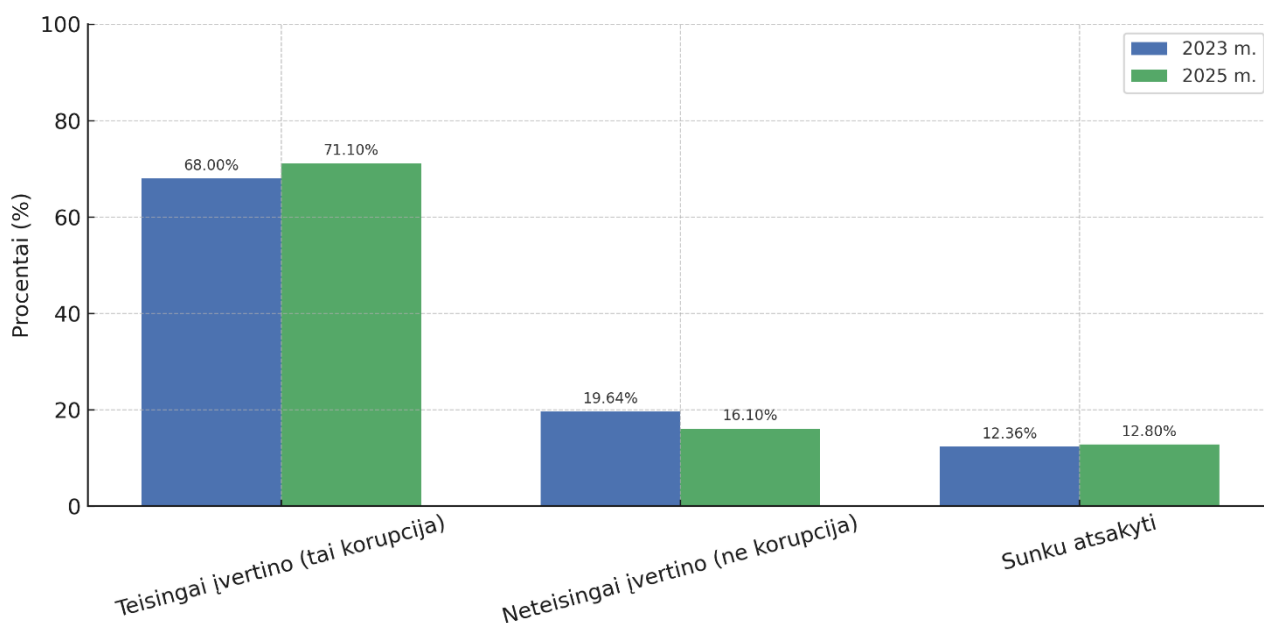
52 pav. Situacijos: „Asmuo duoda piniginį atlygį medikui norėdamas, kad jam reikalinga paslauga būtų suteikta geriau ar greičiau“ vertinimas

Pateikus situaciją: „Asmuo pasinaudoja pažintimis, kad jam reikalinga paslauga būtų atlikta geriau ar greičiau“, 2023 metais 62,54 proc. (N=172) asmenų ją įvertino teisingai, nurodydami, jog tai yra korupcija. Neteisingai, jog tai nėra korupcija, atsakė 17,81 proc. (N=49) asmenys. Nurodė, kad sunku atsakyti – 19,65 proc. (N=54) asmenų. 2025 metais 70,20 proc. (N=191) asmenų ją įvertino teisingai, nurodydami, jog tai yra korupcija. Neteisingai, jog tai nėra korupcija, atsakė 12,10 proc. (N=33) asmenys. Nurodė, kad sunku atsakyti – 17,60 proc. (N=48) asmenų.

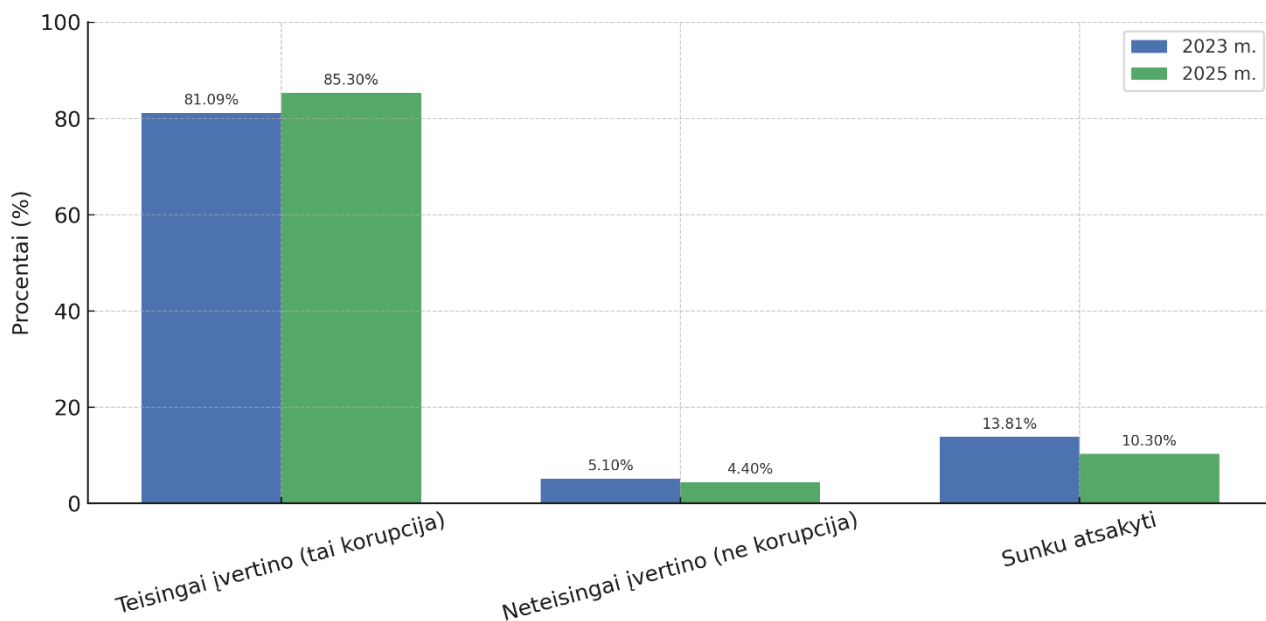
53 pav. Situacijos: „Asmuo pasinaudoja pažintimis, kad jam reikalinga paslauga būtų suteikta geriau ar greičiau“ vertinimas

Pateikus situaciją: „Asmuo medikui atsidėkoja pinigais po sėkmingai atliktos operacijos ar procedūros“, 2023 metais 68 proc. (N=187) apklaustų asmenų ją įvertino teisingai, nurodydami, jog tai yra korupcija. Neteisingai, jog tai nėra korupcija, atsakė 19,64 proc. (N=54) asmenys. Nurodė, kad sunku atsakyti 12,36 proc. (N=34) asmenys. 2025 metais 71,10 proc. (N=194) apklaustų asmenų ją įvertino teisingai, nurodydami, jog tai yra korupcija. Neteisingai, jog tai nėra korupcija, atsakė 16,10 proc. (N=44) asmenys. Nurodė, kad sunku atsakyti 12,80 proc. (N=35) asmenys. Duomenys pateikti 54 paveiksle.

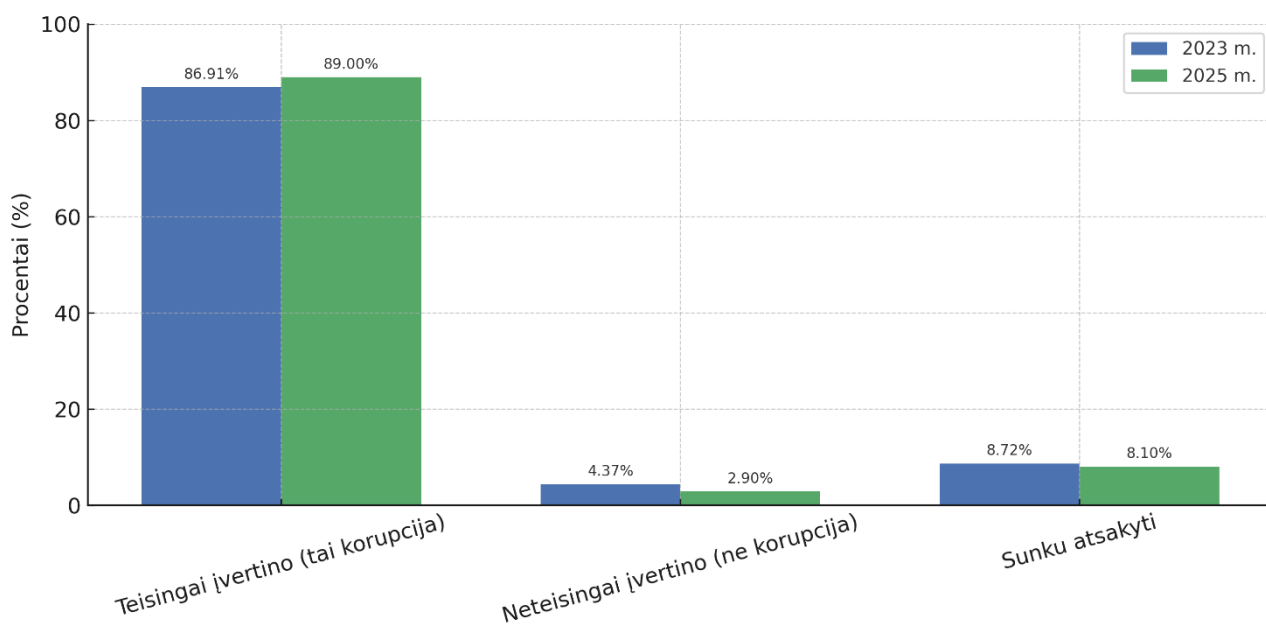
54 pav. Situacijos: „Asmuo medikui atsidėkoja pinigais po sėkmingai atliktos operacijos ar procedūros“, vertinimas

Pateikus situaciją: „Asmuo, norėdamas, kad jam reikalinga paslauga būtų suteikta geriau ar greičiau, siūlo medicinos įstaigoje dirbančiam asmeniui pasinaudoti jo įmonės teikiamomis paslaugomis nemokamai arba su didele nuolaida“, 2023 metais 81,09 proc. (N=223) apklaustų asmenų ją įvertino teisingai, nurodydami, jog tai yra korupcija. Neteisingai, jog tai nėra korupcija, atsakė 5,10 proc. (N=14) respondentų. Nurodė, kad sunku atsakyti – 13,81 proc. (N=38) asmenų. 2025 metais 85,30 proc. (N=233) apklaustų asmenų ją įvertino teisingai, nurodydami, jog tai yra korupcija. Neteisingai, jog tai nėra korupcija, atsakė 4,40 proc. (N=12) respondentų. Nurodė, kad sunku atsakyti – 10,30 proc. (N=28) asmenys. Duomenys pateikti 55 paveiksle.

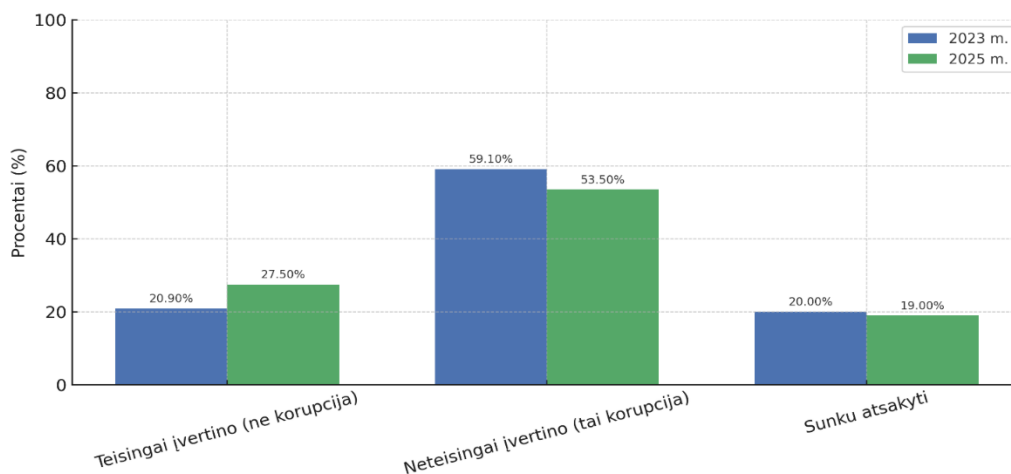
55 pav. Situacijos: „Asmuo medikui atsidėkoja pinigais po sėkmingai atliktos operacijos ar procedūros“ vertinimas

Pateikus situaciją: „Asmuo tik dėl turimų pažinčių įsidarbina į valstybės instituciją“, 2023 metais 86,91 proc. (N=239) apklaustų asmenų ją įvertino teisingai, nurodydami, jog tai yra korupcija. Neteisingai, jog tai nėra korupcija, atsakė 4,37 proc. (N=12) respondentų. Nurodė, kad sunku atsakyti 8,72 proc. (N=24) asmenų. 2025 metais 89 proc. (N=243) apklaustų asmenų ją įvertino teisingai, nurodydami, jog tai yra korupcija. Neteisingai, jog tai nėra korupcija, atsakė 2,90 proc. (N=8) respondentų. Nurodė, kad sunku atsakyti 8,10 proc. (N=22) asmenų.

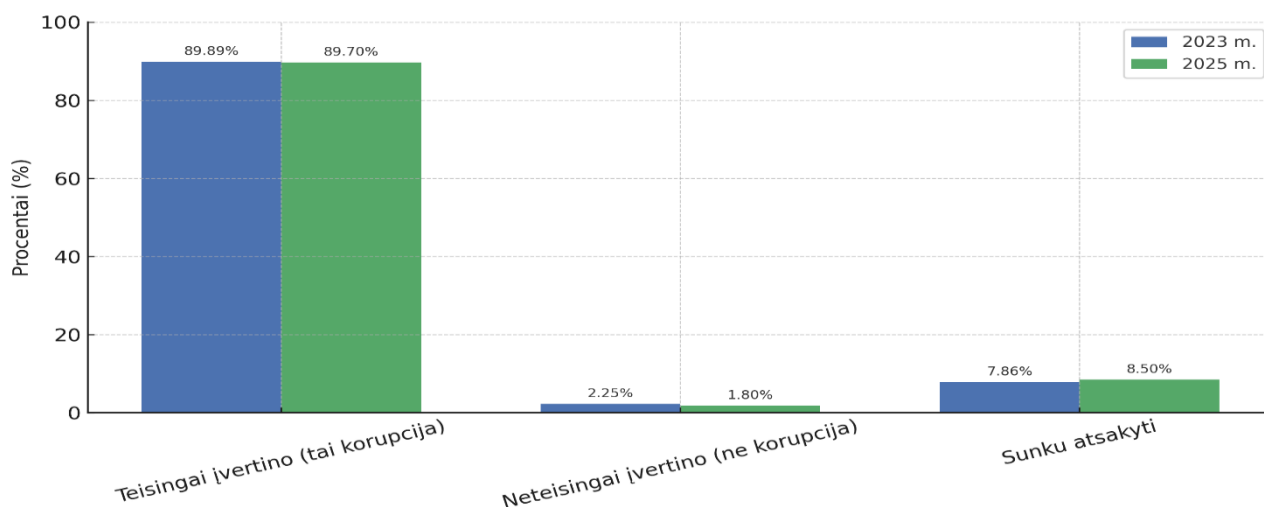
56 pav. Situacijos: „Asmuo tik dėl turimų pažinčių įsidarbina į valstybės instituciją“ vertinimas

Pateikus situaciją: „Asmuo tik dėl turimų pažinčių įsidarbina į privačią instituciją“, 2023 metais 20,90 proc. (N=57) apklaustų asmenų ją įvertino teisingai, nurodydami, jog tai nėra korupcija. Neteisingai, jog tai yra korupcija, atsakė 59,10 proc. (N=162) asmenų. Nurodė, kad sunku atsakyti 20 proc. (N=55) respondentų. 2025 metais 27,50 proc. (N=75) apklaustų asmenų ją įvertino teisingai, nurodydami, jog tai nėra korupcija. Neteisingai, jog tai yra korupcija, atsakė 53,50 proc. (N=146) asmenų. Nurodė, kad sunku atsakyti 19 proc. (N=52) respondentų.

57 pav. Situacijos: „Asmuo tik dėl turimų pažinčių įsidarbina į privačią instituciją“ vertinimas

Pateikus situaciją: „Medicinos įstaigoje dirbantis asmuo paima piniginių atlygį už paslaugos atlikimą ar atlikimo pagreitinimą“, 2023 metais 89,89 proc. (N=247) apklaustų asmenų ją įvertino teisingai, nurodydami, jog tai yra korupcija. Neteisingai, jog tai nėra korupcija, atsakė 2,25 proc. (N=6) asmenų. Nurodė, kad sunku atsakyti 7,86 proc. (N=22) respondentų. 2025 metais 89,70 proc. (N=244) apklaustų asmenų ją įvertino teisingai, nurodydami, jog tai yra korupcija. Neteisingai, jog tai nėra korupcija, atsakė 1,80 proc. (N=5) asmenų. Nurodė, kad sunku atsakyti 8,50 proc. (N=23) respondentų.

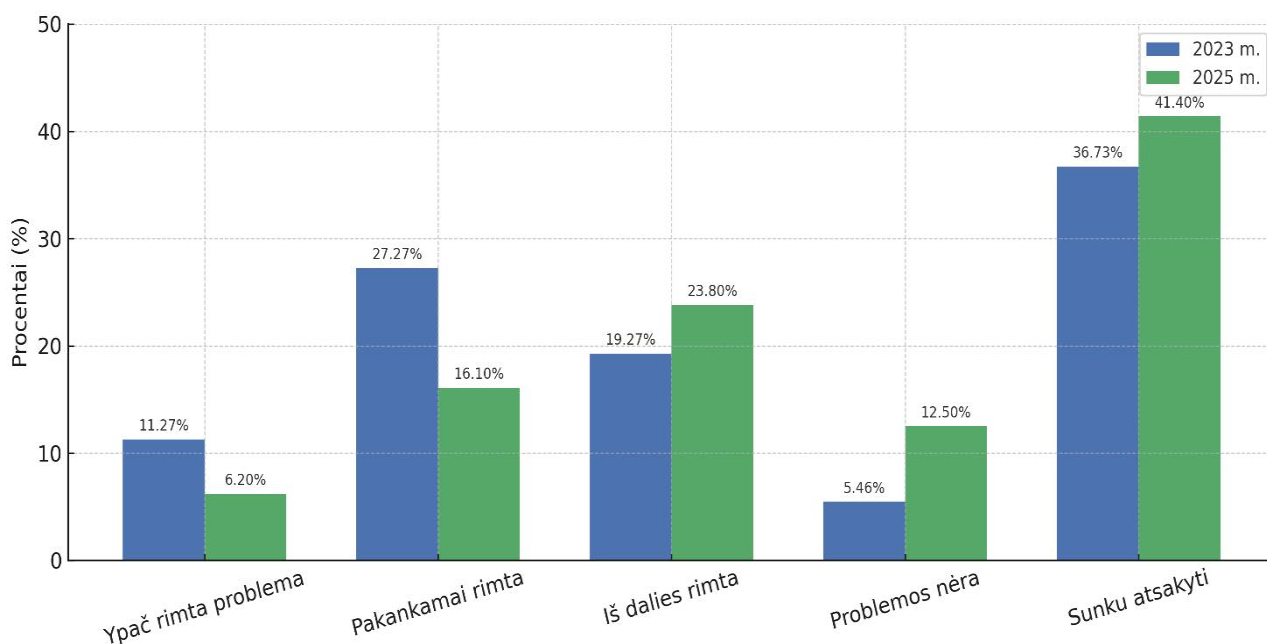

57 pav. Situacijos: „Medicinos įstaigoje dirbantis asmuo paima piniginių atlygį už paslaugos atlikimą ar atlikimo pagreitinimą“ vertinimas

4.2.2. Ukmergės rajono savivaldybės gyventojų požiūris į korupciją

Siekiant išsiaiškinti respondentų požiūrį į korupciją, buvo pateikti klausimai apie korupcijos problemos mastą VšĮ Ukmergės ligoninėje vertinimą, nuostatą dėl kyšio medikui, medicinos įstaigos darbuotojui poveikio.

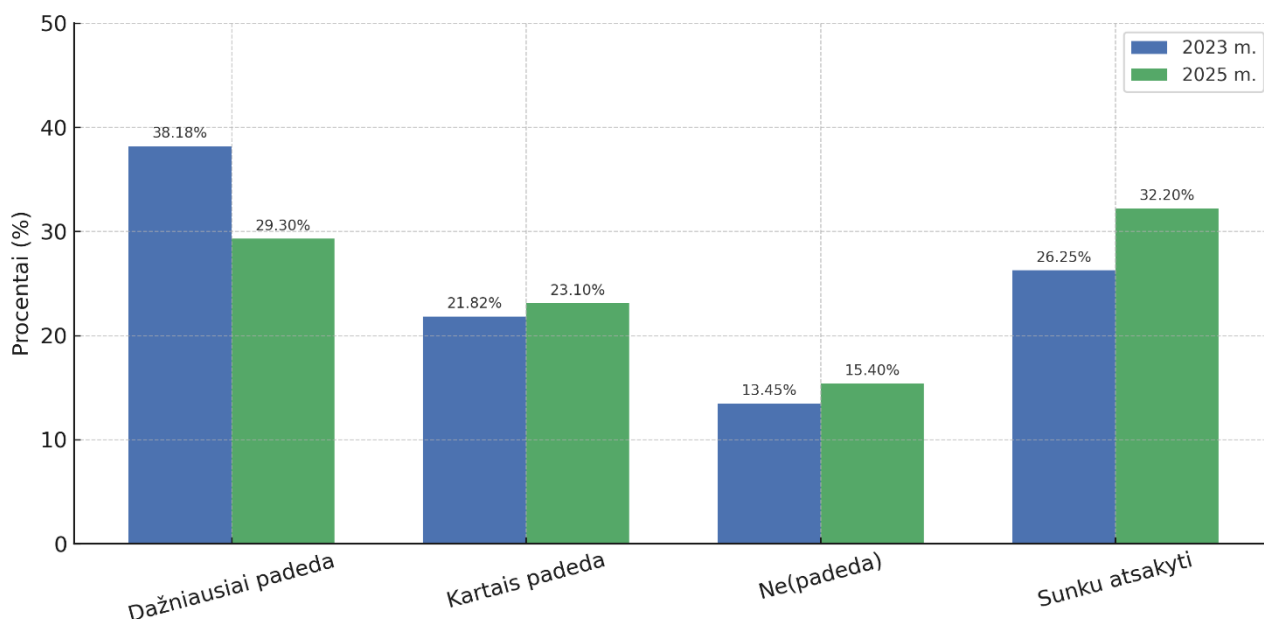
Iš tiriamųjų atsakymų matyti, kad: 1) 2023 metais 11,27 proc. (N=31) asmenų nurodė, kad korupcijos problema VšĮ Ukmergės ligoninėje yra ypač rimta. Tai, kad problema pakankamai rimta teigė 27,27 proc. (N=75) asmenų, o, kad iš dalies rimta 19,27 proc. (N=53) apklaustųjų. Tuo tarpu, kad problemos nėra nurodė 5,46 proc. (N=15) asmenų. Teigė, jog sunku atsakyti net 36,73 proc. (N=101) asmenų; 2) 2025 metais 6,20 proc. (N=17) asmenų nurodė, kad korupcijos problema VšĮ Ukmergės ligoninėje yra ypač rimta. Tai, kad problema pakankamai rimta teigė 16,10 proc. (N=44) asmenų, o, kad iš dalies rimta 23,80 proc. (N=65) apklaustųjų. Tuo tarpu, kad problemos nėra nurodė 12,50 proc. (N=34) asmenys. Teigė, jog sunku atsakyti net 41,40 proc. (N=113) asmenų.

58 pav. Tiriamųjų pasiskirstymas pagal klausimą: „Kiek rimta korupcijos problema VšĮ Ukmergės ligoninėje?“

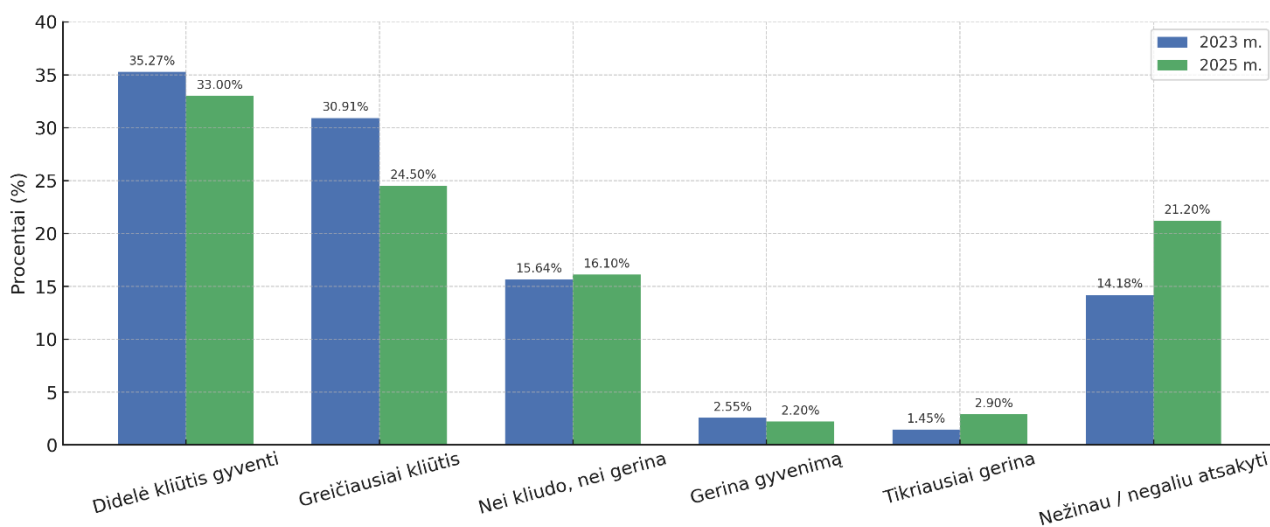
Taip pat iš tiriamųjų atsakymų matyti, kad: 1) 2023 metais net 38,18 proc. (N=105) respondentų nurodė, jog kyšis dažniausiai padeda spręsti problemas VšĮ Ukmergės ligoninėje bei 21,82 proc. (N=60) asmenų nurodė, jog – kartais padeda. Tai, kad kyšis nepadeda spręsti problemų nurodė tik 13,45 proc. (N=37) asmenų. Atsakymą, jog sunku atsakyti į šį klausimą pasirinko 26,25 proc. (N=73) apklaustųjų; 2) 2025 metais 29,30 proc. (N=80) respondentų nurodė, jog kyšis dažniausiai padeda spręsti problemas VšĮ Ukmergės ligoninėje bei 23,10 proc. (N=63) asmenų

nurodė, jog – kartais padeda. Tai, kad kyšis nepadeda spręsti problemų nurodė 15,40 proc. (N=42) asmenų. Atsakymą, jog sunku atsakyti į šį klausimą pasirinko 32,20 proc. (N=88) apklaustųjų.

59 pav. Tiriamųjų pasiskirstymas pagal klausimą: „Kaip manote, ar kyšis (pinigai, dovanos, paslaugos ar pan.) padeda spręsti problemas VŠĮ Ukmergės ligoninėje?“

Pateikus klausimą: „Kuris iš šių požiūrių labiausiai atitinka Jūsų nuomonę apie korupciją?“ ir pateikus galimus atsakymo variantus, 2023 metais daugiausiai respondentų, tai yra 35,27 proc. (N=97) nurodė, kad korupcija yra didelė kliūtis gyventi. Panašus skaičius apklaustųjų – 30,91 proc. (N=85) įvardino, jog korupcija greičiausiai yra kliūtis gerai gyventi. Atsakymą, jog korupcija nei kliudo, nei gerina gyvenimo pasirinko 15,64 proc. (N=43) respondentų. Ypač nedidelė dalis apklaustųjų, tai yra 2,55 proc. (N=7) teigė, jog korupcija gerina jų gyvenimą. Dar mažiau apklaustųjų – 1,45 proc. (N=4) įvardijo, jog korupcija tikriausiai gerina gyvenimą. Atsakymą: „Nežinau, negaliu atsakyti“ pasirinko 14,18 proc. (N=39) respondentų. 2025 metais atliktas tyrimas atskleidė, kad: 33 proc. (N=90) respondentų nurodė, kad korupcija yra didelė kliūtis gyventi; 24,50 proc. (N=67) įvardino, jog korupcija greičiausiai yra kliūtis gerai gyventi; 16,10 proc. ((N=44) – nei kliudo, nei gerina gyvenimo; 2,20 proc. (N=6) – korupcija gerina gyvenimą; 2,90 proc. (N=8) – korupcija tikriausiai gerina gyvenimą. Atsakymą: „Nežinau, negaliu atsakyti“ pasirinko 21,20 proc. (N=58) respondentų.

60 pav. Tiriamųjų pasiskirstymas pagal klausimą: „Kuris iš šių požiūrių labiausiai atitinka Jūsų nuomonę apie korupciją?“

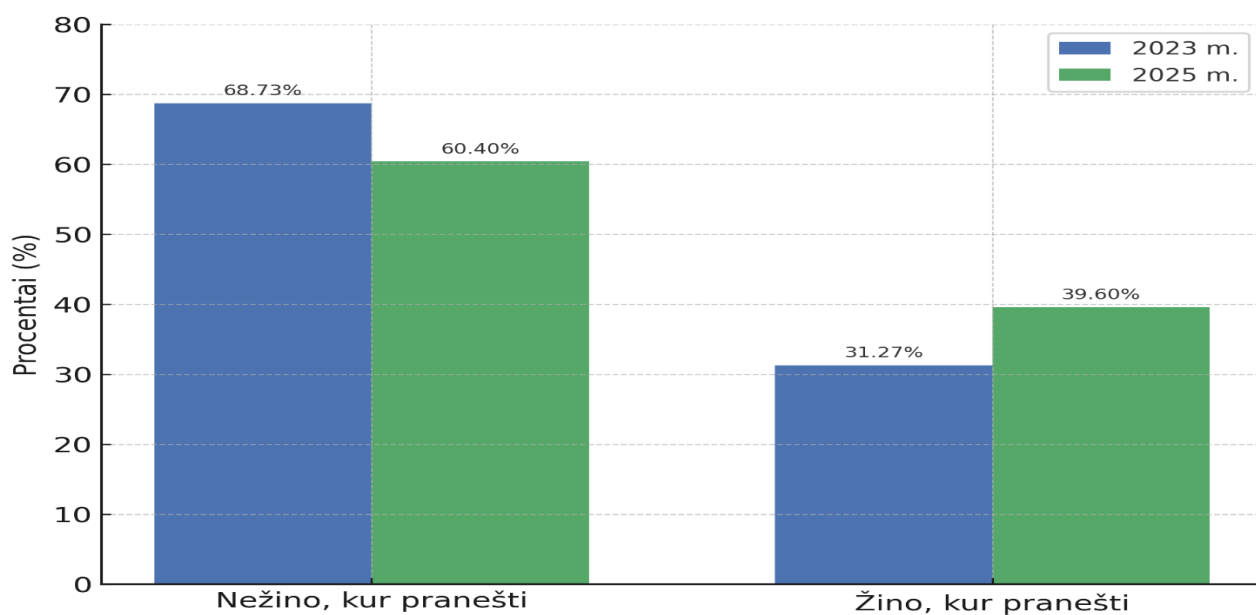
4.2.3. Ukmergės rajono savivaldybės gyventojų antikorupcinis potencialas

Siekiant įvertinti Ukmergės rajono savivaldybės gyventojų antikorupcinį potencialą buvo vertinamas jų informuotumas bei nuostatos apie galimybę pranešti apie korupcijos atvejį bei galimo nepranešimo apie korupcijos atvejį priežastys.

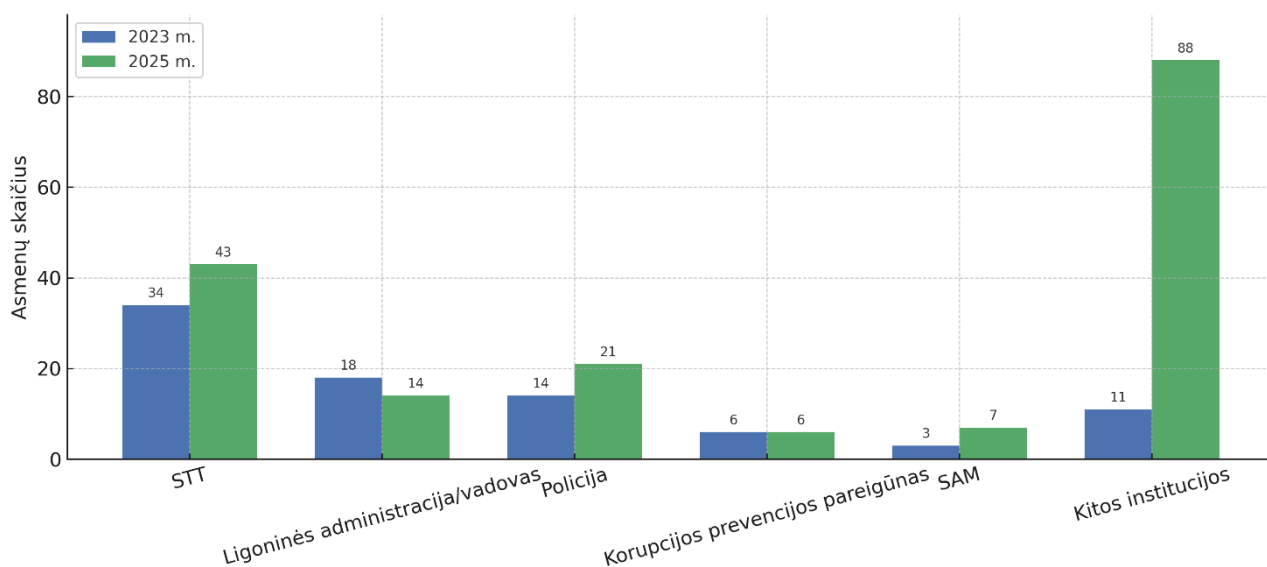
Iš 2023 metais vykdytos apklausos tiriamųjų atsakymų matyti, kad net 68,73 proc. (N=189) asmenų nurodė, kad nežino, kur reikia pranešti apie korupcijos atvejį. Tuo tarpu žino, kur reikia pranešti apie korupcijos atvejį 31,27 proc. (N=86) apklaustųjų.

Iš 2025 metais vykdytos apklausos tiriamųjų atsakymų matyti, kad net 60,40 proc. (N=165) asmenų nurodė, kad nežino, kur reikia pranešti apie korupcijos atvejį. Tuo tarpu žino, kur reikia pranešti apie korupcijos atvejį 39,60 proc. (N=108) apklaustųjų.

Paprašius nurodyti, kur galima pranešti, buvo gauti įvairūs atsakymai. Dalis apklaustųjų nurodė kelis subjektus. 2023 metais daugiausiai (34 asmenys) nurodė, jog apie korupcijos atvejį galima pranešti Lietuvos Respublikos specialiųjų tyrimų tarnybai. Be to, 18 asmenų nurodė, kad – Ligoninės administracijai arba vadovui, 14 – policijai, 6 – korupcijos prevencijos pareigūnui, 3 – Sveikatos apsaugos ministerijai. Kiti asmenys (11) nurodė tokias įstaigas kaip Lietuvos Respublikos generalinė prokuratūra, Finansinių nusikaltimų tyrimų tarnyba, Darbo inspekcija. 2025 metais daugiausiai (43 asmenys) nurodė, jog apie korupcijos atvejį galima pranešti Lietuvos Respublikos specialiųjų tyrimų tarnybai. Be to, 14 asmenų nurodė, kad – Ligoninės administracijai arba vadovui, 21 – policijai, 6 – korupcijos prevencijos pareigūnui, 7 – Sveikatos apsaugos ministerijai. Kiti asmenys (88) nurodė tokias įstaigas kaip Lietuvos Respublikos generalinė prokuratūra, Finansinių nusikaltimų tyrimų tarnyba, Darbo inspekcija, Mokesčių inspekcija.

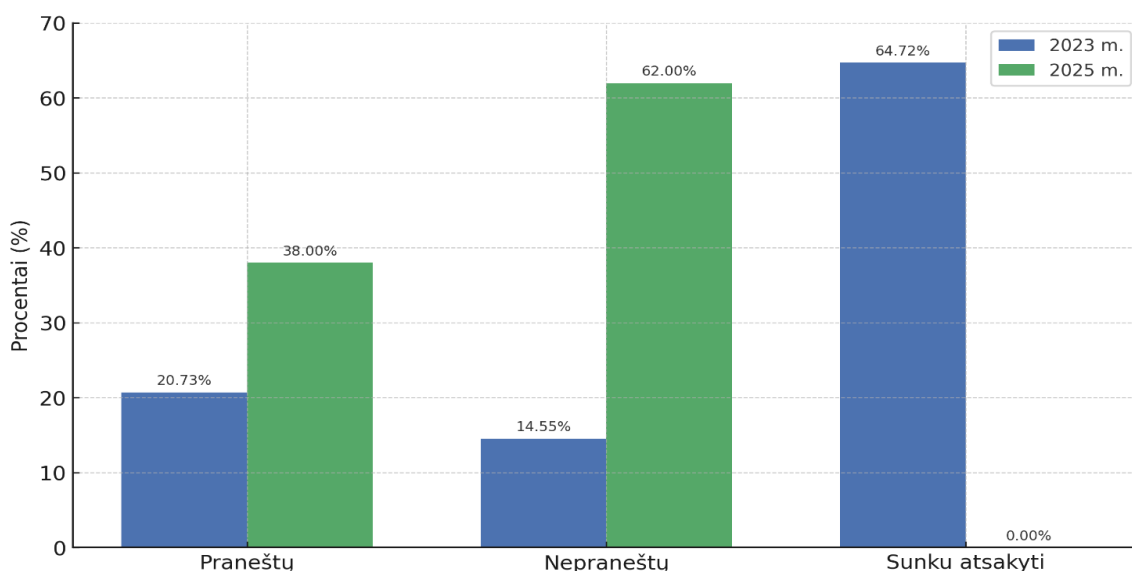

61 pav. Tiriamųjų pasiskirstymas pagal klausimą: „Ar žinote, kur reikia kreiptis norint pranešti apie korupcijos atvejį?“

62 pav. Tiriamųjų pasiskirstymas pagal klausimą: „Kur reikia pranešti?“

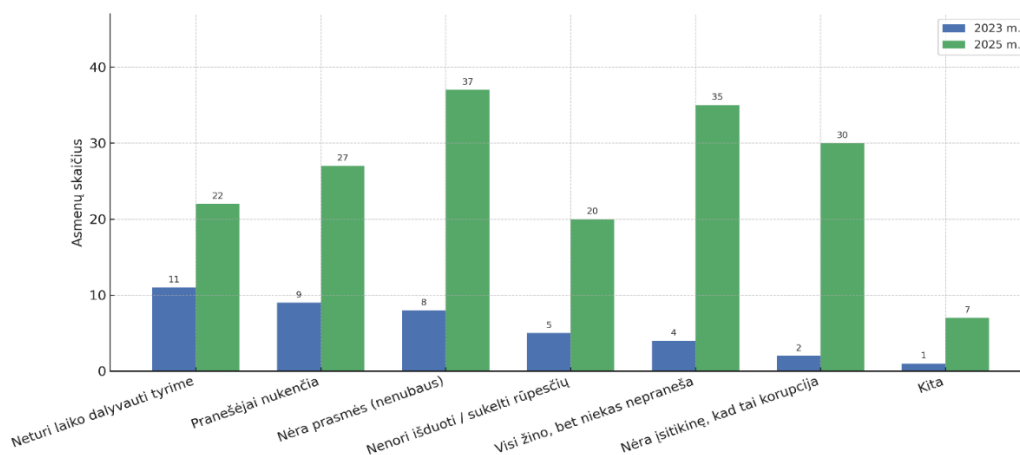
Pateikus klausimą: „Ar Jūs asmeniškai pranešumėte apie žinomą korupcijos atvejį?“, 2023 metais paaiškėjo, kad praneštų tik 20,73 proc. (N=57) apklaustų asmenų. Tuo tarpu nepraneštų 14,55 proc. (N=40) asmenų. Dauguma, tai yra 64,72 proc. (N=178) asmenų nurodė, kad į šį klausimą sunku atsakyti. 2025 metais paaiškėjo, kad praneštų 38,00 proc. (N=103) apklaustų asmenų. Tuo tarpu nepraneštų 62 proc. (N=168) asmenų. 2025 metų anketoje per klaidą nebuvo įrašytas atsakymo variantas „Sunku atsakyti“, todėl 2025 metais išaugo skaičius, kurie nurodė, jog nepraneštų.

63 pav. Tiriamųjų pasiskirstymas pagal klausimą: „Ar Jūs asmeniškai pranešumėte apie žinomą korupcijos atvejį?“

Atliekant tyrimą 2023 metais, grupei apklaustų Ukmergės gyventojų (40 asmenų), kurie nurodė, kad nepraneštų apie žinomą korupcijos atvejį pateikus papildomą klausimą: „Kodėl nepranešumėte apie korupcijos atvejį?“, paaiškėjo, kad daugiausiai respondentų – 11 asmenų, nurodė, jog nepraneštų, nes neturi laiko dalyvauti korupcijos atvejo tyrime. Panašus skaičius – 9 asmenys nurodė, kad nepraneštų, nes tie kas praneša nukenčia skaudžiausiai. Be to, 8 respondentai nurodė, kad nėra prasmės pranešti, nes kalti asmenys nebus nubausti. Taip pat 5 asmenys nurodė, kad nepraneštų nes nenori nieko išduoti, sukelti papildomų rūpesčių, 4 asmenys – nes visi žino, apie šiuos atvejus, bet niekas nepraneša; 2 asmenys – nes nėra įsitikinę, kad tai korupcijos atvejis. Vienas asmuo nurodė kitą priežastį.

Atliekant tyrimą 2025 metais, grupei apklaustų Ukmergės gyventojų (178 asmenims), kurie nurodė, kad nepraneštų apie žinomą korupcijos atvejį pateikus papildomą klausimą: „Kodėl nepranešumėte apie korupcijos atvejį?“, paaiškėjo, kad: 37 asmenys nepraneštų, nes nėra prasmės pranešti, kadangi kalti asmenys nebus nubausti, 35 asmenys nepraneštų, nes visi žino, apie šiuos atvejus, bet niekas nepraneša; 30 asmenų – nes nėra įsitikinę, kad tai korupcijos atvejis; 27 asmenys – nes tie kas praneša nukenčia skaudžiausiai; 22 asmenys – nes neturi laiko dalyvauti korupcijos atvejo tyrime; 20 asmenų – nes nenori nieko išduoti, sukelti papildomų rūpesčių. Kiti 7 asmenys nurodė kitą priežastį.

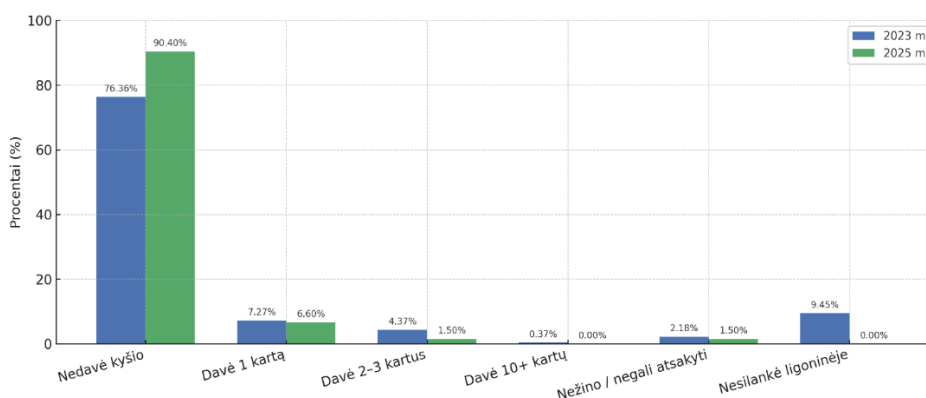
63 pav. Grupės tiriamųjų pasiskirstymas pagal klausimą: „Kodėl nepranešumėte apie korupcijos atvejį?“

4.2.4. Ukmergės rajono savivaldybės gyventojų korupcinė patirtis

Siekiant įvertinti Ukmergės rajono savivaldybės gyventojų korupcinę patirtį, buvo analizuojami darbuotojų atsakymai į klausimus apie galimą atsilyginimą už gautas paslaugas, apie kyšio poveikumą, galimus kyšio siūlymo ar paėmimo faktus bei kyšio ėmimo/neėmimo motyvus.

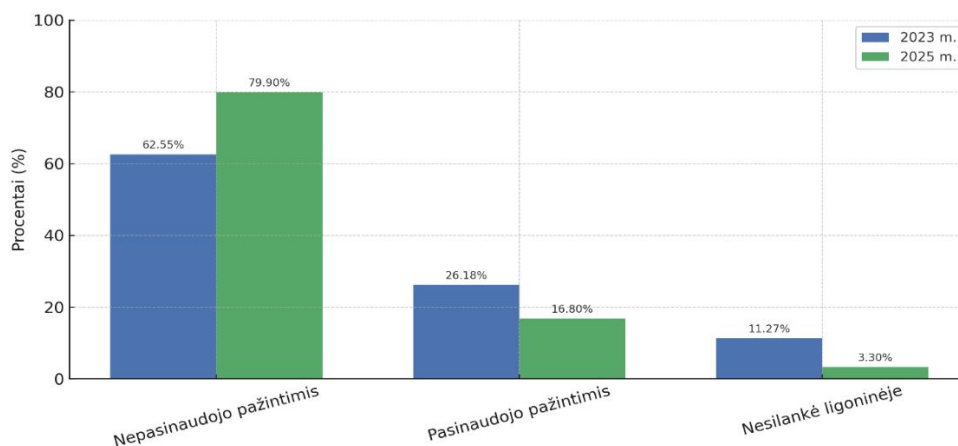
Iš 2023 metais atlikto tyrimo tiriamųjų atsakymų matyti, kad dauguma – 76,36 proc. (N=210) apklaustų asmenų per pastaruosius 12 mėnesių nėra davę kyšio VšĮ Ukmergės ligoninėje. Kiti asmenys nurodė, kad yra davę kyšį: 7,27 proc. (N=20) teigė, jog davė 1 kartą, 4,37 proc. (N=12) teigė, jog davė 2-3 kartus, 0,37 proc. (N=1) teigė, jog davė 10 ir daugiau kartų. Kita maža dalis apklaustųjų – 2,18 proc. (N=6) nurodė, jog į šį klausimą nežino/negali atsakyti. Tuo tarpu 9,45 proc. (N=26) asmenų nurodė, jog jiems neteko lankytis šioje ligoninėje.

Iš 2025 metais atlikto tyrimo tiriamųjų atsakymų matyti, kad dauguma – 90,40 proc. (N=246) apklaustų asmenų per pastaruosius 12 mėnesių nėra davę kyšio VšĮ Ukmergės ligoninėje. Kiti asmenys nurodė, kad yra davę kyšį: 6,60 proc. (N=18) teigė, jog davė 1 kartą, 1,50 proc. (N=4) teigė, jog davė 2-3 kartus. 1,50 proc. (N=4) nurodė, jog į šį klausimą nežino/negali atsakyti.

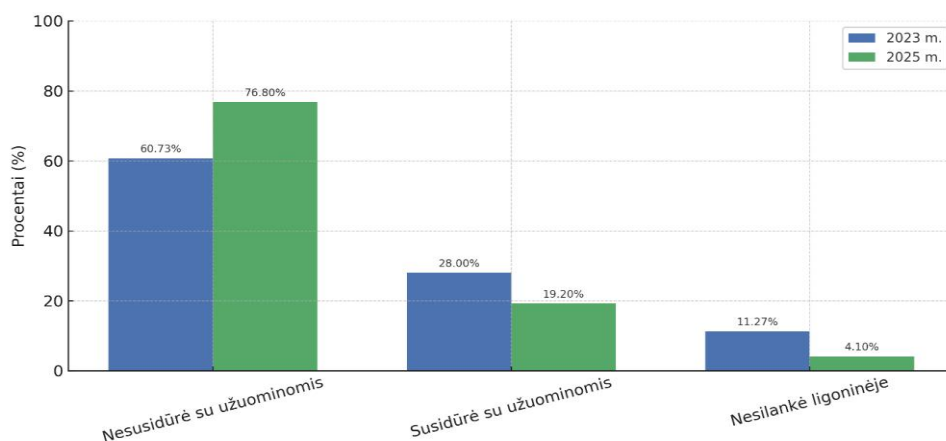
64 pav. Grupės tiriamųjų pasiskirstymas pagal klausimą: „Ar per pastaruosius 12 mėnesių Jūs davėte kyšį VšĮ Ukmergės ligoninėje?“

Be to, iš tiriamųjų atsakymų matyti, kad 2023 metais dauguma – 62,55 proc. (N=172) apklaustų Ukmergės rajono savivaldybės gyventojų nėra pasinaudoję pažintimis tvarkant reikalus VšĮ Ukmergės ligoninėje. Tuo tarpu 26,18 proc. (N=72) asmenų nurodė, jog tokiomis pažintimis pasinaudojo, siekdami, kad paslaugos būtų suteiktos kokybiškiau ir/ar greičiau. 11,27 proc. (N=31) asmenų nurodė, kad jiems neteko lankytis šioje ligoninėje. 2025 metais dauguma – 79,90 proc. (N=218) apklaustų Ukmergės rajono savivaldybės gyventojų nėra pasinaudoję pažintimis tvarkant reikalus VšĮ Ukmergės ligoninėje. Tuo tarpu 16,80 proc. (N=46) asmenų nurodė, jog tokiomis pažintimis pasinaudojo, siekdami, kad paslaugos būtų suteiktos kokybiškiau ir/ar greičiau. 3,3 proc. (N=9) asmenų nurodė, kad jiems neteko lankytis šioje ligoninėje.

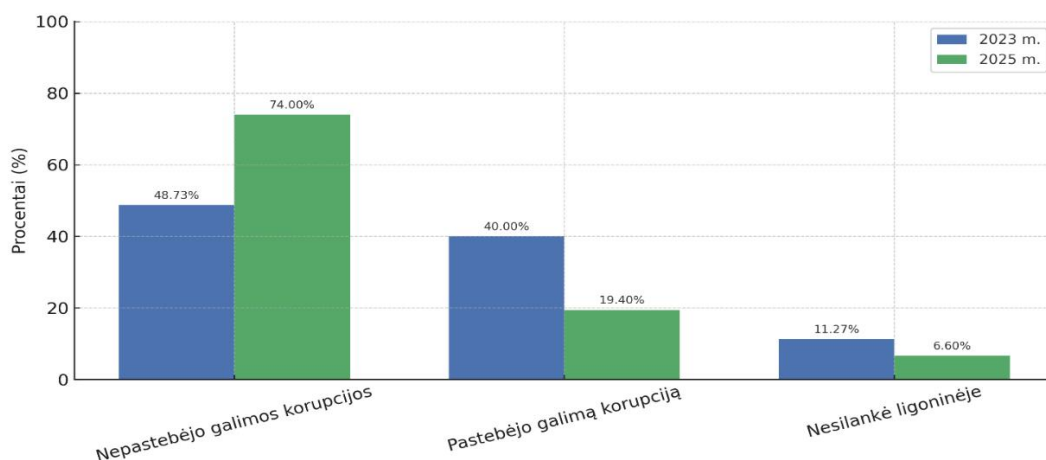
65 pav. Grupės tiriamųjų pasiskirstymas pagal klausimą: „Ar tvarkant reikalus VšĮ Ukmergės ligoninėje pasinaudojote pažintimis, norėdamas, kad paslaugos Jums būtų suteiktos kokybiškiau ir/ar greičiau?“

Be to, iš tiriamųjų atsakymų matyti, kad 2023 metais dauguma asmenų – 60,73 proc. (N=167) nėra susidūrę su situacija kuomet tvarkant reikalus VšĮ Ukmergės ligoninėje darbuotojai jiems leistų suprasti, kad norėtų gauti pinigų ar kitokios naudos. Nedidelė dalis – 28 proc. (N=77) asmenų nurodė, kad su tokia situacija yra susidūrę. Tuo tarpu 11,27 proc. (N=31) asmenų nurodė, kad jiems neteko lankytis šioje ligoninėje. 2025 metais dauguma asmenų – 76,80 proc. (N=208) nėra susidūrę su situacija kuomet tvarkant reikalus VšĮ Ukmergės ligoninėje darbuotojai jiems leistų suprasti, kad norėtų gauti pinigų ar kitokios naudos. Nedidelė dalis – 19,20 proc. (N=52) asmenų nurodė, kad su tokia situacija yra susidūrę. Tuo tarpu 4,10 proc. (N=11) asmenų nurodė, kad jiems neteko lankytis šioje ligoninėje.

66 pav. Grupės tiriamųjų pasiskirstymas pagal klausimą: „Ar tvarkant reikalus VŠĮ Ukmergės ligoninėje darbuotojai leido Jums suprasti, kad norėtų gauti pinigų ar kitokios naudos?“

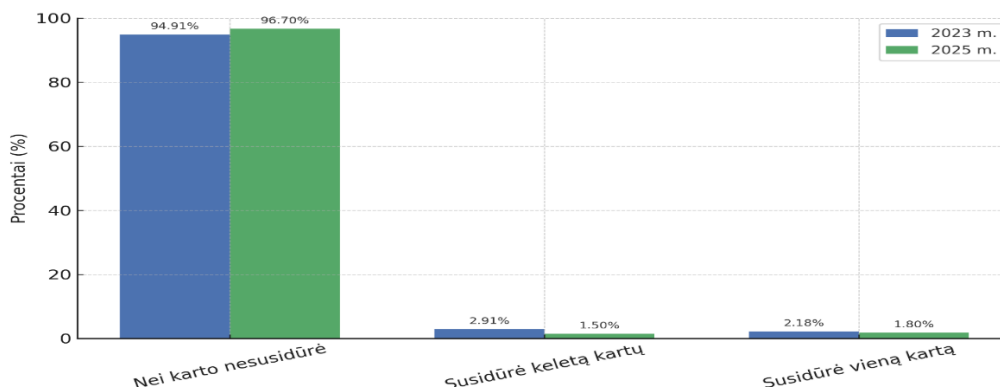
Pateikus klausimą: „Ar per pastaruosius 12 mėnesių teko pastebėti situaciją ligoninėje, kuri galimai yra korupcinė?“, paaiškėjo, kad 2023 metais atlikto tyrimo duomenimis tokios situacijos neteko pastebėti 48,73 proc. (N=134) asmenims, o teko pastebėti 40 proc. (N=110) asmenims. Tuo tarpu 11,27 Proc. (N=31) asmuo nurodė, kad jam neteko lankytis šioje ligoninėje. 2025 metais atlikto tyrimo duomenimis tokios situacijos neteko pastebėti 74 proc. (N=202) asmenims, o teko pastebėti 19,40 proc. (N=53) asmenims. Tuo tarpu 6,6 proc. (N=18) asmuo nurodė, kad jam neteko lankytis šioje ligoninėje.

67 pav. Grupės tiriamųjų pasiskirstymas pagal klausimą: „Ar per pastaruosius 12 mėnesių teko pastebėti situaciją ligoninėje, kuri galimai yra korupcinė?“

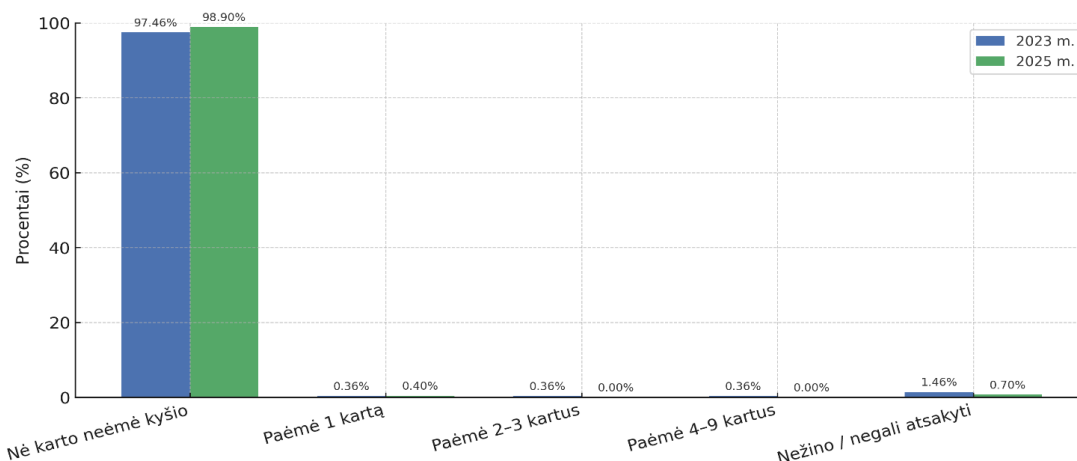
Taip pat, pateikus klausimą apie tai, ar buvo apklaustiesiems asmeniškai siūlomas kyšis ar duodama suprasti, kad bus vienaip ar kitaip atsilyginama, 2023 metais atlikto tyrimo metu paaiškėjo, kad daugumai asmenų – 94,91 proc. (N=261) per pastaruosius 12 mėnesių nei karto nebuvo siūlomas kyšis ar duodama suprasti, kad bus atsilyginta. Tuo tarpu 2,91 proc. (N=8) asmenų nurodė, kad su tokia situacija keletą kartų teko susidurti, o 2,18 proc. (N=6) nurodė, kad su tokia situacija susidūrė vieną kartą. 2025 metais atlikto tyrimo duomenimis, daugumai asmenų – 96,70 proc. (N=264) per

pastaruosius 12 mėnesių nei karto nebuvo siūlomas kyšis ar duodama suprasti, kad bus atsilyginta. Tuo tarpu 1,5 proc. (N=4) asmenų nurodė, kad su tokia situacija keletą kartų teko susidurti, o 1,80 proc. (N=5) nurodė, kad su tokia situacija susidūrė vieną kartą.

68 pav. Grupės tiriamųjų pasiskirstymas pagal klausimą: „Ar per pastaruosius 12 mėnesių Jums asmeniškai buvo siūlomas kyšis ar duodama suprasti, kad bus vienaip ar kitaip atsilyginta?“

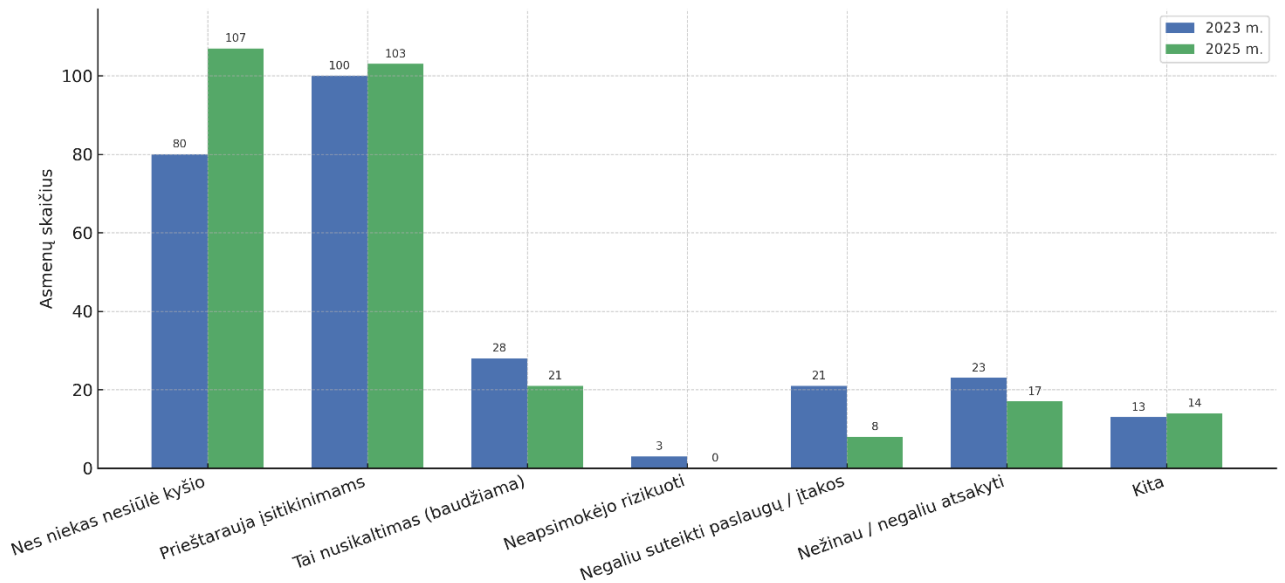
2023 metais atlikto tyrimo duomenimis, net 97,46 proc. (N=268) apklaustų asmenų per pastaruosius 12 mėnesių nė karto nėra paėmę kyšio. Maža dalis asmenų nurodė, kad teko paimti: 1 kartą teko paimti 1 asmeniui (0,36 proc.), 2-3 kartus – 1 asmeniui (0,36 proc.), 4-9 kartus – 1 asmeniui (0,36 proc.). Dar 4 asmenys (1,46 proc.) nepateikė atsakymo, nurodydami: „nežinau/negaliu atsakyti“. 2025 metais atlikto tyrimo duomenimis, net 98,90 proc. (N=270) apklaustų asmenų per pastaruosius 12 mėnesių nė karto nėra paėmę kyšio. 1 asmeniui (0,40 proc.) teko paimti 1 kartą. 2 asmenys (0,70 proc.) nepateikė atsakymo.

69 pav. Grupės tiriamųjų pasiskirstymas pagal klausimą: „Ar per pastaruosius 12 mėnesių Jums teko paimti kyšį?“

Siekiant nustatyti kyšio neėmimo priežastis, paskutinis klausimas buvo pateiktas 2023 metais 97,46 proc. (N=268) respondentų, o 2025 metais 98,90 proc. (N=270) respondentų, kurie nurodė, jog kyšio nėra paėmę. Iš 2023 metais gautų atsakymų matyti, kad 80 asmenų pasirinko priežastį: „Nes

niekas nesiūlė kyšio“, 100 asmenų pasirinko priežastį: „Nes tai prieštarauja mano įsitikinimams“, 28 – „Nes tai yra nusikaltimas už kurį baudžiama“, 3 – „Nes kyšio dydis neatitiko paslaugos dydžio, neapsimokėjo rizikuoti“, 21 – „Nes negaliu suteikti prašomų paslaugų ar daryti įtakos priimamiems sprendimams, 23 – „Nežinau/negaliu atsakyti“. Taip pat 13 asmenų nurodė kitas priežastis. Iš 2025 metais gautų atsakymų matyti, kad 107 asmenys pasirinko priežastį: „Nes niekas nesiūlė kyšio“, 103 asmenys pasirinko priežastį: „Nes tai prieštarauja mano įsitikinimams“, 21 – „Nes tai yra nusikaltimas už kurį baudžiama“, 8 – „Nes negaliu suteikti prašomų paslaugų ar daryti įtakos priimamiems sprendimams, 17 – „Nežinau/negaliu atsakyti“. Taip pat 14 asmenų nurodė kitas priežastis.

70 pav. Grupės tiriamųjų pasiskirstymas pagal klausimą: „Kuris teiginys labiausiai tiktų paaiškinti tai, kad niekada neėmėte kyšio?“

5. REZULTATŲ APIBENDRINIMAS

5.1. VšĮ Ukmergės ligoninės darbuotojų rezultatų apibendrinimas

Atlikus 2023 ir 2025 metų VšĮ Ukmergės ligoninės darbuotojų antikorupcinės situacijos tyrimą, nustatyta reikšmingų pokyčių darbuotojų žinių, nuostatų ir patirties srityse. Tyrimas atskleidžia, kad per dvejų metų laikotarpį organizacijoje stiprėjo antikorupcinė kultūra, aiškėjo suvokimas apie korupcinio pobūdžio situacijas, o galimi realūs korupciniai veiksmai išliko itin reti ir dar labiau sumažėjo.

Lyginant 2023 ir 2025 metus, akivaizdžiai padidėjo darbuotojų gebėjimas atpažinti korupcines situacijas. Daugelyje pateiktų scenarijų 2025 m. darbuotojai situacijas vertino teisingiau, o neteisingų atsakymų ir „sunku atsakyti“ pasirinkimų sumažėjo. Ypač ryškus pokytis pastebimas vertinant situacijas, susijusias su: 1) atsidėkojimu pinigais po gydymo, 2) paslaugų siūlymu medikams mainais į greitesnį aptarnavimą, 3) pažinčių naudojimu siekiant palankesnio paslaugų suteikimo, 4) įsidarbinimu per pažintis tiek viešajame, tiek privačiame sektoriuje. Jei 2023 m. kai kuriose situacijose iki 20–30 proc. darbuotojų nurodydavo, kad sunku atsakyti arba pateikdavo neteisingą vertinimą, tai 2025 m. šis neapibrėžtumas sumažėjo iki minimalių reikšmių. Tai rodo didėjantį darbuotojų antikorupcinį raštingumą ir aiškesnį suvokimą, kas laikytina neteisėtu elgesiu.

Vertinant darbuotojų požiūrį į korupcijos pobūdį ir mastą VšĮ Ukmergės ligoninėje, išryškėjo keli svarbūs aspektai: 1) dalis darbuotojų ir toliau abejoja korupcijos mastu – tiek 2023 m., tiek 2025 m. ženkli dalis (40–47 proc.) nurodė, kad jiems sunku pasakyti, kiek rimta yra korupcijos problema; 2) mažėjo manančių, kad problema yra pakankamai rimta – 2025 m. tokią nuostatą išsakė mažesnė dalis darbuotojų nei 2023 m.; 3) didėjo darbuotojų, manančių, kad kyšis nepadedą spręsti problemų, dalis, o teigusių, kad kyšis padeda, sumažėjo. Tai leidžia daryti išvadą, kad organizacijoje formuojasi aiškesnė nuostata, jog kyšiai nėra priemonė spręsti situacijas, o suvokiamas korupcijos realumas mažėja.

Be to, per dvejus metus reikšmingai sustiprėjo darbuotojų informuotumas apie galimybę pranešti apie korupcijos atvejus: 1) 2023 m. tik 48,91 proc. darbuotojų tiksliai žinojo, kur pranešti, o 2025 m. – jau 74,4 proc. Taip pat padaugėjo darbuotojų, kurie nurodė, kad praneštų apie žinomą korupcijos atvejį: nuo 24,82 proc. 2023 m. iki 39,7 proc. 2025 m. Vis dėlto daugiau nei pusė respondentų abiem tyrimo metais teigė, kad sprendimas pranešti priklausytų nuo aplinkybių. Tai rodo vis dar išliekančius psichologinius ir organizacinius barjerus, nors bendras pasirengimas pranešti didėja.

Tyrimas patvirtino, kad realūs korupcijos atvejai tarp darbuotojų yra itin reti: 1) 2023 m. kyšio nebuvo davę 90,51 proc. darbuotojų, 2025 m. – jau 98,4 proc.; 2) 2023 m. 94,16 proc. teigė, kad niekada nėra paėmę kyšio, 2025 m. – 98,4 proc.; 3) 2023 m. pažintimis naudojosi 20,44 proc.,

2025 m. – tik 8,7 proc. Taip pat sumažėjo ir tų darbuotojų, kurie buvo susidūrę su situacijomis, kai jiems duota suprasti apie norą gauti kyšį ar kitokią naudą. Šie rezultatai rodo, kad organizacijoje mažėja korupcinio elgesio tolerancija, stiprėja sąžiningumo normos ir ryškėja kultūrinis pokytis, skatinantis etišką veikimą.

Analizuojant kyšio neėmimo priežastis, paaiškėjo, jog 2023 m. darbuotojai dažniausiai nurodė neimantys kyšio dėl: moralinių įsitikinimų, nes niekas nesiūlė, baimės dėl teisinės atsakomybės. 2025 m. prioritetais tapo: moraliniai įsitikinimai, teisinė atsakomybė, padidėjęs sąmoningumas ir atsakomybės suvokimas. Tai rodo, kad per dvejus metus darbuotojai dar labiau stiprino savo etines nuostatas ir sąmoningai vengia bet kokių korupcinių santykių.

Apibendrinant dviejų tyrimų (2023 ir 2025 m.) rezultatus, galima teigti, kad: 1) antikorupcinė kultūra organizacijoje akivaizdžiai stiprėja; 2) darbuotojai geriau atpažįsta korupcines situacijas ir rečiau klysta jas vertindami; 3) kyšio davimo ir ėmimo atvejai praktiškai išnyko; 4) didėja informuotumas apie pranešimo kanalus ir noras pranešti apie korupciją; 5) pažinčių naudojimas, kaip neformalus poveikio būdas, ženkliai sumažėjo; 6) vis dar išlieka dalis darbuotojų, kuriems sudėtinga aiškiai įvardyti korupcijos mastą ar poveikį, tačiau šios abejonės labiau susijusios su neapibrėžtumu, o ne su tolerancija korupcijai.

Taigi, VšĮ Ukmergės ligoninėje per dvejus metus įvyko reikšmingas korupcijos suvokimo ir antikorupcinio elgesio stiprėjimas, atspindintis organizacijos kultūros pokytį ir didėjantį darbuotojų sąmoningumą.

5.2. VšĮ Ukmergės ligoninės stacionare besigydančių pacientų rezultatų apibendrinimas

Pacientų apklausos rezultatai atskleidžia reikšmingus pokyčius jų gebėjime atpažinti korupciją, požiūryje į korupcijos mastą ir nuostatose dėl pranešimo apie korupcinį elgesį. Lyginant 2023 ir 2025 metų rezultatus, matyti aiški tendencija, jog pacientų suvokimas apie korupcines situacijas per dvejus metus žymiai sustiprėjo, jie tapo informuotesni ir kritiškiau vertina neteisėtą elgesį sveikatos priežiūros įstaigoje.

Palyginus 2023 ir 2025 metų rezultatus, matyti ryškus pacientų gebėjimo atpažinti korupciją augimas. 2023 m. daugelyje situacijų didelė dalis pacientų dvejojo arba pateikė neteisingus vertinimus, o 2025 m. atsakymai tapo gerokai tikslesni. Ypač reikšmingi pokyčiai pastebimi šiose situacijose: 1) kyšio davimas siekiant greitesnės ar geresnės paslaugos: teisingai atpažinusių tai kaip korupciją dalis išaugo nuo 54,19 proc. iki 97,8 proc.; 2) pasinaudojimas pažintimis siekiant geresnės paslaugos: teisingai atpažinusių dalis padidėjo nuo 46,32 proc. iki 93,3 proc.; 3) atsidėkojimas pinigais po paslaugos: pacientų, suprantančių, kad tai taip pat yra korupcija, skaičius pakilo nuo 48,42 proc. iki 90 proc. Net ir abstraktesnėse situacijose (pvz., įsidarbinimas per pažintis) gerokai sumažėjo

pacientų, kuriems sunku atsakyti. Tai rodo, kad pacientai tapo žymiai labiau informuoti apie korupcijos pasireišimo formas ir rečiau painioja teisėtą bei neteisėtą elgesį.

Pacientų vertinimai apie korupcijos mastą ligoninėje kito nuosaikiau. Didelė dalis pacientų abiem metais nurodė negalintys įvertinti, ar ligoninėje rimta korupcijos problema (2023 m. – 38,95 proc., 2025 m. – 39,56 proc.). 2025 m. šiek tiek sumažėjo tų, kurie mano, jog problema „labai rimta“. Be to, padaugėjo manančių, kad korupcija ligoninėje nėra problema. Vertinant, ar kyšiai padeda spręsti problemas, pacientų požiūris taip pat keitėsi. 2023 m. 31,58 proc. manė, kad kyšis padeda, o 2025 m. ši nuostata ženkliai sumažėjo iki 25,5 proc. Tuo tarpu nuomonė, kad kyšis nepadeda spręsti problemų, išaugo nuo 18,95 proc. iki 40 proc. Šie rezultatai rodo, kad pacientai tampa labiau kritiškai kyšininkavimo poveikiui ir mažiau tiki, kad kyšiai gali duoti realios naudos.

Vertinant pacientų antikorupcinį potencialą ir lyginant 2023 ir 2025 metus, žymiai pagerėjo pacientų informuotumas apie tai, kur ir kaip galima pranešti apie korupcijos atvejus. 2023 m. 88,42 proc. pacientų realiai nežinojo, kur pranešti. 2025 m. šis skaičius sumažėjo iki 53,8 proc., o tiksliai nurodančių institucijas padaugėjo keturis kartus. Be to, 2023 m. pranešti būtų pasirengę tik 13,68 proc., o 2025 m. – jau 18,2 proc. Nors dauguma pacientų (apie 55–59 proc.) vis dar nurodo, kad jiems būtų sunku apsispręsti, aiškiai matyti augantis pacientų sąmoningumas ir gerėjantis informuotumas.

Nepranešimo priežastys išliko panašios: baimė dėl galimų pasekmių pranešėjams, įsitikinimas, kad „visi žino, bet niekas nesiima veiksmų“, abejonė, ar situacija išvis yra korupcinė, nenoras sukelti papildomų rūpesčių ar išduoti kitą asmenį. Tačiau 2025 m. šios priežastys tapo mažiau intensyvios, o pacientai dažniau abejojo dėl pačios situacijos korupciškumo, o ne dėl institucijų patikimumo.

Vertinat pacientų korupcinę patirtį, paaiškėjo, jog tiek 2023, tiek 2025 m. pacientų patirtis rodo, kad realūs korupcijos atvejai ligoninėje yra reti ir dar labiau mažėja: 1) 2023 m. 84,21 proc. pacientų nurodė niekada nedavę kyšio, 2025 m. – beveik visi (98,9 proc.); 2) 2023 m. pasinaudojusių pažintimis – 15,79 proc., 2025 m. – tik 5,6 proc.; 3) 2023 m. situacijas, kuriose darbuotojai davė suprasti apie neteisėtą atlygį patyrė 12,63 proc. pacientų, 2025 m. – 0 proc.; 4) 2023 m. galimas korupcines situacijas pastebėjo 15,79 proc., 2025 m. – tik 1,1 proc.

Tyrimas patvirtino, kad realūs korupcijos atvejai tarp pacientų yra itin reti. Tačiau 2025 m. nežinančių, ar yra gavę kyšį, šiek tiek padaugėjo (nuo 4,21 proc. iki 7,8 proc.), kas gali atspindėti ne patį kyšininkavimo faktą, o nenorą atsakyti į jautrų klausimą.

Vertinant kyšio neėmimo priežastis, 2023 ir 2025 metais jos nepakito: nebuvo siūlyta kyšio, moraliniai įsitikinimai, suvokimas, kad tai nusikalstama.

Apibendrinant pacientų tyrimo duomenis, galima teigti, kad 2023–2025 m. laikotarpiu pacientų: 1) gebėjimas atpažinti korupciją išaugo itin ženkliai; 2) informuotumas apie pranešimo kanalus padidėjo; 3) pasitikėjimas įstaiga ir jos skaidrumu sustiprėjo; 4) korupcinė patirtis sumažėjo

iki pavienių ir retų atvejų; 5) požiūris į kyšio naudą tapo kritiškesnis; 6) nepasitikėjimo institucijomis motyvuotos nepranešimo priežastys susilpnėjo.

Taigi, pacientų rezultatai patvirtina, kad ligoninėje įgyvendinamos korupcijos prevencijos priemonės turi teigiamą poveikį ne tik darbuotojų, bet ir pacientų patirtims ir nuostatoms, o bendras įstaigos skaidrumo suvokimas per dvejus metus ženkliai pagerėjo.

5.3. Ukmergės rajono savivaldybės gyventojų rezultatų apibendrinimas

Atlikus 2023 ir 2025 metų Ukmergės rajono savivaldybės gyventojų antikorpucinės situacijos tyrimų palyginamąją analizę, nustatyta, kad per dvejus metus visuomenės antikorpucinis sąmoningumas ir gebėjimas atpažinti korupcines situacijas pastebimai sustiprėjo. Gyventojai tapo labiau informuoti, kritiškiau vertina korupcinio pobūdžio veiksmus ir dažniau pripažįsta, kad neteisėtas atlygis sveikatos priežiūros srityje yra netoleruotinas. Tuo pačiu laikotarpiu sumažėjo realių korupcijos patirčių, o pasitikėjimas galimybe pranešti išaugo, nors išlieka tam tikri socialiniai ir psichologiniai barjerai.

2023–2025 m. duomenys rodo nuoseklų gyventojų gebėjimo teisingai įvertinti korupcines situacijas augimą. Visose tirtose situacijose teisingų atsakymų padaugėjo, o neteisingų ar „sunku atsakyti“ pasirinkimų sumažėjo. Ypač reikšmingi pokyčiai užfiksuoti: 1) kyšio davimo siekiant greitesnės ar geresnės paslaugos atpažinime – teisingai atsakiusiųjų dalis padidėjo nuo 80 proc. iki 83,9 proc.; 2) pasinaudojimo pažintimis, siekiant geresnės paslaugos, atpažinime – nuo 62,54 proc. iki 70,20 proc.; 3) atsidėkojimo pinigais medikui – teisingų atsakymų dalis išaugo nuo 68 proc. iki 71,1 proc.; 4) siūlymo medikui naudotis įmonės paslaugomis kaip atlygiu – nuo 81,09 proc. iki 85,30 proc. Tuo tarpu situacijos, susijusios su įsidarbinimu per pažintis, išliko gyventojams sudėtingesnės, ypač vertinant įsidarbinimą privačiame sektoriuje. Nepaisant to, ir šiose srityse 2025 m. matomas nedidelis teisingų vertinimų augimas. Apskritai, gyventojai 2025 m. kur kas tiksliau identifiko korupcinį elgesį nei 2023 m., o suvokimas apie neteisėtą atlygį sveikatos sektoriuje tapo aiškesnis.

Gyventojų požiūrio į korupcijos mastą ligoninėje analizė atskleidė kelias svarbias tendencijas: 1) mažėjo manančių, kad korupcija ligoninėje yra „ypač rimta“ (nuo 11,27 proc. iki 6,2 proc.); 2) šiek tiek padaugėjo tų, kurie mano, kad problemos nėra (nuo 5,46 proc. iki 12,5 proc.); 3) išaugo „nežinau / sunku atsakyti“ pasirinkimų dalis, kas gali rodyti ne tiek informacijos trūkumą, kiek didesnę atsargumą vertinant organizacijos problemas. Požiūris į kyšio naudą taip pat pakito: 1) 2023 m. net 60 proc. gyventojų manė, kad kyšis padeda spręsti problemas (dažniausiai arba kartais); 2) 2025 m. šis rodiklis sumažėjo iki 52,4 proc.; 3) manančių, kad kyšis nepadeda, padaugėjo nuo 13,45 proc. iki 15,4 proc. Gyventojų požiūris į korupciją kaip kliūtį gerai gyventi išliko gana stabilus, nors 2025 m. padaugėjo abejojančiųjų arba manančių, kad korupcija jų gyvenimo tiesiogiai neveikia.

Bendra tendencija: visuomenės suvokimas tampa labiau racionalus, mažėja emocinio pobūdžio vertinimų, daugiau atsargumo ir kritinio mąstymo.

Gyventojų antikorupcinis potencialas 2025 m. gerokai sustiprėjo: žinančių, kur pranešti apie korupcijos atvejį, padaugėjo nuo 31,27 proc. iki 39,6 proc. Dažniausiai minėta institucija abiem metais – Specialiųjų tyrimų tarnyba (STT). Padaugėjo gyventojų, nurodžiusių daugiau nei vieną pranešimo kanalą, tai rodo išaugusį informuotumą. Pranešimo apie korupcijos atvejį elgsenos analizė atskleidė pokytį: 1) 2023 m. praneštų tik 20,73 proc. gyventojų, 2025 m. – net 38 proc. Nepranešimo priežastys išliko panašios abiem metais: abejonės dėl tyrimų efektyvumo („kalti asmenys nebus nubausti“), baimė dėl galimų pasekmių pranešėjui, nenoras išduoti kitą asmenį, nepasitikėjimas institucijomis, neįsitikinimas, ar situacija iš tikrųjų yra korupcinė. Vis dėlto 2025 m. gyventojų nurodytų priežasčių skaičiaus augimas rodo, jog klausimas jiems tapo labiau apmąstytas ir įvertintas iš platesnių pozicijų.

Analizuojant realią gyventojų korupcijos patirtį, pastebėtos kelios ryškios tendencijos: 1) kyšių davusių gyventojų dalis sumažėjo nuo 23,64 proc. 2023 m. iki 9,6 proc. 2025 m.; 2) padaugėjo teigiančių, kad kyšio nedavė (nuo 76,36 proc. iki 90,4 proc.); 3) 2023 m. 26,18 proc. gyventojų pasinaudojo pažintimis, 2025 m. – tik 16,8 proc.; 4) galimas korupcines situacijas 2023 m. pastebėjo 40 proc. gyventojų, 2025 m. – tik 19,4 proc.; 5) 2023 m. 97,46 proc. gyventojų nurodė, kad nėra ėmę kyšio, 2025 m. – net 98,9 proc. Kyšio neėmimo priežastys abiem metais išliko: moraliniai įsitikinimai, nebuvo pasiūlyta kyšio, suvokimas, kad tai nusikaltimas. Bendra tendencija: gyventojų patirtis su korupcija per dvejus metus mažėjo visuose rodikliuose, o tai leidžia teigti, kad ligoninės skaidrumo lygis iš visuomenės perspektyvos nuosekliai gerėjo.

Apibendrinant 2023 ir 2025 metų Ukmergės rajono savivaldybės gyventojų apklausų rezultatus, galima teigti: 1) gyventojų gebėjimas atpažinti korupciją nuosekliai stiprėjo, o neteisingų vertinimų sumažėjo; 2) mažėjo manančių, kad korupcija yra ypač rimta problema, o didėjo racionalesnis situacijos vertinimas; 3) su korupcinėmis situacijomis susidurta rečiau, palyginti su 2023 m.; 4) ryškiai sumažėjo kyšio davimo ir pažinčių naudojimo atvejų, o tai rodo pokytį visuomenės elgsenoje; 5) išaugo gyventojų pasirengimas pranešti apie korupciją, nors vis dar išlieka baimės ir nepasitikėjimo veiksniai; 6) etinės ir moralinės nuostatos išlieka pagrindiniu argumentu, kodėl gyventojai nesivelia į korupcinius veiksmus.

Taigi, 2025 m. gyventojų antikorupcinis sąmoningumas ir atsparumas korupcijai yra žymiai aukštesnis nei 2023 m., o tai atspindi teigiamą socialinį pokytį tiek savivaldybėje, tiek sveikatos priežiūros sektoriaus aplinkoje.

IŠVADOS IR PASIŪLYMAI

Atlikus VšĮ Ukmergės ligoninės darbuotojų, stacionare besigydančių pacientų ir Ukmergės rajono savivaldybės gyventojų tyrimą 2023–2025 m., nustatyta, kad visų trijų grupių tyrimo dalyvių:

1. Gebėjimas atpažinti korupciją pagerėjo. 2025 m. respondentai kur kas tiksliau vertino korupcines situacijas, sumažėjo neapsisprendusių ir neteisingai atsakiusių skaičius. Vis dėlto kai kurios sritys (ypač įsidarbinimas per pažintis) išlieka dviprasmiškos daliai apklaustųjų.

2. Požiūris į korupcijos poveikį tapo kritiškesnis. Mažėjo manančių, kad kyšis padeda spręsti problemas, ir daugėjo respondentų, teigiančių, kad kyšis nepadeda. Tai rodo racionalesnį ir labiau neigiamą požiūrį į korupciją.

3. Antikorupcinis potencialas sustiprėjo, tačiau nepakankamai. Daugiau respondentų žino, kur pranešti apie korupciją, ir daugiau jų yra linkę pranešti. Tačiau daliai vis dar trūksta pasitikėjimo institucijomis, o sprendimą pranešti riboja baimė, abejonės ir informacijos stoka.

4. Realios korupcinės patirtys sumažėjo visose grupėse. Kyšio davimo, siūlymo ir pažinčių naudojimo atvejai 2025 m. fiksuojami rečiau. Beveik visi darbuotojai, pacientai ir gyventojai nurodė niekada neėmę kyšio. Tai rodo teigiamą pokytį institucijos skaidrumo kultūroje.

Bendra išvada: 2023–2025 m. laikotarpiu VšĮ Ukmergės ligoninėje ir savivaldybės bendruomenėje įvyko aiškus antikorupcinės kultūros stiprėjimas, tačiau išlieka žinių spragų, stereotipų ir psichologinių barjerų, ribojančių aktyvų pranešimo elgesį.

Siūlytina tęsti ir stiprinti korupcijos prevencijos priemonių vykdymą. Atnaujinti antikorupcijos politiką, skatinti vidinę kontrolę ir skaidrumą visose paslaugų teikimo grandyse. Siekiant nustatant kuo efektyvesnes korupcijos prevencijos priemones, siūloma jas parinkti atsižvelgiant į atlikto tyrimo rezultatus. Tikslinga ypač didelį dėmesį skirti:

1. Antikorupcinio švietimo ir informuotumo stiprinimui. Reguliariai organizuoti mokymus ir informacines kampanijas darbuotojams, pacientams ir gyventojams apie korupcijos formas, pasekmes ir prevenciją.

2. Pranešimo apie korupcijos galimybes viešinimui. Ligoninėje, savivaldybėje ir interneto svetainėse matomai pateikti informaciją apie pranešimo kanalus, akcentuojant anonimiškumo užtikrinimą.

3. Pasitikėjimo institucijomis ir pranešėjų apsaugos skatinimui. Viešinti skaidrumo iniciatyvas ir tyrimų rezultatus, aiškiai komunikuoti apie pranešėjų apsaugos mechanizmus.

NAUDOTA LITERATŪRA

1. Apie antikorupcinį sąmoningumą (2022). Prieiga internete:
<https://www.stt.lt/antikorupcinio-samoningumo-didinimas/apie-antikorupcini-samoninguma/7623>
2. Čekanavičius V., Murauskas G. (2000). Statistika ir jos taikymai. I dalis. TEV, psl. 229

Anketa

Anketa anoniminė, nuoširdūs klausimai labai svarbūs tyrimo tikslumui. Ačiū Jums už atsakymus.

1. Jūsų lytis:

☐ Moteris

☐ Vyras

2. Jūsų amžius:

_____metai

3. Jūsų išsilavinimas:

☐ Aukštesnysis/spec. vidurinis

☐ Aukštasis neuniversitetinis

☐ Aukštasis universitetinis

☐ Kita (nurodykite):

4. Prašome įvertinti šias situacijas ir pažymėti vieną teisingą atsakymo variantą:

4.1. Asmuo duoda piniginių atlygį medikui norėdamas, kad jam reikalinga paslauga būtų suteikta geriau ar greičiau:

☐ Korupcija

☐ Ne korupcija

☐ Sunku pasakyti

4.2. Asmuo pasinaudoja pažintimis, kad jam reikalinga paslauga būtų atlikta geriau ar greičiau:

☐ Korupcija

☐ Ne korupcija

☐ Sunku pasakyti

4.3. Asmuo medikui atsidėkoja pinigais po sėkmingai atliktos operacijos ar procedūros:

☐ Korupcija

☐ Ne korupcija

☐ Sunku pasakyti

4.4. Asmuo, norėdamas, kad jam reikalinga paslauga būtų suteikta geriau ar greičiau, siūlo medicinos įstaigoje dirbančiam asmeniui pasinaudoti jo įmonės teikiamomis paslaugomis nemokamai arba su didele nuolaida:

- ☐ Korupcija
- ☐ Ne korupcija
- ☐ Sunku pasakyti

4.5. Asmuo tik dėl turimų pažinčių įsidarbina į valstybės instituciją:

- ☐ Korupcija
- ☐ Ne korupcija
- ☐ Sunku pasakyti

4.6. Asmuo tik dėl turimų pažinčių įsidarbina į privačią įmonę:

- ☐ Korupcija
- ☐ Ne korupcija
- ☐ Sunku pasakyti

4.7. Medicinos įstaigoje dirbantis asmuo paima piniginių atlygį už paslaugos atlikimą ar atlikimo pagreitinimą:

- ☐ Korupcija
- ☐ Ne korupcija
- ☐ Sunku pasakyti

5. Kiek rimta korupcijos problema VšĮ Ukmergės ligoninėje:

- ☐ Ypač rimta
- ☐ Pakankamai rimta
- ☐ Iš dalies rimta
- ☐ Korupcijos problemos nėra
- ☐ Sunku atsakyti

6. Kaip manote, ar kyšis (pinigai, dovanos, paslaugos ar pan.) padeda spręsti problemas VšĮ Ukmergės ligoninėje?

- ☐ Dažniausiai padeda
- ☐ Kartais padeda
- ☐ Nepadeda
- ☐ Sunku atsakyti

7. Kuris iš šių požiūrių labiausiai atitinka Jūsų nuomonę apie korupciją?

- ☐ Korupcija gerina Jūsų gyvenimą
- ☐ Korupcija tikriausiai gerina Jūsų gyvenimą
- ☐ Korupcija nei kliudo, nei gerina Jūsų gyvenimą

- ☐ Korupcija greičiausiai yra kliūtis Jums gerai gyventi
- ☐ Korupcija yra didelė kliūtis Jums gerai gyventi
- ☐ Nežinau, negaliu atsakyti

8. Ar žinote, kur reikia kreiptis norint pranešti apie korupcijos atvejį?

- ☐ Taip, žinau
- ☐ Ne, nežinau

9. Jei į 8 klausimą atsakėte: „Taip, žinau“, nurodykite, kur reikia pranešti:

10. Ar Jūs asmeniškai praneštumėte apie žinomą korupcijos atvejį?

- ☐ Taip, praneščiau
- ☐ Ne, nepraneščiau
- ☐ Sunku atsakyti, priklausytų nuo aplinkybių

11. Jei į 10 klausimą atsakėte: „Ne, nepraneščiau“, nurodykite, kodėl nepraneštumėte apie korupcijos atvejį?

- ☐ Nesu įsitikinęs, kad tai korupcijos atvejis
 - ☐ Tie, kas praneša, nukenčia skaudžiausiai
 - ☐ Visi žino apie šiuos atvejus, bet niekas nepraneša
 - ☐ Nėra prasmės pranešti, nes kalti asmenys nebus nubausti
 - ☐ Nenoriu dalyvauti korupcijos atvejo tyrime, nes neturiu tam laiko
 - ☐ Nenoriu nieko išduoti, sukelti papildomų rūpesčių
 - ☐ Kita priežastis (nurodykite)
-

12. Ar per pastaruosius 12 mėnesių Jūs davėte kyšį VšĮ Ukmergės ligoninėje?

- ☐ Ne, nė karto
- ☐ Taip, 1 kartą
- ☐ Taip, 2-3 kartus
- ☐ Taip, 4-9 kartus
- ☐ Taip, 10 ir daugiau kartų
- ☐ Nežinau, negaliu atsakyti
- ☐ Neteko lankytis šioje ligoninėje

13. Ar tvarkant reikalus VšĮ Ukmergės ligoninėje pasinaudojote pažintimis, norėdamas, kad paslaugos Jums būtų suteiktos kokybiškiau ir/ar greičiau?

- ☐ Taip

☐ Ne

☐ Neteko lankytis šioje ligoninėje

14. Ar tvarkant reikalus VšĮ Ukmergės ligoninėje darbuotojai leido Jums suprasti, kad norėtų gauti pinigų ar kitos naudos?

☐ Taip

☐ Ne

☐ Neteko lankytis šioje ligoninėje

15. Ar per paskutinius 12 mėnesių teko pastebėti situaciją ligoninėje, kuri galimai yra korupcinė?

☐ Teko

☐ Neteko

☐ Neteko lankytis šioje ligoninėje

16. Ar per pastaruosius 12 mėnesių Jums asmeniškai buvo siūlomas kyšis ar duodama suprasti, kad bus vienaip ar kitaip atsilyginta?

☐ Taip, keletą kartų

☐ Taip, vieną kartą

☐ Ne

17. Ar per pastaruosius 12 mėnesių Jums teko paimti kyšį?

☐ Ne, neteko

☐ Taip, vieną kartą

☐ Taip, 2-3 kartus

☐ Taip, 4-9 kartus

☐ Taip, 10 ir daugiau kartų

☐ Nežinau/negaliu atsakyti

18. Jei į 17 klausimą atsakėte: „Ne, neteko“, kuris teiginys labiausiai tiktų paaiškinti tai, kad Jūs niekada neėmėte kyšio?

☐ Nes niekas nesiūlė kyšio

☐ Nes tai prieštarauja mano įsitikinimams

☐ Nes tai yra nusikaltimas už kurį baudžiama

☐ Nes kyšio dydis neatitiko paslaugos dydžio – neapsimokėjo rizikuoti

☐ Nes negaliu suteikti prašomų paslaugų ar daryti įtakos priimamiems sprendimams

☐ Nežinau/negaliu atsakyti

☐ Kita (įrašykite)
